

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

a) Baggrunden for forslaget:

Den gældende miljølovgivning på forordningsniveau består af følgende forordninger: 1) Landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet. 2) Landstingsforordning nr. 7 af 13. maj 1993 om ændring af Landstingsforordning om beskyttelse af miljøet. 3) Landstingsforordning nr. 14 af 31. oktober 1996 om ændring af Landstingsforordning om beskyttelse af miljøet. 4) Landstingsforordning nr. 1 af 21. maj 2004 om ændring af Landstingsforordning om beskyttelse af miljøet samt 5) Landstingsforordning nr. 8 af 15. november 2007 om ændring af landstingsforordning om beskyttelse af miljøet.

For at have et overblik over den overordnede miljølovgivning skal man derfor i dag sammenholde alle de ovennævnte forordninger og bemærkningerne hertil. Allerede det forhold, at der har været så mange ændringer til miljøforordningen fra 1988 tilsiger, at der sker en sammenkrivning, således at de gældende overordnede regler indenfor miljøområdet alene er fastsat i en lov. Dette vil give både borgerne og myndighederne et mere overskueligt regelsæt. Bl.a. af den grund er nærværende forslag til Inatsisartutlov derfor udarbejdet.

Hertil kommer at Naalakkersuisut har vurderet at der er behov for nye regler i lovgivningen i forhold til de gældende regler, bl.a. for at sikre at lovgivningen er tidssvarende og at gældende praksis på visse områder indarbejdes i lovgivningen. Naalakkersuisut har derfor fundet det hensigtsmæssigt, at der lovgivningsmæssigt sker en markering af, at Grønland er omfattet af en række miljøprincipper – herunder ”BAT-princippet” (”Best Available Technology”) og ”Forurener-betaler-princippet” selv om førstnævnte princip til dels er og sidstnævnte princip allerede er inkorporeret i gældende praksis.

Hensigten med lovforslaget er ligeledes at gøre miljølovgivningen mere læsevenlig og overskuelig for den almindelige borger.

b) Lovforslagets hovedindhold.

Lovforslaget har til formål at værne om miljøet, naturen og befolkningens sundhed på et bæredygtigt grundlag, bl.a. ved at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, is, fjeld og

jord. Lovforslaget har ligeledes til formål at begrænse anvendelsen af og spild af ressourcer, ligesom det er formålet at fremme genanvendelse. Intentionen med lovforslaget er ligeledes at det lovgivningsmæssigt fastsættes, at Grønland er omfattet af en række miljøprincipper – herunder ”BAT-princippet” (”Best Available Technology”) og ”Forurener-betaler-princippet” selv om førstnævnte princip til dels er og sidstnævnte princip allerede er inkorporeret i gældende praksis.

Af lovforslagets § 4 fremgår det, at fastsættelse af regler om miljømæssig beskyttelse i forbindelse med råstofaktiviteter og aktiviteter direkte af betydning herfor ikke er omfattet af dette forslag. Regler herom fastsættes således i råstofloven.

Lovforslaget indeholder i § 7 en markering af, at offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder og havne har en særlig forpligtigelse til at efterleve lovens formål, både i forbindelse med anlæg og drift samt ved indkøb og forbrug.

Lovforslaget fastsætter, hvilken rolle og kompetence henholdsvis Selvstyret og Kommunerne har indenfor lovens område. Den fastsætter således bl.a. i forslagens § 10, at Naalakkersuisut på en række områder bemyndiges til at udstede bekendtgørelser til varetagelse af lovens formål.

Lovforslaget fastsætter ligeledes i hvilket tilfælde henholdsvis Selvstyret og kommunerne har tilsynet med at loven overholdes. Udgangspunktet er at kommunerne har tilsynet med at loven overholdes, dog således at Selvstyret har tilsynskompetencen på specifikke områder. Det drejer sig om tilsynet med de særligt forurenende virksomheder, jf. lovforslagets kap. 5, samt virksomheder m.v. der er omfattet af de i kap. 8 opstillede krav om udarbejdelse af en vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder. Det drejer sig endvidere om tilsynet med vandforsyningsanlæg samt offentlige spildevandsudledninger og spildevandsudledninger fra de i kap. 5 nævnte særligt forurenende virksomheder. I forhold til den gældende miljølovgivning foreslås tilsynskompetencen for de ovennævnte vandforsyningsanlæg og spildevandsudledninger overgået fra kommunalbestyrelsen til Selvstyret.

Lovforslaget tilsikrer at forholdet mellem, hvornår det er kommunen og Selvstyret, der har tilsynsforpligtigelsen, ikke er statisk. Forslaget indeholder således mulighed for, at Naalakkersuisut efter forhandling med kommunalbestyrelsen kan henlægge tilsynet med nærmere specificerede aktiviteter til enten kommunalbestyrelsen eller Naalakkersuisut, ligesom der i forslagens § 56, stk. 3, foreslås en ny regel i forhold til den gældende lovgivning om, at Naalakkersuisut overfor en kommunalbestyrelse for en bestemt periode nærmere kan fastsætte omfanget af kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse.

Lovforslaget indeholder specifikke kapitler om beskyttelse af salt- og ferskvand, drikkevand, forebyggelse af forurening fra særligt forurenende virksomheder, håndtering af affald samt

som noget nyt i forhold til den gældende lovgivning, et kapitel om vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder. Sidstnævnte regler er indsat i lovforslaget for at sikre, at Naalakkersuisut får mulighed for at vurdere, hvorvidt der skal gives tilladelse til større bygge- og anlægsarbejder, der må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Angående beskyttelse af drikkevand indeholder lovforslaget en række regler, der skal sikre at borgeren har godt drikkevand. Dette søges bl.a. sikret ved at der som i den gældende lovgivning udlægges spærrezoner omkring vandressourceoplandene, hvor der ikke må ske en række aktiviteter, herunder anvendes motordrevne transportmidler. Lovforslaget indeholder dog en dispensationsmulighed fra dette forbud, når der er særlige samfundsmæssige forhold eller forebyggelse af personskader, der taler herfor. Denne dispensationsmulighed er en udvidelse i forhold til den gældende miljøforordning, idet der i dag alene er mulighed for dispensation, såfremt der er tale om særlige samfundsmæssige forhold, der taler herfor.

Lovforslaget indeholder hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om gebyrer til dækning af myndighedernes omkostninger ved administrationen af loven, ligesom der i kapitlet om affald er hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte gebyrer til dækning til udgifter til håndtering af affald. Anvendelsen af disse gebyrmuligheder vil være i harmoni med princippet om forureneren betaler, ligesom det vil kunne betyde, at udgifterne for Selvstyret og kommunerne på miljøområdet bliver mindre. Hvad angår økonomi er der i lovforslaget endvidere regler der fastsætter, at udgifter til diverse tiltag, herunder at foretage prøveudtagning og analyser af stoffer mv. skal betales af den ansvarlige ejer eller driftsherre.

Lovforslaget viderefører den nuværende adgang til at påklage afgørelser til Klageudvalget vedrørende Miljøbeskyttelse. Lovforslaget indeholder som noget nyt en bestemmelse om at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

2. Forslagets hovedpunkter

2.1 Nye bestemmelser

Lovforslaget indeholder en række nye bestemmelser (ikke blot redaktionelle ændringer, men indholdsmæssige ændringer) i forhold til den gældende miljølovgivning. Det drejer sig om følgende paragraffer:

- § 1 (Præcisering af hvilket geografisk område loven dækker)
- § 5 (Lovgivningsmæssig fastsættelse af princippet om at ”Bedst tilgængelige teknik” – ”BAT-princippet” så vidt muligt skal anvendes)
- § 6, stk. 5, (Lovgivningsmæssig fastsættelse af princippet om at det er forureneren der skal betale)

- § 7 (Markering af at det offentlige har en særlig forpligtigelse til at efterleve loven)
- § 10, stk. 1, nr. 7, 11, 14, 15, 19, 20, 27 og 28 (Diverse bemyndigelser til Naalakkersuisut om at kunne fastsætte regler på konkrete områder)
- § 10, stk. 4, (Bemyndigelse til at fastsætte krav til at personer i ledelsen af anlæg skal have den dertil fornødne tekniske viden)
- § 12 (Naalakkersuisut kan udarbejde vejledninger indenfor lovens anvendelsesområde)
- § 15, stk. 2, (Aflejrede stoffer i salt- og ferskvand må ikke påvirkes, så de forurener vandet)
- § 16 (Beskyttelse af salt- og ferskvand)
- § 17 (Beskyttelse af salt- og ferskvand)
- § 18, stk. 1, nr. 5, 6 og 7 (Naalakkersuisut kan fastsætte regler om kommuners mulighed for at udarbejde vedtægter om betalingsordning til afledning af spildevand)
- § 24, stk. 2, (Tidsfrister for særlige brancher er foreslået til 4 år i stedet for 5 år, som er den tidsmæssige grænse i den gældende forordning)
- § 26 (Smidiggørelse af sagsbehandlingen i forbindelse med tilladelse til udledning af spildevand)
- § 29 (Fastsætter hvornår der kan dispenseres fra forbuddet mod aktiviteter inden for vandspærrezonerne)
- § 32 (Lempelse af kravet om, hvornår der skal ske godkendelse af vandforsyningsanlæg)
- § 33 (Fastsætter at i alle sager om drikkevand, jf. kap. 6 skal Naalakkersuisuts afgørelser ske efter forudgående høring af kommunalbestyrelsen, Landslægeembedet og Selvstyrets Veterinærafdeling). I de gældende regler er det alene lovpligtigt at høre Landslægeembedet)
- § 40, stk. 1, nr. 7, (Hjemmel til at Naalakkersuisut kan udarbejde regler om forbud mod henkastning af stoffer, produkter og materialer)
- § 41 (Regel om vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder)
- § 42 (Regel om vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder)
- § 47 (Adgang til ejendomme m.v.)
- § 48 (Offentliggørelse og inddragelse af offentligheden forud for, at der træffes afgørelse efter loven)
- § 49, stk. 2 og 3 (Ændring af hvornår det er kommunerne eller Selvstyret, der er tilsynsmyndighed i forhold til den gældende lovgivning)
- § 52, nr. 4, (Enhver skal efter anmodning identificere sig over for tilsynsmyndigheden)
- § 56, stk. 3, (Naalakkersuisut kan overfor en kommunalbestyrelse for en bestemt periode nærmere fastsætte omfanget af kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse)
- § 65 (Regel om søgsmål)

- § 68 (Ved udmåling af bøde er det en skærpene omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv)
- § 69 (Loven gælder ikke for forsvarsområdet Pituffik)
- § 70 (Ikrafttrædelsesbestemmelse)

Disse nye bestemmelser vil særligt blive beskrevet i de specielle bemærkninger (bemærkningerne til de enkelte bestemmelser).

Naalakkersuisut har endelig fundet det nødvendigt med en redaktionel redigering af en række regler i forhold til de gældende miljøforordninger. For disse regler er der således ikke tale om indholdsmæssige ændringer, men blot redaktionelle ændringer. Dette gælder eksempelvis kap. 5 om særligt forurenende virksomheder (bortset fra § 24, stk. 2, og § 26 der er nye), og kap. 7 om affaldsbortskaffelse.

2.2 Lovens formål og anvendelsesområde (kap. 1)

I lovforslaget indsættes der en direkte bestemmelse om, hvor loven geografisk er gældende. Bestemmelsen indebærer dog ingen ændring af den geografiske udstrækning af loven i forhold til den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet.

Ifølge forslaget til Inatsisartutlov gælder loven for landterritoriet (med landterritorium forstås terræn, søer, elve og alle andre elementer på landjorden). Loven vil ligesom den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet endvidere gælde for forurening af havet fra land, herunder forurening der skyldes spildevand, perkolat (udsivende stoffer) og lignende udledninger fra land.

Af lovforslagets § 4 fremgår det, at fastsættelse af regler om miljømæssig beskyttelse i forbindelse med råstofaktiviteter og aktiviteter direkte af betydning herfor ikke er omfattet af dette forslag. Dette betyder således at de miljømæssige aspekter i forbindelse med råstofaktiviteter og aktiviteter direkte af betydning herfor fastsættes i råstofloven (hvad der forstås hermed, beskrives i de specielle bemærkninger) hvilket vil sige at Råstofdirektoratet behandler de miljømæssige aspekter i forbindelse med behandling af ansøgninger om forundersøgelser- efterforsknings- og udnyttelsestilladelser.

Lovforslaget har til formål at værne om miljøet, naturen og befolkningens sundhed på et bæredygtigt grundlag, bl.a. ved at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, is, fjeld og jord. Lovforslaget har ligeledes til formål at begrænse anvendelsen af og spild af ressourcer, ligesom det er formålet at fremme genanvendelse. Intentionen med lovforslaget er ligeledes at det lovgivningsmæssigt fastsættes, at Grønland er omfattet af en række miljøprincipper – herunder ”BAT-princippet” (”Best Available Technology”) jfr. forslagens § 5, stk. 1, og ”Forurenner-betaler-princippet”, jf. forslagens § 6, stk. 5, selv om førstnævnte princip til dels er (dette

beskrives nærmere i de specielle bemærkninger) og sidstnævnte princip allerede er inkorporeret i gældende praksis.

Lovforslaget indeholder i § 7 en markering af, at offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder og havne har en særlig forpligtigelse til at efterleve lovens formål, både i forbindelse med anlæg og drift samt ved indkøb og forbrug. Ordet ”særligt” er indsat i reglen i forhold til den gældende lovgivning.

2.3 Miljømyndigheder (kapitel 2)

Lovforslaget fastsætter at den centrale miljømyndighed er Naalakkersuisut, mens den lokale miljømyndighed er kommunalbestyrelsen. Dette er ingen ændring i forhold til den gældende miljølovgivning.

2.4 Bemyndigelse til at den centrale miljømyndighed kan udarbejde bekendtgørelser (kapitel 3)

Forslagets § 10 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler i form af bekendtgørelser på en række områder. De fleste af bemyndigelsesbestemmelserne er identisk med de eksisterende bemyndigelsesbestemmelser i den gældende miljøforordnings § 7. Der er dog flere nye bemyndigelsesbestemmelser i forslaget i forhold til den gældende miljøforordning.

Der er sket ændringer i § 10, stk. 1, nr. 7, hvor der i forhold til den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet er givet Naalakkersuisut flere ”instrumenter” til at regulere området vedrørende bestemte stoffer, produkter med mere, som kan være til fare for befolkningens sundhed eller kan skade miljøet. Dette drejer sig bl.a. om anvendelse og bortskaffelse m.v. af PCB.

Ligeledes i § 10, stk. 1, nr. 11, er der sket ændringer, hvoraf det fremgår at der kan fastsættes regler om emballage til drikkevarer, herunder pligt til at anvende bestemte emballagetyper samt pligt til etablering af returpantssystemer. Bestemmelsen er en udvidelse af de gældende regler på området, således at der skabes hjemmel til at fastsætte regler om flere produkter end hidtil. Det er nu muligt at medtage f.eks. vinflasker, alko-pops, vandflasker og diverse dåseprodukter i en bekendtgørelse. Efter den gældende miljøforordning er der alene hjemmel til at fastsætte regler om øl og kulsyreholdige læskedrikke.

§ 10, stk. 1, nr. 14. Denne bemyndigelsesbestemmelse er nu indsat direkte i lovforslaget, modsat hvad tilfældet er i den gældende miljøforordning. Bestemmelsen tager sigte på internationale overenskomster, det vil sige aftaler, traktater, konventioner og protokoller, hvor Grønland efter sædvanlig forudgående høringsprocedure er omfattet af den danske ratifikation eller aftaler indgået af Grønlands Selvstyre.

§ 10, stk. 1, nr. 15. Formuleringen af bestemmelsen er ny i forhold til eksisterende lovgivning, idet der er indført lovhjemmel til at kommunalbestyrelser kan udarbejde regulativer vedrørende indsamlings- og bortskaffelsesordninger for latrin og sanitært spildevand.

§ 10, stk. 1, nr. 19, fastsætter, at der kan udarbejdes regler om virksomheders egenkontrol, herunder udarbejdelse af driftsjournaler.

§ 10, stk. 1, nr. 20, er en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler vedrørende tilsynsmyndighedens udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder regler for betaling for miljøtilsyn.

Bestemmelsen tænkes benyttet, blandt andet i forbindelse med, at der skal føres tilsyn med virksomheder og aktiviteter, der ikke er placeret i nærheden af byer og bygder.

Bestemmelsen giver hjemmel til at virksomheden, der får udført et tilsyn, skal afholde rimelige udgifter til tilsynsmedarbejderes transport mellem inspektionsstedet og nærmeste offentlige lufthavn eller heliport med rutebeflyvning. Tilsvarende gælder for tilsynets ophold på inspektionsstedet og eventuel transport i det omfattede område, virksomheden kan påvirke.

§ 10, stk. 1, nr. 27. Bestemmelsen er en sammenskrivning af de eksisterende bestemmelser § 7 a-c i den gældende miljøforordning. Der er dog sket en udvidelse af bemyndigelsen i forslaget i forhold til de gældende regler, idet kommunen får mulighed for at fastsætte transportkorridorer i og uden for by og bygder.

Bestemmelsen i § 10, stk. 1, nr. 28, er en ny bestemmelse omkring produktsikkerhed. Med denne bestemmelse skabes der hjemmel til, at der blandt andet kan udstedes et påbud om, at et miljø- og sundhedsskadeligt produkt eller vare skal tilbagekaldes fra marked.

Ifølge forslaget § 12 kan Naalakkersuisut udarbejde vejledninger indenfor lovens anvendelsesområde. Dette er ligeledes en ny bestemmelse i forhold til den eksisterende miljøforordning. Vejledningerne har til formål at vejlede myndighederne i behandling af konkrete sager.

Ifølge forslaget § 13 kan Naalakkersuisut efter forhandling med kommunalbestyrelsen påbyde denne at iværksætte foranstaltninger af betydning for de forhold, der reguleres af denne lov. Denne bestemmelse svarer indholdsmæssigt til en bestemmelse i den gældende miljøforordning. De hidtidige bestemmelser har givet mulighed for at pålægge kommunalbestyrelserne konkrete opgaver i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

De i § 13 nævnte påbud til kommunalbestyrelserne kan kun gives efter forhandling, idet nogle af de nævnte opgaver utvivlsomt kan være omkostningskrævende.

Lovforslaget indeholder i § 14 hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om gebyrer til dækning af myndighedernes omkostninger ved administrationen af loven, ligesom der i kapitlet om affald er hjemmel til at kommunalbestyrelsen kan fastsætte gebyrer til dækning til udgifter til håndtering af affald. Anvendelsen af disse gebyr muligheder vil være i harmoni med princippet om forureneren betaler, ligesom det vil kunne betyde, at udgifterne for Selvstyret og kommunerne på miljøområdet bliver mindre. Hvad angår økonomi, er der i lovforslaget endvidere regler der fastsætter, at udgifter til diverse tiltag, herunder foretage prøveudtagning og analyser af stoffer mv. skal betales af den ansvarlige ejer eller driftsherre.

2.5 Beskyttelse af salt- og ferskvand (kapitel 4)

Hovedreglen er her et generelt forbud mod at tilføre forurenende stoffer til salt- og ferskvand. Forbuddet omfatter såvel tilførsel af faste stoffer som væsketilførsel, herunder væsker i koncentreret form eller opblandet i spildevand. Det gælder f.eks. også perkolat (udsivende vand) fra lossepladser, dumpe eller forurenede grunde. Kriteriet er alene, om det pågældende stof kan forurene.

Lovforslaget indeholder en række nye regler på området i forhold til den gældende lovgivning. Det drejer sig om § 15, stk. 2. Denne regel fastsætter at aflejrede stoffer i salt- og ferskvand ikke må påvirkes, så de forurener vandet. Ny er også § 16, hvor kommunalbestyrelsen trods forbuddet i § 15 får tildelt kompetence til at give tilladelse til udledning af spildevand i nogle tilfælde. De nærmere detaljer bliver endelig fastsat på bekendtgørelsesniveau efter forhandling med kommunerne.

Ny er endvidere forslagens § 17, hvor der er hjemmel til at gribe ind og give påbud eller forbud, hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer hensigtsmæssigt eller opfylder kravene i tilladelsen.

Endelig er § 18, stk. 1, nr. 5, 6 og 7 nye i forhold til gældende lovgivning. Disse bestemmelser giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere regler om henholdsvis kommunalbestyrelsens pligt til at udarbejde en kommunal spildevandsplan, godkendelse af kommunale spildevandsplaner, samt kommunalbestyrelsens mulighed for udarbejdelse af vedtægter om betalingsordning til afledning af spildevand.

2.6 Særligt forurenende virksomheder (kapitel 5)

Særlig forurenede virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget på en liste som Naalakkersuisut udarbejder, må ikke anlægges eller påbegyndes før Naalakkersuisut har givet sin godkendelse.

Størstedelen af bestemmelserne i dette kapitel er indholdsmæssigt identisk med de gældende regler, men Naalakkersuisut har dog fundet det nødvendigt med en redaktionel redigering af en række regler i forhold til de gældende forordninger.

Der er dog to nye bestemmelser i dette kapitel. Det drejer sig om § 24, stk. 2, hvor Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at den i stk. 1 nævnte tidsfrist på 8 år for hvornår Naalakkersuisut kan ændre vilkårene i en miljøgodkendelse, nedsættes for særlige brancher, dog ikke under 4 år. Denne bestemmelse er beregnet på virksomheder med forurening af særlig omfattende eller vanskelig karakter. I henhold til den gældende miljøforordning er tidsfristen for særlige brancher 5 år. I forslaget nedsættes denne til 4 år, men dette er reelt en præcisering den gældende praksis der allerede anvendes i dag. En del forbrændingsanlæg har således en miljøgodkendelse der kun er gældende i 4 år, specielt af hensyn til forurening med dioxin.

§ 26 er også ny i forhold til den gældende lovgivning. Ved at sagsbehandle miljøgodkendelse og spildevandstilladelse under ét kan virksomheden modtage både en miljøgodkendelse og spildevandsgodkendelse i et samlet dokument. Der er derfor indsat bestemmelse om dette i forslaget, hvilket er nyt i forhold til den gældende miljøforordning, hvor man skal have to separate tilladelser.

2.7 Drikkevand (kapitel 6)

Angående beskyttelse af drikkevand indeholder lovforslaget en række regler, der skal sikre at borgeren har godt drikkevand. Dette søges bl.a. sikret ved at der udlægges spærrezoner omkring vandressourceoplandene, hvor der er forbud mod en række aktiviteter, herunder anvendelse af motordrevne transportmidler.

I den gældende lovgivning kan Naalakkersuisut dispensere fra forbuddet mod en række aktiviteter indenfor spærrezonerne, når særlige samfundsmæssige forhold taler herfor. Dispensationer til spærrezonen er blevet forvaltet restriktivt i alle årene og der gives normalt kun dispensationer til anlæg for vandforsyningen, og til forbedring eller opretholdelse af vandforsyningen. På baggrund af en ansøgning fra Qaasuitsup kommune, har Naalakkersuisut dog i 2010 givet dispensation til kørsel med en pistemaskine indenfor spærrezonen ved Ilulissat, med det formål at vedligeholde slædesporet for at sikre bedre arbejdsforhold for fangere og fiskere, samt sikre forsvarlig kørsel med turister. Naalakkersuisut har således fået oplyst, at der er sket flere ulykker på slædesporet, hvor turister er kommet alvorligt til skade. Pågældende dispensation blev således givet af hensyn til fremtidig forebyggelse af personskader.

Naalakkersuisut ønsker, at det direkte fremgår af en bestemmelse, at der kan dispenseres fra forbuddet i § 28, stk. 2, såfremt der er tale om særlige samfundsmæssige forhold eller forebyggelse af personskader taler herfor. Af forslagets § 29, stk. 1, fremgår det derfor, at der kan gives dispensation i sådanne tilfælde. Denne bestemmelse beskrives nærmere under de specielle bemærkninger.

§ 32 er ligeledes ny i forhold til den gældende lovgivning. Ændringen har karakter af en lempelse i forhold til eksisterende lovgivning. Det har ikke været hensigtsmæssigt at små og lokale vandværker skulle godkendes, som det kræves efter de gældende regler. Desuden indeholder forslaget en lempelse af de første bestemmelser i paragraffen, så det nu kun er de elementer, der er i kontakt med vandet og vandbehandlingsprocessen, der skal godkendes, både dem der har negative og positive effekter for vandet. Efter de gældende regler er det alle ændringer og udskiftninger i vandværket, der giver anledning til en fornyet godkendelse.

§ 33 er endvidere ny. Bestemmelsen fastsætter at i alle sager om drikkevand, jf. kap. 6 skal Naalakkersuisuts afgørelser ske efter forudgående høring af kommunalbestyrelsen, Landslægeembedet og Selvstyrets Veterinærafdeling. I den gældende lovgivning er det alene lovpligtigt at høre Landslægeembedet.

2.8 Affald (kapitel 7)

Reglerne i kapitel 7 vedrørende affaldsbortskaffelse er en videreførelse af den gældende miljøforordnings regler med få undtagelser, hvilket fremgår af bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Affald og affaldsrelaterede problemstillinger spiller en stadig større rolle i samfundet, hvorfor der er brug for en mere detaljeret og omfattende regulering af området. På baggrund heraf blev der i 2007 tilføjet et selvstændigt kapitel om affald i landstingsforordningen om beskyttelse af miljøet.

Formålet med ændringen i 2007 var at modernisere og styrke miljølovgivningen, så denne er i bedre overensstemmelse med udviklingen indenfor affaldsområdet. Bæredygtighedsprincippet er bl.a. blevet konkretiseret som centralt ved stillingtagen til udformningen af affaldsregler. Der skal lægges vægt på hele det kredsløb, som stoffer og materialer gennemløber med henblik på at begrænse spild af ressourcer.

2.9 Vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder (kapitel 8)

I den gældende miljøforordning er der hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om vurdering af virkning af miljøet, hvilket dog endnu ikke er sket. I forbindelse med udarbejdelse af ny miljølov er det valgt at udarbejde et selvstændigt kapitel, hvor der fastsættes regler om vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder (VVM).

Af § 41 stk. 1, fremgår det, at større bygge- og anlægsarbejder, eller anden etablering af virksomhed, der må antages at kunne få væsentlige indvirkning på miljøet, ikke må anlægges eller

påbegyndes før Naalakkersuisut har meddelt godkendelse hertil. Til afgrænsning af hvilke typer virksomheder, anlæg eller indretninger der er omfattet af kapitlet, vil der blive udarbejdet en bekendtgørelse herom.

§ 41 stk. 2, fastsætter at der i forbindelse med en ansøgning om godkendelse skal fremsendes en redegørelse til Naalakkersuisut om projektets påvirkning på miljøet. De nærmere regler for hvilke krav der skal stilles til en redegørelse vil blive udarbejdet på bekendtgørelsesniveau.

2.10 Kortlægning og planlægning (kapitel 9)

De foreslåede regler i dette kapitel er identiske med regler i den gældende lovgivning. Bestemmelserne skal sikre at der i fornødent omfang foretages en egentlig kortlægning og planlægning af miljøforholdene, herunder udarbejdelse af handlingsplaner, såvel på centralt niveau som lokalt i de enkelte kommuner. De enkelte bestemmelser i dette kapitel beskrives nærmere i de specielle bemærkninger.

§ 45 fastsætter, at der skal udarbejdes en affaldshandlingsplan hvert 4. år med et indhold, der vedrører de følgende 12 års affaldshåndtering. Naalakkersuisut har i 2010 vedtaget en affaldshandlingsplan, som består af 8 delmål. Inden for hvert delmål er der opstillet konkrete målsætninger og aktiviteter, og der redegøres for de økonomiske og administrative konsekvenser samt afledte miljø- og sundhedsmæssige forbedringer.

Den overordnede affaldshandlingsplan skal evaluere den gældende affaldshåndtering i Grønland samtidig med, at den skal være fremtidsorienteret og opstille mål og opgaver for den kommende periode, som affaldshandlingsplanen dækker over. Ligeledes skal en sådan affaldshandlingsplan redegøre for økonomiske og administrative konsekvenser, som en gennemførelse af de skitserede aktiviteter i affaldshandlingsplanen vil medføre i kommunerne såvel som for Naalakkersuisut.

Den kommunale affaldskortlægning skal bidrage til at skabe et overblik over affaldsmængder, -kategorier og -behandlingsformer rundt i landet. Efter § 45, stk. 2, 3 og 4, skal Naalakkersuisut fastsætte regler for udarbejdelsen af de kommunale affaldsplaner, herunder fastsætte regler for de kommunale affaldsplaners indhold, for tidsfrister og procedurer i forbindelse med udarbejdelse af planerne samt regler om revision. Naalakkersuisut skal endvidere fastsætte regler om, hvilke forudsætninger, der skal lægges til grund for affaldsplanlægningen i kommunerne. Endelig skal Naalakkersuisut fastsætte regler om, hvilke oplysninger kommunerne som led i affaldskortlægningen og -planlægningen skal indsamle og fremsende til Naalakkersuisut.

I kortlægningen skal indgå indsamlings- og transportordninger i de enkelte byer og bygder, såvel gældende som planlagte, herunder genanvendelsesordninger. Desuden skal indgå oplysninger om affaldsmængder, -typer og materialemængder.

Ligeledes skal gældende og planlagte anlæg for modtagelse, behandling og genanvendelse af affald, deres placering, tilførte affaldsmængder, behandlingskapacitet samt anlæggets levetid fremgå af planlægningen. Anlæggets betjeningsopland, hvilket vil sige de bydele, bygder med videre som anlægget betjener, angives, ligesom planlagte ændringer heri oplyses. Der oplyses desuden om anlæggets økonomi, miljømæssige stand og påvirkning af det omgivende miljø.

Af forslaget § 46 fremgår det, at Naalakkersuisut årligt skal udarbejde en miljøredegørelse omfattende de områder, der reguleres af Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet.

Miljøredegørelsen skal indeholde såvel en beskrivelse af de miljøforbedrende tiltag, der er gjort i det forgangne år som en redegørelse for de tiltag Naalakkersuisut vil iværksætte i de kommende år. Hensigten med miljøredegørelsen er at præsentere en samlet beskrivelse af status og planer for miljøområdet for den samlede befolkning. Miljøredegørelsen skal skabe synlighed om miljømæssige problematikker i dag og diskussion om løsningerne herpå. Der skal i redegørelsen være fokus på formidling af formål og sammenhænge imellem udredningsarbejder og konkrete, miljøforbedrende initiativer.

2.11 Adgange til ejendomme (kapitel 10)

Dette er en ny regel i forhold til den gældende miljøforordning. Bestemmelsen foreslås indsat i den kommende Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet for at give den tilstrækkelige hjemmel til at få adgang til ejendomme m.v. i visse tilfælde. Bestemmelsen tænkes alene anvendt i tilfælde, hvor der er overhængende fare for sundheden samt i tilfælde, hvor øjeblikkelig indgriben er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse.

2.12 Offentliggørelse (kapitel 11)

Dette er en ny bestemmelse i forhold til gældende lovgivning. Bestemmelsen er udformet som en generel bestemmelse til loven, for at offentliggørelsen kan hjemles på alle lovens områder. Bestemmelsen er udarbejdet med henblik på at inddrage og informere befolkningen om miljøforhold.

2.13 Tilsynsmyndighedens udøvelse

Lovforslaget fastsætter i hvilket tilfælde henholdsvis Selvstyret og kommunerne har tilsynet med at loven overholdes. Det fastsættes således at kommunerne har tilsynet med at loven overholdes, dog således at Selvstyret har tilsynskompetencen på specifikke områder. Det drejer sig om tilsynet med de særligt forurenende virksomheder, jf. lovforslagets kap. 5, samt virksomheder m.v. der er omfattet af de i kap. 8 opstillede krav om udarbejdelse af en vurdering af virkning på miljøet i forbindelse med godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejder. Det drejer sig endvidere om tilsynet med vandforsyningsanlæg samt offentlige spille-

vandsudledninger og spildevandsudledninger fra de i kap. 5 nævnte særligt forurenende virksomheder. I forhold til den gældende miljølovgivning er tilsynskompetencen for de ovennævnte vandforsyningsanlæg og spildevandsudledninger overgået fra kommunalbestyrelsen til Selvstyret.

Lovforslaget tilsikrer, at forholdet mellem hvornår det er kommunen og Selvstyret der har tilsynsforpligtigelsen ikke er statisk. Forslaget indeholder således mulighed for at Naalakkersuisut efter forhandling med kommunalbestyrelsen kan henlægge tilsynet med nærmere specificerede aktiviteter til enten kommunalbestyrelsen eller Naalakkersuisut, ligesom der i forslaget § 56, stk. 3, foreslås en ny regel i forhold til den gældende lovgivning om, at Naalakkersuisut overfor en kommunalbestyrelse for en bestemt periode nærmere kan fastsætte omfanget af kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse.

Der sondres ved håndhævelsen af denne Inatsisartutlov mellem følgende håndhævelseskridt:

- Henstilling.
- Indskærpelse.
- Påbud eller forbud.
- Politianmeldelse.

De enkelte håndhævelseskridt skal ikke forstås som en ”fire-trins-raket” som tilsynsmyndigheden altid skal igennem, således at alle sager skal starte med en henstilling. Håndhævelsen skal ske efter et proportionalitetsprincip, dvs., at indgrebet ikke må være hårdere end formålet tilsiger. Kun håndhævelseskridtene påbud og forbud er direkte omtalt i lovteksten.

Henstilling:

Henstilling er det mildeste og i praksis samtidig det mest anvendte håndhævelsesmiddel.

En henstilling er en mundtlig eller skriftlig anmodning fra tilsynsmyndigheden til den ansvarlige om at bringe utilfredsstillende forhold i orden inden for en nærmere angiven frist, f.eks. det næste tilsynsbesøg.

En mundtlig henstilling bør ikke stå alene. Hvis den ansvarlige tilkendegiver at ville efterkomme henstillingen, bør denne af hensyn til eventuelt senere behov for dokumentation følges op med en skriftlig bekræftelse af den indgåede aftale. Hvis den nævnte tilkendegivelse ikke kan opnås, må tilsynsmyndigheden overveje andre håndhævelseskridt.

Ved miljøforhold af mindre alvorlig karakter kan en henstilling være hensigtsmæssig, men kun i situationer, hvor det kan forventes, at den bliver fulgt. Tilsynsmyndigheden bør være opmærksom på, at henstillinger ikke kan håndhæves umiddelbart, således som det er tilfældet

med retligt bindende påbud eller forbud. Dette gælder, uanset henstillingen har form af en aftale mellem den ansvarlige og tilsynsmyndigheden.

Hvis der efterfølgende sker forurening, som munder ud i en retssag, vil den givne henstilling kunne have bevismæssig værdi, da adressaten ved påtalen fik viden om de betænkelige miljøforhold. Den skete forurening kan dermed som minimum begrundes med uagtsomhed. Men overtrædelse af selve henstillingen vil - som nævnt - ikke kunne sanktioneres.

Utilfredsstillende miljøforhold bør kun påtales én gang. Gentagne henstillinger om det samme forhold vil svække tilsynsmyndighedens stilling i en eventuel retssag, idet det dels udtrykker manglende konsekvens hos tilsynsmyndigheden, dels kan opfattes, som om det påtalte forhold er af mindre væsentlig betydning.

Klart ulovlige forhold bør altid håndhæves konsekvent ved at meddele påbud eller forbud. Ved forsætlige eller groft uagtsomme lovovertrædelser skal tilsynsmyndigheden foretage en vurdering af, hvorvidt dette skal give anledning til indgivelse af politianmeldelse.

Indskærpelse:

Baggrunden for at meddele en indskærpelse er overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven eller regler eller vilkår, fastsat i medfør af loven, herunder f.eks.:

- overtrædelse af generelle forbud i loven, f.eks. lovforslagets § 15.
- drift af forurenende virksomhed uden lovpligtig tilladelse eller godkendelse efter § 19 eller godkendelseskrav fastsat i bekendtgørelse.
- overtrædelse af vilkår i godkendelser og tilladelser.
- manglende efterkommelse af påbud.

Indskærpelsen kan betragtes som en påmindelse om, at såfremt forholdene ikke lovliggøres, vil næste skridt kunne være en politianmeldelse.

I modsætning til et påbud skal en indskærpelse i almindelighed ikke forvarsles (høring) efter reglerne i kapitel 13. En indskærpelse kan ikke påklages efter reglerne i kapitel 14.

En indskærpelse bør af bevismæssige hensyn meddeles skriftligt. Skriftlig meddelelse vil samtidig i de fleste situationer være det mest hensigtsmæssige, da indskærpelsen alene af rent praktiske grunde må indeholde en frist for efterkommelse. Fristen bør afvejes efter dels karakteren af de forureningsmæssige forhold og dels virksomhedens tidsmæssige mulighed for at lovliggøre forholdene. Hvis en virksomhed ikke kan overholde fristen i en indskærpelse, eller andre nye og afgørende oplysninger foreligger, kan tilsynsmyndigheden forlænge fristen.

Overskrides tidsfristen, bør fristforlængelse kun gives, når virksomheden aktivt har forsøgt at overholde fristen og er uden skyld i overskridelsen. Fristforlængelse bør som hovedregel kun gives én gang og kun, når det forventes, at indskærpelsen efter fristens udløb vil være efterkommet. I situationer, hvor der foreligger risiko for væsentlig forurening, bør tilsynsmyndigheden overveje selvhjælpshandling efter § 51.

Har en virksomhed ikke efterkommet en indskærpelse inden for den givne frist, bør tilsynsmyndigheden i alle tilfælde vurdere, om der er grundlag for en politianmeldelse. Det kan i den forbindelse tillægges vægt, hvorvidt virksomheden har udfoldet alvorlige, men evt. forgæves anstrengelser for at lovliggøre forholdene inden for den fastsatte frist.

Påbud eller forbud:

I forslaget til Inatsisartutlov er der ikke forskel på de administrative regler, der gælder for henholdsvis påbud og forbud. I det følgende betegnes begreberne derfor under ét som "påbud".

Det, der adskiller et påbud fra en henstilling eller indskærpelse er, at et påbud giver myndigheden "nogle ekstra arbejdsredskaber". Et eksempel er § 50, stk. 1. Her kan en myndighed påbyde "afhjælpende" eller "afværgende" foranstaltninger. Et andet eksempel er reglerne i §§ 22 – 26 i lovforslaget. Efter disse regler kan påbud/forbud give følgende arbejdsredskaber: "afhjælpende foranstaltninger", "forbud mod fortsat drift", "eventuelt forlange virksomheden, anlægget eller indretningen fjernet", "foreløbigt forbud".

Ved en henstilling og indskærpelse er hensigten blot, at miljølovgivningen skal overholdes, eksempelvis hvis en virksomhed er påbegyndt uden fornøden godkendelse. I sådanne tilfælde er der ofte ikke behov for "de ekstra arbejdsredskaber", og håndhævelsesreaktionen bør være en indskærpelse eventuelt i kombination med en politianmeldelse.

Hvis en virksomhed ikke kan overholde fristen for efterkommelse af et påbud, eller hvis andre nye og afgørende oplysninger foreligger, kan tilsynsmyndigheden forlænge fristen ved at meddele dette som en ny afgørelse. Overskrides tidsfristen, bør fristforlængelse kun gives, når virksomheden aktivt har forsøgt at overholde fristen og er uden skyld i overskridelsen. Fristforlængelse bør som hovedregel kun gives én gang og kun, når det forventes, at afgørelsen vil være overholdt efter fristens udløb. I situationer, hvor der foreligger risiko for væsentlig forurening, bør tilsynsmyndigheden overveje selvhjælpshandling efter § 51.

Har en virksomhed ikke efterkommet et meddelt påbud eller forbud inden for den givne frist, bør tilsynsmyndigheden i alle tilfælde vurdere, om der er grundlag for en politianmeldelse. Det kan i den forbindelse tillægges vægt, hvorvidt virksomheden har udfoldet alvorlige, men evt. forgæves anstrengelser for at lovliggøre forholdene inden for den fastsatte frist.

Indgivelse af politianmeldelse:

Langt de fleste sager i forbindelse med tilsyn og håndhævelse bør og kan klares ad administrativ vej. Tilsynsmyndigheden bør således altid overveje, om administrative midler er tilstrækkelige til at standse et ulovligt forhold.

Politianmeldelse kommer ind i billedet, når administrative midler ikke har vist sig tilstrækkelige til at standse en ulovlighed, eller der er tale om en grov overtrædelse.

2.14 Forskrifter vedrørende udstedelse af påbud og forbud (kapitel 13)

Indeholder bestemmelser om hvorledes miljømyndigheden skal forholde sig i forbindelse med udstedelse af påbud og forbud. Det er her fastsat, at de involverede parter skal høres inden meddelelse af myndighedens beslutning, ligesom det er fastslået, at beslutninger skal meddeles skriftligt, og at Landslægeembedet skal underrettes af hensyn til eventuelt sundhedsmæssige forhold. Undtaget fra hovedreglen om, at alle beslutninger skal meddeles skriftligt, er tilfælde, hvor der er overhængende fare for sundheden eller tilfælde, hvor det er nødvendigt at gribe ind øjeblikkeligt, enten for at afværge en forurening af væsentlig karakter eller for at forhindre dennes yderligere udbredelse.

2.15 Klage og søgsmål (kapitel 14)

Lovforslaget viderefører den nuværende adgang til at påklage afgørelser til Klageudvalget vedrørende Miljøbeskyttelse. Lovforslaget indeholder som noget nyt en bestemmelse om, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

2.16 Sanktionsbestemmelser m.v. (kapitel 15)

Forslagets § 68 er ny i forhold til gældende miljøforordning. Bestemmelsen fastsætter, at ved udmåling af bøde, er det en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv.

2.17 Territorial gyldighed og ikrafttrædelse m.v. (kapitel 16)

§ 69 fastsætter at loven ikke gælder for forsvarsområdet Pituffik. Fastsætter endvidere hvornår loven træder i kraft og hvilke regler der samtidig ophæves.

Implementering og præcisering af en række miljøprincipper

Lovforslaget indebærer implementering eller præcisering af en række miljøprincipper. Det drejer sig om følgende:

Livscyklusprincippet:

Livscyklusprincippet - også kaldet vugge-til-grav princippet - er et princip som forudsætter, at et produkt miljømæssigt underkastes en vurdering, som omfatter alle led i kæden: fra produktet bliver til i produktionsprocessen, dets eventuelle genbrugs-, genindvindings- og nyttiggørelsesmuligheder til det bortskaffes som affald. En regulering, der er baseret på dette princip, kan påbyde anvendelse af livscyklusbestemte kriterier (standarder) og tilbagetagningsforpligtelser for producenterne.

Kildeprincippet:

Kildeprincippet går ud på, at begrænsning af miljøskader skal ske ved kilden, dvs. på det sted, hvor forureningen bliver til. Der bør sættes ind på at begrænse forureningen så tidligt som muligt.

Forsigtighedsprincippet:

Princippet betyder, at alene en begrundet mistanke om, at miljøet kan tage skade, kan være nok til at lave regler på et bestemt område eller foretage konkrete handlinger. Det gælder blandt andet klimaforandringer, genteknologi og brug af kemikalier, hvor der er mistanke om, at miljøet kan tage skade.

Lokaliseringsprincippet:

Lokaliseringsprincippet indebærer, at den, der vil påbegynde en aktivitet skal vælge en placering, så faren ved forurening begrænses mest muligt. Ved valg af stedet skal der tages hensyn til både områdets nuværende anvendelse og til den planlagte fremtidige anvendelse, som den fremgår af kommuneplaner mv. Disse krav er opstillet både af hensyn til omgivelserne og af hensyn til virksomhedernes mulighed for at kunne fungere.

Forebyggelsesprincippet:

Forebyggelsesprincippet betyder, at en indsats, der forhindrer et miljøproblem i at opstå, er at foretrække frem for at rette op på problemet, når skaden er sket. Forebyggelsesprincippet anvendes især i forbindelse med godkendelsesordninger for aktiviteter, der kan være til skade for miljøet, f.eks. forurenende virksomheder.

Substitutionsprincippet:

Substitutionsprincippet indebærer, at et skadeligt stof, produkt eller proces erstattes med andre mindre skadelige stoffer, produkter eller processer med samme funktion. Substitution skal foretages med de mindst miljø- og sundhedsbelastende stoffer og produkter.

Forurener-betaler-princippet:

Princippet om at forurenere selv skal betale som er en del af forebyggelsesprincippet. Det betyder, at en virksomhed selv skal betale for at rense f.eks. spildevand og røg, som virksom-

heden udleder. Det samme gælder borgerne, der gennem eksempelvis afgifter og gebyrer er med til at betale, f.eks. for rensningen af det spildevand, de selv er med til at udlede.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige (Selvstyret og kommunerne)

Dette kapitel beskriver de økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret og kommunerne. Vedrørende de administrative konsekvenser er det Naalakkersuisuts vurdering, at lovforslaget – sammenholdt med den gældende miljøforordning – kun vil betyde en mindre forøgelse af behovet for ressourcer til at varetage myndighedsudøvelsen indenfor lovforslagets anvendelsesområde. Denne overordnede vurdering omfatter både de administrative konsekvenser for Selvstyret og kommunerne.

Hvad angår de administrative konsekvenser for Selvstyrets administration af loven vurderes myndighedsopgaverne at kunne ske inden for de eksisterende økonomiske rammer. Dog findes det hensigtsmæssigt at tilføje 1 ekstra stilling til Departementet for Indenrigsaffænder, Natur og Miljø til varetagelse af afledte konsekvenser af lovforslaget, herunder øgede tilsynsforpligtigelser, udarbejdelse af bekendtgørelser og vejledninger samt informationsarbejde overfor kommunerne, borgerne og erhvervslivet i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget.

Hvad angår de administrative konsekvenser for kommunerne vurderes lovforslaget som ovennævnt ikke i sig selv at have væsentlige påvirkninger på, hvor mange personer der skal arbejde med miljøområdet i de fire kommuner i forhold til administrationen af den gældende miljølovgivning. Med særlig henvisning til forventet forøget administration i relation til at der må forventes udarbejdet en række bekendtgørelser i de kommende år – med deraf afledte konsekvenser for kommunerne - sammenholdt med kommunens udøvelse af den generelle tilsynsforpligtigelse og i forbindelse med informationsarbejde overfor borgerne m.v. - findes det dog hensigtsmæssigt at kommunerne afsætter ekstra ressourcer til administrationen af loven i de kommende år. Hertil kommer, at der på visse områder må forventes ekstra administrative konsekvenser for kommunerne i de kommende år. Her tænkes særligt på affaldsområdet, hvor der bl.a. lægges op til at kommunerne skal foretage en intensiveret affaldsplanlægning.

Hvad angår de økonomiske konsekvenser for Selvstyret og kommunerne er det særdeles vanskeligt at sætte eksakte beløb på. I nedennævnte beskrivelse af konsekvenserne er det for hvert område forsøgt beskrevet, hvorvidt det vurderes at have væsentlige, eller nogen eller mindre konsekvenser for henholdsvis Selvstyret og kommunerne.

I relation til en vurdering af de økonomiske konsekvenser for Selvstyret og kommunerne skal der henvises til, at forslaget indeholder hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om gebyrer til dækning af myndighedernes omkostninger ved administrationen af loven, ligesom der i kapitlet om affald er hjemmel til at kommunalbestyrelsen kan fastsætte gebyrer til dækning til udgifter til håndtering af affald. Anvendelsen af disse gebyrmuligheder vil være i

harmonisk med princippet om forurenere betaler, ligesom det vil kunne betyde at udgifterne for Selvstyret og kommunerne på miljøområdet bliver mindre.

Hvad angår økonomi er der i lovforslaget endvidere regler der fastsætter, at udgifter til diverse tiltag, herunder at foretage prøveudtagning og analyser af stoffer mv. skal betales af den ansvarlige ejer eller driftsherre, ligesom der i forslaget § 10, stk. 1, nr. 20, er bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler vedrørende tilsynsmyndighedens udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder regler for betaling for miljøtilsyn. Såfremt der fastsættes regler herom vil det ligeledes have indvirkning på det offentlige udgifter til forvaltningen af miljøområdet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

For erhvervslivet må der forventes økonomiske konsekvenser af forslaget til udkastet til ny Inatsisartutlov. Det er dog svært at vurdere de eksakte beløb, da konsekvenserne vil afhænge af den konkrete situation og det konkrete firma.

Da forslaget til ny Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet er en sammenskrivning af eksisterende miljøforordninger samt nye bestemmelser, er der her kun beskrevet de nye konsekvenser for erhvervslivet, der må forventes at være væsentlige ud fra en generel betragtning.

Naalakkersuisut har fundet det hensigtsmæssigt at der lovgivningsmæssigt sker en markering af, at Grønland er omfattet af en række miljøprincipper – herunder ”BAT-princippet” (bedste tilgængelige teknik).

Bestemmelsen skal ses som en lovgivningsmæssig præcisering af at ”BAT-princippet” så vidt muligt skal følges, idet princippet i praksis allerede anvendes i forbindelse med administrationen af den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet. I dag er det således alene i sager om særlig forurenende virksomheder at ”BAT-princippet” følges, men vil nu blive understreget i forbindelse med andre godkendelser og tilladelser. Det vurderes, at det kan have betydelige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet at følge ”BAT-princippet”.

Som det fremgår af forslaget til lovtæst til § 5, stk. 1, skal ”BAT-princippet” ”så vidt muligt” anvendes. I brugen af ”BAT-princippet” skal der således i de konkrete tilfælde ske en afvejning af alle fordelene ved anvendelse af ”BAT-princippet” i forhold til de økonomiske konsekvenser, der forbundet ved anvendelsen af princippet. Da princippet bygger på en vurdering af flere forhold i de konkrete situationer, er det ikke muligt at sætte eksakte beløb på, hvad princippet vil betyde for den enkelte virksomhed.

I gennem udkastet til ny Inatsisartutlov er der en række bemyndigelsesbestemmelser til at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om forskellige forhold. De eksakte økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget vil først være muligt at beskrive i forbindelse med konkret udarbejdelse af bekendtgørelse herom. Nogle af bemyndigelsesbestemmelserne er

allerede benyttet, og først ved ændring af bekendtgørelser eller udarbejdelse af nye vil det fremgå hvilke betydninger det vil få.

I forbindelse med udarbejdelse af konkrete bekendtgørelser, vil Naalakkersuisut have en dialog med berørte parter - herunder repræsentanter for erhvervslivet, og resultatet af denne dialog vil have en afledt betydning for, hvilke økonomiske og administrative konsekvenser hver enkelt bekendtgørelse vil have for erhvervslivet.

Der kan være en række sagsområder, hvor der er behov for at få udarbejdet vejledninger i forbindelse med myndighedernes sagsbehandling. Selve udarbejdningen af vejledningen vil ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, men det forventes, at vejledningerne i de konkrete sager vil betyde en eventuel økonomisk og administrativ konsekvens for erhvervslivet, idet disse vejledninger udgør en del af myndighedens beslutningsgrundlag. Der kan bl.a. nævnes krav til reduktion af emission, støj og lugt fra bl.a. fiskeanlæg, betonanlæg, vaskerier og reparationsanlæg for motordrevne køretøjer.

I kapitel 4 - *Beskyttelse af salt- og ferskvand* – er der en række nye bestemmelser. Indenfor regulering af spildevandsområdet kan der være væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser i forbindelse med iværksættelse af foranstaltninger for at undgå væsker og stoffer forurener salt- og ferskvand. Eksempelvis ved etablering af spildevandsudledning og opsamlingsanlæg ved olieanlæg. I dag eksisterer der allerede en regulering af spildevandsområdet, dog er der i udkastet til ny Inatsisartutlov mulighed for yderlig regulering, hvilket kan medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

I forbindelse med udkastet har Naalakkersuisut fundet det nødvendigt med en redaktionel redigering af en række bestemmelser i forhold til de gældende forordninger. For disse bestemmelser er der således ikke tale om indholdsmæssige ændringer, men blot redaktionelle ændringer. Dette gælder kap. 5 om særligt forurenende virksomheder. Det skal dog nævnes, at der er indført hjemmel i kapitel 5 til at opkræve gebyr i forbindelse med en ansøgning om godkendelse. De nærmere detaljer vil blive bestemt på bekendtgørelsesniveau. Gebyrhjemmelen vil medføre øgede omkostninger for erhvervslivet.

I den gældende miljøforordning er der en hjemmelsbestemmelse til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om vurdering af større anlægs virkning på miljøet (VVM). I udkastet til ny Inatsisartutlov er det udarbejdet et nyt kapitel omkring VVM, hvilket medfører at der nu stilles krav om, at der skal indhentes en godkendelse før anlæggelse eller påbegyndelse af større bygnings- og anlægsarbejde, der må kunne antages at have en væsentlig indvirkning på miljøet, samt at der i forbindelse med sådan en godkendelse skal udarbejdes en redegørelse af bygherre om projektets virkning på miljøet. Den nærmere regulering af området vil ske på bekendtgørelsesniveau.

Der vil være væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser i de tilfælde, hvor der er tale om en erhvervsaktivitet der er omfattet af VVM-bestemmelserne. Erfaringsmæssigt kan udgiften til en sådan redegørelse beløbe sig til 1 % af den samlede anlægsudgift. Der kan f.eks. nævnes vandkraftanlæg, aluminiumsmelteværk og fiskefabriksanlæg.

Det skal bemærkes at Naalakkersuisut har fundet det hensigtsmæssigt, at der sker en markering af ”Forurener-betaler-princippet” igennem forslaget, selv om dette princip allerede er inkorporeret i gældende praksis. Markeringen er dog forstærket ved, at der nu er hjemmel til at kræve gebyr i forbindelse med forskelle ansøgninger.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Loven indeholder en række forbudsbestemmelser som berører borgeren direkte, og disse vil således have administrative konsekvenser for borgeren. Disse bestemmelser er beskrevet i de specielle bemærkninger.

Lovforslaget indeholder enkelte ordensmæssige indgreb over for borgeren. Det drejer sig om forslag til at der kan opkræves gebyrer i forskellige sammenhænge. I henhold til forslagens § 14 kan Naalakkersuisut fastsætte regler om gebyrer til dækning af myndighedernes omkostninger ved administrationen af loven, og i henhold til § 39, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen fastsætte gebyrer til dækning af udgifter til affaldshåndtering. Disse bestemmelser er nærmere beskrevet i de specielle bemærkninger.

Lovforslaget indeholder også bestemmelser om at borgeren har oplysningspligt til miljømyndighederne omkring forhold der vedrører lovens anvendelsesområde. Det gælder bl.a. forslagens § 52, hvor borgeren efter anmodning fra miljømyndigheden skal give tilsynsmyndigheden oplysninger, som har betydning for vurdering af forureningsrisikoen eller for eventuelle afhjælpende foranstaltninger, samt identificere sig over for tilsynsmyndigheden.

Kapitel 10 om adgang til ejendomme m.v. fastsætter nogle indgreb i private personers rets- og privatsfære. Bestemmelserne herom beskrives nærmere i de specielle bemærkninger.

7. Forholdet til Rigsmyndighederne og Selvstyre

Forslaget i sig selv medvirker ikke til øget selvstyre, men i henhold til forslagens § 10, stk. 1, nr. 14, kan Naalakkersuisut fastsætte regler til opfyldelse af de internationale overenskomster på miljøområdet, som den danske regering på Grønlands vegne har ratificeret eller som Grønlands Selvstyre har valgt at tiltræde. Dette betyder, at såfremt Grønland omfattes af en international konvention med videre, skal Naalakkersuisut sørge for at udarbejde regler, der sikrer overholdelsen af konventioner med videre.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

8.1 Liste over høringsparter

Lovforslaget har været i høring i perioden 17. marts 2011 – 6. maj 2011, hos:

Formandens Departement, (NSN)	Grønlands Kommando
Departement for Boliger, Infrastruktur og Trafik, (IAAN)	Politimesteren i Grønland
Departement for Finanser	Miljøstyrelsen i Danmark
Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug	By og Landskabsstyrelsen i Danmark
Departement for Erhverv og arbejdsmarked	Forsvarsministeriet
Departement for Sociale Anliggender	Forsvarets Bygnings- & Etablisementstjeneste
Departement for Sundhed	Udenrigsministeriet
Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	Grønlands Turist- og Erhvervsråd (GTE)
Udenrigsdirektoratet	Grønlands Arbejdsgiverforening (GA)
Styrelsen for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Nusuka: Organizing Greenlandic Businesses
Fiskerilicenskontrollen (GFLK)	ILIK
Råstofdirektoratet	KNAPK
Grønlands Statistik	Grønlandske Advokater ved Peter Schriver
Arbejdstilsynet	Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm
Grønlands Repræsentation	IKIU
Rigsombuddet	Avataq
Landslægeembedet	TIMMIAQ
Kommune Kujalleq	TPAK
Kommuneqarfik Sermersooq	ICC-Greenland
Qeqqata Kommunia	AECO
Qaasuitsup Kommunia	Foreningen af tekniske rådgivere i Grønland
Kanukoka	Nukissiorfiit
Fåreholderforening, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut, SPS	Royal Greenland (RG)
Konsulenttjenesten for Landbrug, Nunalerinermik Siunnersorteqarfik	Polar Seafood
Grønlands Nationalmuseum og Arkiv	Royal Arctic Line (RAL)
Grønlands Naturinstitut	

Efter høringsfristens udløb er der indkommet hørings svar fra:

Departement for Boliger, Infrastruktur og Trafik	Landslægeembedet
Departement for Finanser	Politimesteren i Grønland
Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Grønlands Kommando
Departement for Erhverv og arbejdsmarked	Forsvarets Bygnings- & Etablisementstjeneste (FBE)
Departement for Uddannelse og Forskning	Grønlands Arbejdsgiverforening (GA)
Departement for Familie, Kultur, Kirke og ligestilling	KNAPK
Råstofdirektoratet	Grønlandske Advokater
Kanukoka	ICC-Greenland
Kommune Kujalleq	AECO
Kommuneqarfik Sermersooq	Nukissiorfiit
Qeqqata Kommunia	Beredskabsstyrelsen
Qaasuitsup Kommunia	

Nedenfor er en gennemgang af hørings svarer og hvad de har givet anledning til.

8.2 Hørings svar fra Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Afdelingen for Teknik og Landsplanslægning (ATL) ved Departement for Boliger, Infrastruktur og Bolig har afgivet høringssvar. ATL fremfører, at der er sammenhæng imellem miljøloven og planloven, hvor miljøloven på en række områder med fordel kunne sammentænkes med plan- og byggelovgivningen. Det drejer sig om blandt andet spildevandsområdet, kortlægning af forurenende grunde, men også vandspærrezoner. Det er derfor vigtigt at disse informationer gøres tilgængelige. NNPAN har fokus på udarbejdelsen af digitale kort og arbejdet er sat i gang med at få digitale kort over spærrezonerne.

ATL har i deres høringssvar især fokus på § 18, hvor der er række hjemmelsbestemmelser på spildevandsområdet, herom pligten til eksisterendes byggeris tilslutning til kloak. NNPAN er opmærksom på, at hvis der indføres en pligt til at eksisterende bebyggelse skal tilsluttes kloak, er der behov for nøje overvejelser omkring, hvordan dette skal ske, herunder at boligejere får passende varsel og tidsfrister. Desuden er der behov for at fastsætte flere praktiske forhold omkring tilslutningspligten, såfremt kloakledningen fremføres til en nærmere fastsat afstand af en arealtildeling. ATLS høringssvar har givet anledning til ændringer i bemærkninger til udkastet.

I høringssvaret fra ATL fremføres, at der er et behov for at kigge nærmere på sammenspillet imellem kapitel 5 og kapitel 8 i forhold til planloven. Ved komplicerede byggerier, der skal opnå både en tilladelse efter kapitel 5 og kapitel 8, samt skal have en arealtildeling kan der være behov for ændringer i planloven, for at der skal være nok tid til at indhente andre tilladelser.

NNPAN har nøje overvejet ATL's bemærkning omkring § 39, stk. 2, hvorvidt en identifikation af forurenere sker på baggrund af en godkendt arealanvendelse. NNPAN er af den opfattelse, at den måde paragraffen er formuleret på, er den mest hensigtsmæssige hvorpå det tydeliggøres hvem affaldsgebyret påhviler.

8.3 Høringssvar fra Departementet for Finanser

Departementet for finanser fremfører i deres høringssvar, at det især er gebyrbestemmelserne departementet har fokus på. Umiddelbart er departementet af den opfattelse, at der i nogle paragraffer kan være et vist overlap. NNPAN er af den opfattelse, at der er hjemmel til at opkræve gebyr inden for de områder der er tiltænkt.

Departementet for finanser stiller forslag til om § 38 stk. 1, burde ændres, da det her afskæres muligheden for at der kan importeres radioaktivt affald, uanset om en sådan beslutning i øvrigt måtte forekomme velbegrundet. Stråling- og radioaktivtrestaffald er ikke reguleret af miljølovgivningen. Desuden er § 38 en videreførelse af eksisterende lovgivning, og formuleringen er dels et led af implementeringen af Baselkonventionen.

8.4 Høringssvar fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har fremsendt to høringssvar. Et fra departementet og et fra Fangst og Jagtafdelingen. Departementet har forslået en formulering ændret mens at Fangst og Jagtafdelingen har forslået at § 10, stk. 1 nr. 18, bør foretages af kommunerne. NNPAN har noteret sig af Fangst og Jagtafdelingens forslag og dette vil indgå når hjemmelen udnyttes. NNPAN har fulgt departementets forslag.

8.5 Høringssvar fra Departementet for Erhverv og arbejdsmarked

Departementet for Erhverv og arbejdsmarked har fremsendt et kort høringssvar, hvor der er et par afklarende spørgsmål. Spørgsmålene har ikke givet anledning til ændringer i forslaget til ny Inatsisartutlov.

8.6 Høringssvar fra Departementet for Uddannelse og Forskning

Departementet for uddannelse og forskning har ingen bemærkninger.

8.7 Høringssvar fra Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling

I høringsmaterialet fra Departementet for Familie Kultur, Kirke og Ligestilling er der fire forslag til ændringer. NNPAN har ved to af forslagene fulgt høringssvaret, det drejer som et grammatisk forslag og en præcisering af § 10, stk. 1 nr. 17. Departementet for Familie Kultur, Kirke og Ligestilling har desuden forslået, at § 10, stk. 1 nr. 24, slettes. NNPAN er dog af den opfattelse, at der kan være miljøforhold, der bør reguleres af udkastet til Inatsisartutloven om beskyttelse af miljøet.

8.8 Høringssvar fra Råstofdirektoratet

Råstofdirektoratet har i deres høringssvar forslået en alternativ formulering af § 4. NNPAN finder at formuleringen i udkastet til ny Inatsisartutlov er mere passende.

8.9 Høringssvar fra Kanukoka

Kanukoka har i samarbejde med kommunerne udarbejdet et fælles høringssvar. Hovedpunkterne fra høringssvaret er trukket frem i det nedenstående, mens at mere korrektur mæssige kommentarer ikke er medtaget:

Kommunerne efterlyser et kapitel omkring jordforurening samt bestemmelser omkring historiske efterladenskaber. I øjeblikket pågår der et udredningsarbejde omkring jordforurening, herunder hvilke lovgivningstiltag, der er behov for. NNPAN afventer resultaterne heraf før

beslutning om regulering træffes. Omkring historiske efterladenskaber er det ikke muligt at lovgive med tilbagevirkende kraft.

Kommunerne havde nogle specifikke forslag til § 6. NNPAN har foretaget justeringer i henhold til kommunernes forslag.

I forhold til kapitel 3, har kommunerne en række forslag til, hvilke bekendtgørelser de ønsker udarbejdet. NNPAN har noteret dette og vil inddrage forslagene i det daglige arbejde i departementet. NNPAN har ikke ønsket at fjerne uudnyttede hjemmelsbestemmelser i kapitel 3, da der stadig er et formål med disse.

Hjemmelen som kommunerne søger om at pålægge tilslutning til kloak, findes i § 18 stk. 1 nr. 4. Omkring kommentarerne til § 10, stk. 1, nr. 27, vedr. regulering af færdsel med transportmidler, er NNPAN af den opfattelse, at der er behov for den nye formulering, selvom der findes en lignende formulering i Naturbeskyttelsesloven. Desuden er NNPAN af den opfattelse, at der er tale om yderst begrænsede konsekvenser for kommunen ved den nye formulering.

I forbindelse med kapitel 4 er der i høringsvaret især kommentarer til § 16, hvor der er forslag til ændringer. Forslagene har medført, at der er sket en præcisering af bemærkningerne til § 16. I denne forbindelse fremgår det af høringsvaret, at kommunerne ønsker økonomiske midler til at løse denne opgave. De økonomiske konsekvenser er blevet vurderet i afsnit 3 i bemærkningerne.

Kommunerne ønsker at der i § 18, stk. 1, nr. 4, allerede fastsættes regler om tilslutning til kloak for egen regning. I forbindelse med at udnytte denne hjemmelsbestemmelse, er der flere forhold der bør afklares herunder hvilke krav, der skal være opfyldt før kravet kan træde i kraft.

I forhold til kapitel 5 er der få kommentarer. Der er forslag til en lille ændring i § 23, stk. 1, som er fulgt.

Af kommentarerne til kapitel 6 fremgår det, at der ikke er enighed imellem kommunerne til den ændring, der er sket i § 29 i forhold til gældende lovgivning. Kommuneqarfik Sermersooq finder det ikke velovervejet, at der kan gives øget mulighed for dispensation til aktiviteter indenfor spærrezonen, da det kan betydelige økonomiske konsekvenser for Landsstyret. Qaasuitsuq Kommunua finder, at ændringen i forhold til gældende lovgivning er meget vigtig. Naalakkersuisut har ønsket ændringen af bestemmelsen i forhold til gældende bestemmelser. Kommunerne er dog alle enige i, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis der kunne laves transportkorridorer igennem spærrezoneerne.

En gennemgang af kommentarerne til kapitel 7 fra Kanukoka, har ikke givet anledning til ændringer. Kanukoka foreslog at indtjeningen ved salg igennem hittegoodsauktion skulle gå til

kommunen, og at der blev indført en tidsfrist i § 36 stk. 2. Spørgsmålet omkring tidsfrister går igen i § 45, stk. 1. Desuden var der forslag om at udnytte hjemmelen til kildesortering i § 40, stk. 2 nr. 1. Denne hjemmel vil blive udnyttet i den nye affaldsbekendtgørelse.

Kanukoka har i forhold til kapitel 8 gjort opmærksom på, at det er vigtigt, at der i forbindelse med udarbejdelsen af regler på VVM-området overvejes, hvordan VVM-reglerne skal arbejde sammen med godkendelse efter kapitel 5 samt planloven. Selvstyret vil i forbindelse med udarbejdning af regler på VVM-området overveje, hvordan processerne kan arbejde sammen.

Til kapitel 10 er der enkelte kommentarer. I forhold til § 49, stk. 4, er der nu rettet i bemærkningerne så både Selvstyret og kommunerne har initiativretten. Der er yderligere sket en rettelse af § 56, stk. 3, hvor der var et ønske om rettelse i lovteksten.

Til § 69 er Kanukoka af den opfattelse, at der sker en overdragelse af ansvar til kommunerne, herunder tilsyn og forvaltning. Det er især Kommuneqarfik Sermersooq der påpeger dette, da de er af den opfattelse at de overtager Grønnedals geografiske område som ansvar. Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø mener ikke at der sker overdragelse af ansvar til kommunerne i forbindelse med § 69. Tilsyn og forvaltning af miljøforhold i Grønnedal er allerede overdraget til kommunen.

8.10 Høringssvar fra Kommune Kujalleq

Høringssvaret fra Kommune Kujalleq er indarbejdet i Kanukokas høringssvar.

8.11 Høringssvar fra Kommuneqarfik Sermersooq

Høringssvaret fra Kommuneqarfik Sermersooq er indarbejdet i høringssvaret fra Kanukoka, samt vedlagt Kanukokas høringssvar som bilag.

8.12 Høringssvar fra Qaasuitsup Kommunia

Høringssvaret fra Qaasuitsup Kommunia er indarbejdet i høringssvaret fra Kanukoka, samt vedlagt Kanukokas høringssvar som bilag.

8.13 Høringssvar fra Qaasuitsup Kommunia

Høringssvaret fra Qaasuitsup Kommunia er indarbejdet i Kanukokas høringssvar.

8.14 Høringssvar fra Landslægeembedet

Landslægeembedet har i deres høringssvar fremført, at de ikke kan anbefale den ændring der er sket i § 29 stk. 1, i forhold til gældende lovgivning. Landslægeembedet kan ikke støtte op

om, at der åbnes op for muligheden for flere dispensationer. Ønskes der øgede aktiviteter indenfor spærrezonen må der ske en opgradering af vandværkerne.

I alle sager der omhandler kapitel 6 herunder § 29, træffer Naalakkersuisut først beslutning efter høring af kommunalbestyrelsen, Landslægeembedet og Selvstyrets Veterinærafdeling. På denne måde sikres blandt andet de sundhedsfaglige konsekvenser vil foreligge belyst i et hvert konkret tilfælde.

Nalakkersuisut vurderer desuden i forbindelse med finanslovsprioriteringen behovet for at foretage opgradering af vandværkerne flere steder i landet, således at aktivitetsønsker indenfor spærrezonen kan imødekommes.

Administrativt har Departementer for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø overfor Departementet for Bolig, Inderinfrastruktur og Trafik indledt dialog omkring nødvendigheden af opgradering af vandværker flere steder i landet, da der generelt er et ønske om flere aktiviteter indenfor vandspærrezonen.

8.15 Høringssvar fra Politimesteren i Grønland

Politimesterembedet i Grønland har i deres høringssvar forslået en præcisering af sanktionsbestemmelsen. NNPAN har fulgt Politimesterens forslag og præciseret § 67 med et stk. 2.

8.16 Høringssvar fra Grønlands kommando (GLK)

GLKs høringssvar er indarbejdet i høringssvaret fra forsvarrets bygnings og etableringsstjeneste.

8.17 Høringssvar fra Forsvarets Bygnings og etableringsstjeneste (FBE)

I høringssvaret fra FBE er der indarbejdet kommentarer fra Grønlands Kommando. FBE gør opmærksom på at forsvarrets installationer og aktiviteter kan i nogle tilfælde have en karakter, der af hensyn til rigets sikkerhed og forhold til andre nationer, nødvendiggøre hel eller delvis undtagelse fra de generelle regler, blandt andet om inspektion og godkendelser. Dette er nævnt flere gange i høringssvaret.

I FBEs høringssvar fremgår det, at det er FBEs vurdering, at anlægget ”Grønnedal” er omfattet af traktat af 27. august 1951. og derfor kan medføre tvivl om hvorvidt Grønnedal er undtaget lovgivningen. NNPAN har forelagt problemstillingen overfor UD og lovkontoret, og begge har tilkendegivet at Grønnedal, er omfattet nærliggende lovforslaget.

FBE har i deres høringssvar forslag til en række mindre ændringer herunder især til kapitel 5. Forslagene har givet anledning til præcisering i bemærkninger til § 27

I høringssvaret er der en række kommentarer til kapitel 12 omkring tilsyn. Kommentarerne har givet anledning til mindre ændringer.

8.18 Høringssvar fra Grønlands arbejdsgiverforening (GA)

GA fremfører i deres høringssvar, at de finder det beklageligt at råstofområdet er fritaget den Grønlandske miljølovgivning. Der har tidligere været udmeldt politisk, at miljø skal udskilles fra Råstofdirektoratet, hvilket GA er enige i.

I høringssvaret fra GA pointeres det, at ændringer i krav til miljøbeskyttelsen med kort varsel kan medføre store økonomiske tab for virksomheder, også for virksomheder, der allerede har foretaget investeringer i miljøbeskyttelse. Hvis der sker ændringer bør virksomheder have en frist, så de kan nå at afskrive investeringer. Ved ændringer i vilkår, i allerede meddelte tilladelser, bør der tages hensyn til allerede foretagne investeringer. GA fremfører yderligere, at der flere steder i lovudkastet er hjemmel til at indføre gebyr, hvilket kan betyde i yderste konsekvens at virksomheder lukker.

GA er opmærksomme på § 10 stk. 3, og er af den opfattelse at nr. 1 må betragtes som interne virksomhedsforhold mens at nr. 2 kun skal træde i kraft når der er reelle muligheder for at gennemføre sådan en uddannelse i Grønland. I forbindelse med udnyttelsen af lovhjemlen i nr. 1 vil NN PAN inddrage GA i arbejdet, herunder at der findes en fornuftig løsning. I forhold til GA's kommentarer til nr. 2 så er disse kommentarer indarbejdet i bemærkningerne.

GA har flere kommentarer til kapitel 5 herunder tidsfrister. NN PAN skal præcisere, at en godkendelse efter kapitel 5 stadig er gældende efter tidsfristen, men at der kan ske ændringer i vilkårene. Virksomheden kan søge om ny godkendelse, hvor der så vil være en ny tidsfrist. Indenfor spildevandsområdet er det korrekt, at denne tilladelse ikke er omfattet af nogen tidsfrist, og kan ændres efter reglerne kapitel 4.

I høringssvaret fra GA opfordres der til, at der ikke gives dispensation indenfor spærrezonen, da det vil kunne få alvorlige konsekvenser for drikkevandet herunder industrien.

I forhold til § 44 så fremfører GA, at de ikke kan tilslutte sig denne paragraf, der betyder at Naalakkersuisut kan pålægge erhvervsbrancheorganisationer i at udarbejde handlingsplaner. GA's kommentar har betydet at der er sket ændringer i bestemmelsen, så erhvervsbrancheorganisationer ikke længere kan pålægges dette.

NN PAN vil for god ordens skyld præcisere, at gældende tilladelse, godkendelsen og dispensation ligeledes vil være gældende, under den nye Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet.

8.19 Høringssvar fra KNAPK

I KNAPKs høringssvar er der forslag til ændringer i lovudkastet. Forslagene har i langt hovedparten af dem udgangspunkt i, at der er behov for en stram miljølov til at regulere råstofområdet. Da råstofområdet er undtaget udkastet til ny Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet har KNAPKs høringssvar ikke givet anledning til ændringer. KNAPK henviser til at der bør udnyttes flere af hjemmelsbestemmelser i § 10, hvilket NNPAN tager til efterretning. Yderligere ser KNAPK gerne at der i forbindelse med brugen af hjemlen § 48 indsættes minimumskrav til at høre brugere og give dem god tid til at bearbejde oplysningerne.

8.20 Høringssvar fra Grønlandske Advokater

Grønlandske Advokater har ikke bemærkninger til lovforslaget.

8.21 Høringssvar fra Inuit Circumpolar Council, Greenland (ICC)

ICC har gennemgået høringsmaterialet og finder det uhensigtsmæssigt at der findes en række særskilte love der regulerer miljøbeskyttelse i Grønland. Dette medfører at udkastet ikke regulerer havterritoriet, råstofaktiviteter samt forsvarsområdet Pituffik. ICC så gerne at alt blev samlet i en lov for at undgå huller og grænsezoner. I høringssvaret fra ICC er der en række konkrete forslag til mindre rettelser til formuleringer. NNPAN har fortaget rettelser i forhold til de konkrete forslag.

8.22 Høringssvar fra AECO

AECO (Association of Arctic Expedition Cruise Operators) takker for høringsmaterialet men har ingen kommentarer til det fremsendte.

8.23 Høringssvar fra Nukissiorfiit

Nukissiorfiit fremfører i deres høringssvar, at de er betænkelige for, hvordan bedst tilgængelig teknik (BAT) skal bruges og benyttes. BAT er et princip og som gør brug af en vurdering af flere forhold, herunder hensyn til både økonomi og miljø samt, hvad der er praktisk muligt.

I høringssvaret fra Nukissiorfiit er der kommentarer til kapitel 5, hvori det ønskes, at der tages mere hensyn til de grønlandske forhold, herunder om nødanlæg skal sidestilles med almindelige anlæg. I forbindelse med en revision af bekendtgørelsen, der regulerer særligt forurenende virksomheder vil kommentarerne fra Nukissiorfiit indgå i arbejdet.

Nukissiorfiit har en række kommentarer til kapitel 6, herunder at der i § 29 åbnes op for muligheden for flere dispensationer, med øget risiko for forurening af drikkevandsressourcerne. Naalakkersuisut er bekendt med risikoen for forurening og at de eksisterende vandværker ikke kan tilbageholde en forurening med f.eks. olie eller benzin. I forslagets § 33 er Nukissiorfiit af

den opfattelse, at der er sket en skærpelse og forslår en ændring af § 33. Nukissiorfiits bemærkninger beror på en misforståelse af den eksisterende lovgivning. Med den nye formulering begrænses godkendelserne til de dele, der er i kontakt med drikkevandet, og dele der har en negativ eller positiv indvirkning og betydning for drikkevandet. Afslutningsvis til kapitel 6 vil Nukissiorfiit gerne tilføjes som høringspart i § 33. I forbindelse med sagsbehandlingen medtages ansøgeren i høringsprocessen, hvilket i langt hovedparten af tilfældene er Nukissiorfiit.

Nukissiorfiit fremfører afslutningsvis, at miljøloven gælder for landbaseret havforurening, men mener, at den ligeledes gælder for skibe, der lægger til i havne. Yderlige så Nukissiorfiit gerne at Selvstyret stiller miljøkrav til skibe indenfor 3 sømil grænsen. Grunden til dette forslag og tolkning er, at de ønsker regulering af brugen af tung olie samt udledningen af NOx og SOx.

Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet gælder kun for skibe og skibsdele, der befinder sig på landområder, herunder også strandede skibe og skibe i tørdok. Regulering af skibe på havvand, hvad enten de ligger til kaj eller sejler inden for 3 sømil-grænsen, sker ved lovgivningen om havmiljøet. Der henvises i øvrigt til bestemmelsen i § 10, stk. 2, om håndtering af kasse-rede (kondemnerbare) skibe. Denne bestemmelse kan efter omstændighederne også omfatte skibe, der er efterladt ved kaj, og som samtidig er omfattet af lovgivningen om havmiljøet.

8.24 Høringssvar fra Beredskabsstyrelsen

Beredskabsstyrelsen har ingen kommentarer til forslaget om ny Inatsisartutlov

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

I lovforslaget indsættes der en direkte bestemmelse om, hvor loven geografisk er gældende. Bestemmelsen indebærer dog ingen ændring af den geografiske udstrækning af loven i forhold til den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet.

Ifølge forslaget til Inatsisartutlov gælder loven for landterritoriet samt landbaseret havforurening. Loven vil ligesom den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet således gælde for forurening af havet fra land, herunder forurening der skyldes spildevand, perkolat (udsivende stoffer) og lignende udledninger fra land. Med landterritorium forstås terræn, søer, elve og alle andre elementer på landjorden.

Som hidtil reguleres forurening opstået på havet – herunder forurening fra skibe – ved anden lovgivning. Det drejer sig henholdsvis om landstingsforordning nr. 4 af 3. november 1994 om beskyttelse af havmiljøet med ændringer, samt havmiljøanordning anordning nr. 1035 af 22. oktober 2004. Ud til 3 sømil fra basislinjen er det således Grønlands Selvstyre der har kompetencen til at udstede regler om beskyttelse af havmiljøet, mens det er den danske stat der har kompetencen til at udstede regler om beskyttelse af havmiljøet uden for de 3 sømil.

Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet gælder kun for skibe og skibsdele, der befinder sig på landområder, herunder også strandede skibe og skibe i tørdok. Regulering af skibe på havvand, hvad enten de ligger til kaj eller sejler inden for 3 sømil-grænsen, sker ved lovgivningen om havmiljøet

Naalakkersuisut skal på sigt udarbejde en Inatsisartutlov til erstatning af landstingsforordning om beskyttelse af havmiljøet indtil 3 sømil fra basislinjen. En sådan vurdering vil bl.a. bygge på retningslinjerne i MARPOL-konventionen og en nødvendig koordinering af de miljømæssige krav, der kan stilles uden for samt inden for Grønlands territorialfarvand (de 3 sømil).

Til § 2

Til stk. 1

Efter § 2 stk. 1, skal Inatsisartutloven medvirke til at værne om natur og miljø og sikre, at udviklingen i det grønlandske samfund sker på et bæredygtigt grundlag. Denne bestemmelse fremhæver således bæredygtighedstankegangen som en del af Inatsisartutloven. Ønsket med formåls erklæringen er at lægge vægt på hele det kredsløb, som stoffer og materialer gennemløber, med henblik på at begrænse spild af ressourcer.

Til stk. 2

Efter § 2, stk. 2, nr. 1, skal Inatsisartutloven tilstræbe at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, is, fjeld og jord.

Inatsisartutloven vedrører således forurening af salt- og ferskvand. Beskyttelsen af isen omfatter Indlandsisen, landfast havis og is der dækker fjeld, jord og vand. Endelig skal Grønlands fjeld, jordbund, og luft beskyttes imod udledninger, som indebærer en uønsket påvirkning af omgivelserne. Dette gælder eksempelvis emissioner af drivhusgasser og industrigasser med drivhuseffekt.

Landfast havis defineres som frosset havvand, der støder op til landterritoriet. Såfremt der sker en forurening på land vil det frosne havvand kunne blive påvirket af forureningen.

Efter § 2, stk. 2, nr. 2, skal Inatsisartutloven tilstræbe at forebygge og bekæmpe støjforurening.

Efter § 2, stk. 2, nr. 3 og nr. 4, skal Inatsisartutloven tilstræbe at værne om menneskers sundhed og at tilvejebringe grundlaget for planlægningen og indsatsen mod forurening.

§ 2, stk. 2, nr. 5 og 6, supplerer forureningsperspektivet med et produktperspektiv, således at affaldspolitikken og administrationen også inddrager en begrænsning af affaldsmængderne, f.eks. ved at stille krav til produkternes livscyklus, jf. § 5, stk. 2, nr. 2. Der er i dag internationalt en målsætning om at reducere mængden af det, som definitivt må karakteriseres som affald. Der sigtes mod at forbedre produktionsmåden for herved at få reduceret affaldsmængderne og miljøproblemerne knyttet til affald. Perspektiv på affald, som denne bestemmelse skal ses i forhold til, vedrører både restprodukters anvendelighed som ressourcer og behovet for at se de globale effekter af forskellige affaldsstoffer.

Til stk. 3

Stk. 3 omhandler lovens beskyttelsesinteresser, uden at opregningen skal anses som udtømmende. Når f.eks. de materielle værdier og levevilkår ikke direkte er nævnt, ligger heri ikke en underkendelse af disse forholds betydning. Bestemmelsen skal således blot forstås som en understregning af, at lovens hovedsigte er, at beskytte de sundhedsmæssige og rekreative levevilkår og den økologiske balance.

Til § 3

Til stk. 1

Nr. 1-3

Reglerne i § 3, stk. 1, er indholdsmæssigt identisk med de gældende regler i § 2 i Landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet med senere ændring i landstingsforordning nr. 8 af 15. november 2007 om ændring af landstingsforordning om beskyttelse af miljøet. Der er således i nærværende forslag til ny Inatsisartutloven ikke tiltænkt nogen ændring af anvendelsesområdet for den nye Inatsisartutlov.

Ved ”virksomhed” forstås enhver form for aktivitetsudfoldelse. Denne definition af begrebet er gældende for hele loven. Visse steder i loven anvendelse udtrykket ”virksomhed” tidlige som en offentlig eller privat erhvervsvirksomhed mv.

I stk. 1 foretages en nærmere præcisering af de forhold, som Inatsisartutloven vedrører. Bestemmelsen beskriver hvilke forureningsmåder og beskyttelsesobjekter, der er omfattet af Inatsisartutloven. Beskyttelsesobjektet er defineret som luft, vand, is, fjeld og jord.

Forureningsbegrebet vedrører udledning af stoffer og materiale, rystelser, støj og luftgener, al forurening i forbindelse med produkter, hvad enten dette gælder fremstilling eller senere faser i produktets levetid. Ligeledes er forurening fra transportmidler og andre mobile anlæg omfattet af begrebet.

Forslaget dækker modsætningsvis ikke stråling, herunder radioaktiv stråling, eller udsendelse af lys (f.eks. fra reklameskilte) eller anden form for visuel forurening.

En udledning skal for at kunne betegnes som forurening indebære en uønsket påvirkning af omgivelserne.

Til stk. 1

Nr. 4

Til transportmidler hører alle anordninger, der anvendes til transport af mennesker eller gods over/i jord, vand, is eller gennem luften. Mobile anlæg omfatter anlæg som kan flyttes til et nyt sted efter endt anvendelse, eksempelvis mobile asfalanlæg og anlæg til knusning af sten og byggematerialer. Det spiller i den forbindelse ingen rolle, om anlægget er monteret på køretøj, forsynet med egen drivkraft, eller på anden måde egnet til at blive flyttet.

Til stk. 1

Nr. 5

Dyrehold og skadedyr, som kan medføre enten sundhedsmæssige problemer eller væsentlige ulemper for omgivelserne, er omfattet. Der er i dag hold af får, tamrener og malkekvæg i det sydlige Grønland, men man må forvente forsøgsvis hold af andre husdyr i bestræbelserne på at øge den hjemlige produktion af kød-, mejeri- og skindprodukter. Endvidere må man for-

vente, at de nuværende dyrehold udvides med tiden. Disse aktiviteter er omfattet af loven, da der knytter sig en række miljømæssige problemstillinger hertil. Man ser allerede i dag problemer med forsvarlig bortskaffelse af døde dyr, og udenfor Grønland er der erfaringer for problemer med nedsivning af næringsstoffer fra gødning til både jord og vand samt lugtgener ved dyrehold placeret nær bebyggelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen i stk. 2 sikrer, at også den form for virksomhed, som normalt ikke forvolder forurening, men som på grund af virksomhedens art vil kunne frembyde potentiel fare for omgivelserne under unormale forhold, for eksempel som følge af driftsuheld eller brand, også medtages af lovgivningen. Transport af stoffer med farlige egenskaber er tillige omhandlet af denne bestemmelse.

De nævnte virksomheder, oplagringer m.v., vil alene blive reguleret i det omfang, der ikke igennem anden lovgivning er tilvejebragt fornøden sikkerhed mod stoffers farlige egenskaber.

Ulemper, der rammer personer beskæftiget på de pågældende virksomheder, vil i vidt omfang være omfattet af arbejdsmiljølovgivningen og er derfor ikke omfattet af dette forslag.

Til § 4

Fastsættelse af regler om miljømæssig beskyttelse i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af Inatsisartutlov om mineralske råstoffer - og aktiviteter direkte af betydning herfor - omfattes ikke af dette lovforslag, men af råstofloven. Dette betyder i praksis at miljøaspekterne i forbindelse med råstofaktiviteter reguleres af råstofloven.

Begrebet ”aktiviteter direkte af betydning herfor” vedrører eksempelvis tilfælde, hvor en rettighedshaver ønsker at opføre et anlæg, en vej eller andet i direkte tilknytning til en råstoftiladelse efter råstofloven.

Aktiviteter der godkendes i henhold til råstofloven vil blive sendt i høring hos Departementet for Indenrigsaffænder, Natur og Miljø inden beslutningen om evt. godkendelse træffes.

Til § 5

Bestemmelsen i stk. 1 er ny i forhold til den gældende miljøforordning.

Bestemmelsen lovfæster, at den bedste tilgængelige teknologi – ”BAT-princippet” – skal følges, idet princippet i praksis allerede i et vist omfang anvendes i forbindelse med administrationen af den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet.

Ved bedste tilgængelige teknologi forstås:

- »teknologi«: både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

- »tilgængelig«: udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende lokalitet eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

- »bedste«: den mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Formålet med bestemmelsen er, at de i § 5 nævnte principper så vidt muligt anvendes ved lovens administration. Ved lovens administration menes udstedelse af bekendtgørelser, regulativer, vedtægter mv. og afgørelser i form af tilladelse, godkendelse, dispensationer mv. Der er ikke tale om nogen udtømmende liste.

Ved lovens § 5 integreres »BAT-princippet» (»Best Available Technology») eller »bedste tilgængelige teknik». BAT dækker over den mest avancerede teknologi for en bestemt sektor, herunder den måde, hvorpå anlægget konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned. Teknologien skal være teknisk og økonomisk gennemførlig for den relevante sektor og skal sikre et så højt beskyttelsesniveau som muligt.

En miljøbeskyttelse, der bygger på anvendelsen af »renere teknologi», lægger primært vægten på en forebyggende indsats, hvor forureningsbekæmpelsen så vidt muligt indbygges i selve produktionsteknologien. Sekundært lægges der vægt på en afhjælpende indsats i form af rensning og destruktion af forurenende stoffer, produkter og materialer.

Renere teknologi omfatter ikke kun teknologi i snæver forstand. Mindre forurenende, mindre ressourceintensive og mindre energikrævende produkter og materialer omfattes også af begrebet. Der ligger følgende metodiske betragtninger bag en miljøbeskyttelse, der bygger på et princip om anvendelse af renere teknologi:

1. Forurening og forureningsbegrænsning skal vurderes på grundlag af hele det kredsløb, som stoffer, produkter og materialer gennemløber.
2. Forureningsbekæmpelsen skal ske så tidligt som muligt i kredsløbet med henblik på at minimere energi- og råvareforbruget og dermed at begrænse den stof- og materiale-mængde, som samlet tilføres naturen som spild og affald.

3. Rensning skal betragtes som en sekundær løsning, idet mulighederne for at begrænse rensningsbehovet gennem anvendelse af renere teknologi skal vurderes først.
4. For særligt skadelige eller betænkelige stoffer, produkter eller materialer skal mulighederne for i videst muligt omfang at erstatte disse med mindre skadelige eller betænkelige vurderes først. Dernæst undersøges mulighederne for gennem en optimering af produktionsprocesserne at begrænse anvendelsen f.eks. ved benyttelse af lukkede systemer. Endelig vurderes mulighederne for i videst muligt omfang at genanvende stofferne mv., således at de i mindst muligt omfang tilføres miljøet.

Princippet om renere teknologi bør ikke indebære, at der stilles krav om anvendelse af en nærmere bestemt teknologi. Derimod bør der efter en vurdering af, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af renere teknologi, fastsættes niveauer for den højeste tilladte forurening (grænseværdier). Princippet om renere teknologi skal således virke som et incitament til udvikling og anvendelse af stadigt mindre forurenende teknologier, dvs. at princippets anvendelse ikke skal låse udviklingen fast. Det vil dog ikke være udelukket, når der foreligger en tilstrækkelig begrundelse herfor, at stille krav om anvendelse af en bestemt teknologi.

I brugen af ”BAT-princippet” skal der i de konkrete tilfælde ske en afvejning af alle fordelene ved anvendelse af ”BAT-princippet” i forhold til de økonomiske konsekvenser der er ved anvendelsen af princippet.

Til stk. 2

Ved stk. 2 fastslås, hvilke forhold administrationen skal lægge vægt på ved fastlæggelsen af omfang og art af foranstaltninger til forebyggelse og imødegåelse af forurening. Den forholdsmæssighed mellem mål og midler, som lovens administration også skal bygge på, indebærer imidlertid, at der ikke skal afholdes betydelige omkostninger til yderligere forureningsbegrænsende foranstaltninger, hvis den miljømæssige nyttevirkning vil være beskednen eller ikke er miljømæssigt påkrævet. Det bør tillige sikres, at der er en proportionalitet mellem målsætningen om at begrænse forureningen og de miljøkrav, der stilles. Der skal fastsættes realistiske tidsfrister for opfyldelsen af miljøkrav, og ved fastsættelsen af nye miljøkrav skal der tages hensyn til afskrivningstiden for miljømæssige investeringer, der allerede er foretaget. Endelig skal der tages hensyn til opretholdelsen af virksomhedernes internationale konkurrenceevne og udviklingsmuligheder.

Lovens administration skal, jf. udtrykket ”forureningens sandsynlige indvirkning”, bygge på et forsigtighedsprincip, dvs. at mangel på fuld videnskabelig sikkerhed ikke må anvendes som begrundelse for, at der ikke gribes ind ved risiko for alvorlige og uoprettelige miljøskader. Princippet indebærer bl.a., at der ved udformningen af regler og vejledninger kan opereres med sikkerhedsfaktorer ved fastsættelsen af grænseværdier eller retningslinjer for forure-

ningsmæssige beregninger på de områder, hvor der ikke foreligger et tilstrækkeligt eksakt vidensgrundlag.

Til § 6

Til stk. 1-3

Reglerne er indholdsmæssigt identisk med lignende bestemmelser i den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet jf. § 3 stk. 1-3, i Landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet med senere ændring.

Ud fra hensynet til miljøbeskyttelsen er det afgørende, at det allerede i forbindelse med den planlægning, der går forud for beslutningen om etablering af en virksomhed, omhyggeligt overvejes, hvor denne bør placeres geografisk.

Ved et velovervejede valg af virksomhedens placering, hvorunder de miljømæssige faktorer også tages i betragtning, vil der i mange tilfælde kunne undgås uheldige virkninger for omgivelserne, og der vil tillige ofte kunne opnås betydelige besparelser med hensyn til øjeblikkelig eller senere investering i forureningsbegrænsende foranstaltninger. Der skal derfor vælges en sådan placering, at risikoen for forvoldelse af ulemper eller forurening begrænses bedst muligt.

Udtrykket "bedst muligt" anvendes i stedet for formuleringen "mest muligt", idet man ved en sådan formulering kan tage bedre hensyn til valget af de mest hensigtsmæssige produktionsformer og lignende. Specielt for så vidt angår sådan virksomhed, som forudsætter etablering af faste anlæg eller indretninger, må der ikke blot tages hensyn til områdets karakter på tidspunktet for påbegyndelsen af virksomheden, men også til den planlægning, der er foretaget med hensyn til områdets fremtidige udnyttelse. Denne sammenhæng bør imidlertid også tillægges betydning ved den fremtidige planlægning, således at denne i fornødent omfang tager hensyn til placeringen af allerede eksisterende virksomheder.

I forbindelse med placeringen af en virksomhed skal der i videst muligt omfang tages hensyn til kommunens arealplanlægning og ønsker om udvikling.

I overensstemmelse med formålsbestemmelsen i § 2 foreskrives det med virkning for såvel gældende som nye virksomheder, at driften skal tilrettelægges på en sådan måde, at den i mindst muligt omfang giver anledning til forurening. Bestemmelsens hensigt er grundprincippet om, at den, der forurener, selv må afholde de udgifter, der er forbundet med at begrænse, eventuelt eliminere, forureningen.

Bestemmelsen i § 6 omhandler ikke alene virksomhed, der er knyttet til anlæg på et bestemt sted, men al aktivitetsforøgelse, som vil kunne medføre forurening, jf. § 2, stk. 2, og § 3. Be-

stemmelsen indebærer en anvisning til i princippet alle ved aktivitetsudfoldelse i størst muligt omfang selv, og uden at anvisning fra myndighedernes side er nødvendig, at tage miljøbeskyttelsesmæssige hensyn. Ansvar for miljøbeskyttelsen søges på denne måde i en vis forstand placeret hos alle samfundets medlemmer.

Til stk. 4

Bestemmelsen skal sikre, at der kan stilles krav - herunder i forbindelse med godkendelsesbehandlingen efter Inatsisartutlovens kapitel 5 - om tilrettelæggelse af produktionsprocessen under hensyntagen til de affaldsmængder og affaldstyper, der frembringes. Forsigtighedsprincippet skal her følges, hvilket betyder, at myndighederne ved bedømmelse af omfanget og arten af foranstaltninger til forebyggelse af forurening skal lægge vægt på de ydre omgivers beskaffenhed og forureningens sandsynlige virkninger på disse.

Bestemmelsen understøtter en praksis baseret på bl.a. kildeprincippet, der skal sikre en begrænsning af affaldsmængderne ved kilden, forstået som det sted, hvor affaldet bliver til som del i en produktion eller et forbrug.

Endvidere lægges der op til at følge substitutionsprincippet, hvor der ved valg af råvarer vælges de produkter eller råstoffer, der er mindst skadelige for miljøet frem for mere skadelige råstoffer eller produkter, såfremt nytteværdien er den samme.

Til stk. 5

Bestemmelsen i stk. 5 er ny i forhold til den gældende miljøforordning.

Bestemmelsen skal ses som en lovgivningsmæssig præcisering af ”forurenere betaler”-princippet, som i praksis allerede anvendes i forbindelse med administrationen af den gældende Landstingsforordning om beskyttelse af miljøet.

Det følger af bestemmelsen, at forurenere har pligt til såvel at søge følgerne af en forvoldt forurening afværget og forebygget som at genoprette den hidtidige tilstand.

Bestemmelsen skal ses i tæt sammenhæng med muligheden for at påbyde afhjælpende, afværgende eller genoprettende foranstaltninger mv., jf. § 50, stk. 1-3, samt lovens mulighed for at fastsætte nærmere regler for genopretning, jfr. § 10 stk. 1 nr. 8.

I det omfang den eller de konkrete forurenere ikke kan gøres ansvarlig for genopretning vil håndtering af eventuelle efterladenskaber i praksis ofte påhvile det offentlige inden for den til enhver tid til rådighed stående finansielle ramme. Pligten må dog i dette tilfælde begrænses til en prioriteret oprydning baseret på de økonomiske midler der stilles til rådighed.

Til § 7

Bestemmelsen viderefører § 4a i den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet. Dog er der indsat ordet "særligt" i bestemmelsen i forhold til den gældende § 4a for at præcisere, at offentlige myndigheder mv. har en særlig forpligtigelse til at efterleve loven.

I henhold til bestemmelsen skal offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder samt havne ved anlæg og drift af offentlig virksomhed samt ved indkøb og forbrug særligt medvirke til at efterleve Inatsisartutlovens formål.

Omfattet af bestemmelsen er offentlige myndigheder under Grønlands Selvstyre og kommunerne, institutioner drevet for offentlige midler, virksomheder hvori Selvstyret eller kommunerne har bestemmende indflydelse og havne ejet af det offentlige, uanset om deres drift er overdraget til en privat virksomhed. Offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder og havne spiller en væsentlig rolle i samfundet, og det er af afgørende betydning at det offentlige i miljøhenseender går forrest og viser vejen frem.

§ 7 giver offentlige myndigheder (stat, selvstyret og kommunale myndigheder), institutioner, virksomheder og havne et særligt ansvar for, i deres daglige aktiviteter, at indarbejde arbejds-gange til begrænsning af forurening og reduktion af affald. De offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder og havne skal i de daglige aktiviteter støtte sig til almindelige miljø-principper, herunder livscyklusprincippet, kildeprincippet, forsigtighedsprincippet, lokaliseringsprincippet, forebyggelsesprincippet, substitutionsprincippet og forurenere-betaler-princippet. Disse principper er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger.

Offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder og havne kan medvirke til at efterleve Inatsisartutlovens formål ved at følge allerede udarbejdede vejledninger for grønne indkøb af en række produktgrupper, ved at vælge renere teknologi ved offentlig drifts- og anlægsvirksomhed samt ved at støtte op om kommunale affaldshåndterings- og affaldssorteringsprojekter.

Offentlige myndigheder, institutioner, virksomheder og havne har en særlig forpligtigelse til at forvalte borgernes penge bedst muligt, herunder at købe varer og serviceydelser til den bedste pris. Undersøgelser af forholdet imellem pris, kvalitet og miljøegenskaber ved udvalgte produkter, bl.a. undersøgelsen "Offentlige grønne indkøb i Grønland" (maj 2005), peger på, at grønne indkøb ikke nødvendigvis er dyre indkøb, og at man ved en nærmere gennemgang af de offentlige indkøb ikke sjældent ville kunne virke for Inatsisartutlovens formål og samtidig leve op til forpligtigelsen om at forvalte økonomiske midler bedst muligt.

Til §§ 8 og 9

Kapitlet er en gentagelse af gældende regler, jf. §§ 5 og 6 i Landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet.

Det er fundet hensigtsmæssigt allerede tidligt i Inatsisartutloven at gøre det klart, at Naalakkersuisut er den centrale myndighed, medens den lokale myndighed er den enkelte kommunalbestyrelse.

Dette er i overensstemmelse med forslagets formål og tilsigter en samling og koordinering af myndighedernes indsats i forureningsbekæmpelsen.

Den centrale myndighed er således Naalakkersuisut, og administrationen foretages af Grønlands Selvstyres Miljø- og Naturafdeling. Landslægeembedet inddrages vedrørende sundhedsmæssige forhold.

Kompetencen på lokalt plan er hos den pågældende kommunalbestyrelse.

Til § 10

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om de forhold, der nævnes i de efterfølgende numre 1-28, herunder også regler om gebyr og om afholdelse af udgifter til genopretning m.v. og sikkerhedsstillelse for eventuelle udgifter.

I forbindelse med gebyr er der her tænkt på, at gebyrerne skal dække den udgift, der er i forbindelse med sagsbehandlingen og udarbejdelse af en tilladelse. Det kunne tænkes, at der i nogle situationer vil være behov for ekstern hjælp til sagsbehandlingen, herunder vurdering af forhold og analyser, hvor der med denne regel er tænkt mulighed for at få dækket udgifter hertil via et gebyr.

Nr. 1

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler, der har til formål at begrænse forurening fra virksomheder, anlæg, maskiner, redskaber, fyringsanlæg og transportmidler samt indretning, drift og vedligeholdelse af disse. Bestemmelsen svarer til den hidtidige § 7, stk. 1, nr. 1 i Landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet, som hjemler Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 35 af 30. august 1994 om begrænsning af forurening fra virksomheder, som ikke er særligt miljøgodkendte.

Bemyndigelsen skal benyttes til at fastsætte emissionsregler for virksomheder, fyringsanlæg og transportmidler med mere for at minimere forurening, herunder luftforurening. Emissions-

regler skal fastsættes præcist og detaljeret, således at de vil kunne efterleves uden konkrete påbud fra myndighederne. Naalakkersuisut forventes løbende at overveje, hvorvidt den tekniske udvikling og nye videnskabelige erfaringer giver anledning til at revidere emissionsreglerne.

Til stk. 1

Nr. 2

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler vedrørende begrænsning af forurening fra spildevandsudledning, forbrændingsanstalter, dumpe, deponier og lignende anlæg. Der kan fastsættes regler, der omfatter såvel indretning, drift som vedligeholdelse af disse anlæg.

Bemyndigelsen skal anvendes til for eksempel at fastsætte emissionsregler for forbrændingsanlæg samt regler for udledning af spildevand. Ved forbrænding af affald udledes bl.a. dioxin til luften, og i dag foreligger der viden om, at dioxin ophobes i fedtvæv hos mennesker og dyr med sundhedsmæssige problemer til følge. Det er afgørende, at Naalakkersuisut bl.a. kan fastsætte grænseværdier for emission af dioxin m.m. og revidere disse, når ny viden og erfaring tilsigter en revision.

Udledning af spildevand til miljøet og naturen vurderes at udgøre et tiltagende miljømæssigt problem, eftersom spildevand fra virksomheders produktion og fra private husholdninger ikke renses, men udledes direkte til havet, uden at de miljøbelastende stoffer er søgt reduceret eller fjernet herfra. Udledning af spildevand og udsivning af forureningsstoffer fra dumpe bidrager derfor til at forurene de kystnære områder omkring byer og bygder. Regler vedrørende forurening ved spildevandsudledning kan omfatte borgere såvel som virksomheder og offentlige myndigheder, institutioner og havne.

Til stk. 1

Nr. 3

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte krav til brændstoffer, der anvendes til opvarmning eller transport. Bestemmelsen skal ses i lyset af de forureningsmæssige problemer, som det stigende energiforbrug skaber. Naalakkersuisut fastsætter regler om brændstoffer, herunder krav til renhedsgraden eller krav om fjernelse af bestemte indholdsstoffer, hvis ny viden om de sundheds- og miljømæssige forhold for disse bliver tilgængelig.

Til stk. 1

Nr. 4

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om kvaliteten af badevand ved badesteder, i svømmebassiner og ved badeanstalter. Der kan tillige fastsættes regler om kontrol med badevand. Især ved svømmebassiner og badeanstalter, hvor der sker en kemisk rensning af badevandet, er det væsentligt at kunne fastsætte krav om grænseværdier for kemikalier så borgerne trygt kan benytte anlæggene.

Til stk. 1

Nr. 5

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om de i § 3, stk. 2, nævnte risikobetonede processer, samt for oplagring og transport af stoffer med farlige egenskaber. Som nævnt i bemærkningerne til § 3 er det kun hensigten at fastsætte forskrifter om sådanne forhold i det omfang, de nødvendige sikkerhedsforskrifter ikke kan tilvejebringes efter anden lovgivning.

Til stk. 1

Nr. 6

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om beskyttelse af ferskvandsressourcer, saltvandsressourcer, is, fjeld, jord og luft samt om støjniveau.

Bestemmelsen skal anvendes til at fastsætte immissionsgrænser, dvs. kvalitetskrav til overfladevand i ferskvandsressourcen, grænseværdier for forurenende stoffers forekomst i luft og jord samt grænseværdier for støj.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 9 af 15. april 1993 om beskyttelse af ferskvandsressourcer og indvinding af ferskvand til drikkevand er udstedt med hjemmel i den tilsvarende hidtidige bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 8, i miljøforordningen fra 1988, og bestemmelsen skal fortsat anvendes til at sikre en beskyttelse af Grønlands vandressourcer.

Til stk. 1

Nr. 7

Bestemmelsen blev indskrevet i landstingsforordning om beskyttelse af miljøet allerede i 1988, § 7, stk. 1, nr. 9, men dengang gav bestemmelsen kun bemyndigelse til at fastsætte regler om indførsel eller anvendelse af visse stoffer og organismer, der måtte udgøre en fare for miljøet.

Bestemmelsen indeholder nu en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan meddele forbud mod eller begrænsning af indførsel, udførsel, fremstilling, opbevaring, anvendelse, transport og salg, samt til identifikation, mærkning og bortskaffelse af bestemte stoffer og produkter

eller blandinger med indhold af bestemte stoffer og produkter eller organisk materiale, hvis det kan begrundes i fare for befolkningens sundhed eller miljøet.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for bl.a. at regulere en række skadelige stoffer og produkter, herunder polychlorerede biphenyler (PCB), ved at fastsætte regler om forbud mod eller begrænsning af indførsel, udførsel, fremstilling, opbevaring, anvendelse, transport og salg af disse stoffer og produkter.

Yderligere har Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler til identifikation, mærkning og bortskaffelse af bl.a. en række stoffer og produkter, herunder polychlorerede biphenyler (PCB), samt blandinger med disse stoffer og produkter.

Det har vist sig, at der er et behov for at kunne udføre en identifikation, mærkning og bortskaffelse af bl.a. polychlorerede biphenyler (PCB) på boligområdet og andre områder.

I bestemmelsen er der også skabt mulighed for at regulere på produktniveauet, idet der i flere af de internationale miljøaftaler skelnes mellem kemiske stoffer (defineret som grundstoffer og deres forbindelser) og kemiske produkter (defineret som opløsninger eller faste, flydende eller luftformige blandinger af 2 eller flere kemiske stoffer). Derfor er der med § 10, stk. 1, nr. 7, mulighed for at regulere på hele kemikalieområdet. Det skal bemærkes, at kemikalieområdet er ganske omfattende og indeholder mange tilknyttede processer. Bestemmelsen muliggør en regulering af kemikaliet's vej "fra vugge til grav", herunder produktion eller indførelse, håndtering, emballering, mærkning, salg, opbevaring, markedsføring og bortskaffelse.

Ved organisk materiale forstås især levende som døde planktonorganismer, andre døde og delvis nedbrudte dyr og planter og ekskrementer fra dyr.

I forhold til den gældende landstingsforordning om beskyttelse af miljøet er der i § 10, stk. 1, nr. 7, foreslået tilføjet, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for mærkning af bestemte stoffer, produkter med mere. Dette er tilføjet for at fremtidssikre Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet. Såfremt det besluttes, at Grønland skal tiltræde Stockholm konventionen, er der bl.a. behov for en hjemmel til at kræve mærkning af stoffer, som er omfattet af Stockholm konventionen samt POP-protokollen. Stockholm konventionen medfører bl.a. et behov for identifikation og mærkning af PCB i igangværende og gamle installationer, lagre med videre. Det kunne også tænkes, at Grønland i fremtiden vil tiltræde internationale aftaler, der medfører behov for mærkning af bestemte stoffer, produkter med mere, der indeholder tungmetaller. § 10, stk. 1, nr. 7, vil give Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om mærkning af bestemte stoffer, produkter med mere, der indeholder persistente (svært nedbrydelige) organiske miljøgifter og tungmetaller.

Bestemmelsen er en følge af, at Grønland har tiltrådt en række internationale konventioner på miljøområdet, herunder Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af

farligt affald, Montrealprotokollen om ozonlagsnedbrydende stoffer og POP-protokollen om produktion, brug og udledning af persistente organiske miljøgifte (POP). Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 30 af 10. august 2001 om forbud mod anvendelse af visse ozonlagsnedbrydende stoffer er udstedt med hjemmel i nuværende § 7, stk. 1, nr. 9, som svarer til den foregående § 10, stk. 1, nr. 7.

Stockholm konventionen: Konventionen har til formål at begrænse forurening, der kan henføres til persistente organiske miljøgifte (POP – Persistent Organic Pollutents). Disse stoffer defineres som kemikalier med visse giftige egenskaber og som stoffer der ikke nedbrydes i naturen, hvilket gør dem særligt skadelige for menneskers sundhed og miljøet. POP-stoffer akkumuleres i levende organismer og udbredes gennem luft, vand og via vandrende dyrearter. Akkumuleringen af POP-stoffer sker både i akvatiske- og terrestriske økosystemer. Problemerne med POP-stoffer er grænseoverskridende, og derfor har det også været nødvendigt at handle på internationalt plan.

Konventionen omfatter 21 prioriterede POP-stoffer, populært kaldet for 'en kedelig blackjack'. Stofferne produceres både tilsigtet og utilsigtet, af den sidste slags kan som f.eks. nævnes udledninger fra affaldsforbrænding og boligområder.

Basel-konventionen om bevægelser over grænser med farlig affald er en international konvention. Den hører under FN's miljøorganisation UNEP. Konventionen forbyder eksport af farligt affald fra OECD-lande til ikke-OECD-lande. Der er forskellige syn på i hvilken grad skibe er omfattet af Basel-konventionen.

Montrealprotokollen er en international aftale udformet med henblik på at beskytte ozonlaget omkring Jorden ved at udfase produktionen af en række substanser (CFC-gasser), der vurderes som ansvarlige for den konstaterede nedbrydning af ozonlaget. Siden ikrafttrædelsen, har aftalen været genstand for fem revideringer, først i 1990 (London), dernæst i 1992 (København), 1995 (Wien), 1997 (Montreal), og i 1999 (Beijing).

Til stk. 1

Nr. 8

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udbedring af skader på landskab, plantedække med videre. Bemyndigelsen vil blive benyttet til at fastsætte regler om udbedring af skader efter blandt andet grusgravningsaktiviteter, nedlukning af affaldspladser, fjernelse af midlertidige vejanlæg og andre installationer herunder også i det åbne land.

Til stk. 1

Nr. 9

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om dyrehold i overensstemmelse med lovens formål. Bemyndigelsen skal anvendes til at udstede regler til regulering af de miljømæssige problemstillinger, der erfaringsmæssigt kan knytte sig til dyrehold, herunder bortskaffelse af døde dyr, bortskaffelse af organisk affald fra slagtning, nedsivning af næringsstoffer fra gødning samt støj- og lugtgener.

Til stk. 1

Nr. 10

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om skadedyr, når det er nødvendigt af hensyn til forebyggelse og imødegåelse af uhygiejniske og miljømæssige forhold eller af væsentlig ulempe for omgivelserne. Der kan udstedes regler om bekæmpelse af blandt andet rotter og mus, men også om ræve, ravne, måger og visse insekter, eksempelvis hvor disse dyr udgør et problem i forhold til håndtering, deponering eller bortskaffelse af affald.

Til stk. 1

Nr. 11

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om emballage til drikkevarer, herunder øl og kulsyreholdige læskedrikke, eksempelvis pligt til anvendelse af bestemte emballagetyper samt pligt til etablering af returpantssystemer. Bestemmelsen er en udvidelse af de gældende regler på området, hvor det nu bliver muligt at medtage flere produkter end hidtil. Det er nu muligt at medtage f.eks. vinflasker, alko-pops, vandflasker og diverse dåseprodukter. Efter den gældende miljøforordning omfattes kun øl og kulsyreholdige læskedrikke, jf. § 7, stk. 1, nr. 14, i den gældende miljøforordning.

Et retursystem med f.eks. krav om anvendelse af godkendt emballage sikrer en maksimal genanvendelsesgrad og kan bidrage mærkbart til beskyttelse af miljøet, afhængig af miljøbelastningen ved transport og håndtering af returemballagen. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 16 af 28. maj 2002 om emballage til øl og kulsyreholdige læskedrikke er udstedt med hjemmel i den tilsvarende hidtidige bestemmelse i § 7, stk. 1, nr. 14, som er forbeholdt øl og kulsyreholdige læskedrikke. Bestemmelsen skal fortsat anvendes til at opretholde et returpantssystem i Grønland.

Til stk. 1

Nr. 12

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om indsamling og afgivelse af oplysninger. Bestemmelsen er indarbejdet som følge af Grønlands tiltrædelse af både Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af far-

ligt affald, Montrealprotokollen om ozonlagsnedbrydende stoffer og Stockholmkonventionens POP-protokol om persistente organiske miljøgifte. De tiltrådte konventioner indeholder alle regler om afgivelse af oplysninger, og med § 10, stk. 1, nr. 12, er der hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte rammer for den nødvendige indsamling af oplysninger fra virksomheder, kommuner og privatpersoner. Bestemmelsen skal endvidere anvendes til at sikre indsamling af de oplysninger, der synes væsentlige for Naalakkersuisuts planlægning og udførelse af miljøbeskyttelse.

Regler om indsamling og afgivelse af miljøoplysninger efter denne bestemmelse er begrænset af de generelle regler om forbud imod selvinkriminering (ingen pligt til at anmelde sig selv samt give oplysninger der kan skade en i en retssag), som de følger af den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6. Naalakkersuisut kan ikke kræve oplysninger, herunder om miljømæssige forhold, hvis der er mistanke om, at den, der efter reglerne skulle afgive miljøoplysninger, har begået et kriminalretlig overtrædelse, og såfremt oplysningerne kunne være af betydning for en nærmere vurdering heraf.

Til stk. 1

Nr. 13

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udarbejdelse og offentliggørelse af grønne regnskaber, herunder hvem der er pligtige til at aflægge grønne regnskaber, om regnskabets periodisering, form, indhold og om offentlighedens adgang til de grønne regnskaber. Reglerne skal sikre, at de grønne regnskaber der aflægges, er gennemskuelige for offentligheden, herunder at de fremstår ensartede og sammenlignelige og er anvendelige som et redskab for en kontinueret miljøindsats. Hensigten med grønne regnskaber er at fremme bevidstheden om miljømæssige udfordringer, og at tilskynde såvel offentlige som private virksomheder til at indføre miljøledelse.

Ved et ”grønt regnskab” forstås en årlig opgørelse over miljøbelastning og forbrug af ressourcer i en virksomhed, en institution, en kommune eller lignende.

Grønlands Selvstyre har iværksat et projekt til udvikling af energiregnskaber, hvorefter der redegøres for forbrug af el, vand og varme på årsbasis. Energiregnskabet kan udgøre en del af det grønne regnskab.

Til stk. 1

Nr. 14

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan implementere de internationale overenskomster, aftaler, traktater, konventioner og protokoller, som Inatsisartut vælger at Grønland skal tiltræde. I forbindelse med Inatsisartut behandling af en overens-

komst forudsættes det, at konsekvenserne for Grønland er beskrevet, herunder eventuelle økonomiske konsekvenser.

Denne bemyndigelsesbestemmelse er nu indsat direkte i lovforslaget, modsat hvad tilfældet er i den gældende miljøforordning.

Bestemmelsen tager sigte på internationale overenskomster, det vil sige aftaler, traktater, konventioner og protokoller, hvor Grønland efter sædvanlig forudgående høringsprocedure er omfattet af den danske ratifikation eller aftaler indgået af Grønlands Selvstyre.

Med bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte regler til opfyldelse af de internationale overenskomster på miljøområdet, som den danske regering på Grønlands vegne har ratificeret eller Grønlands selv har valgt at tiltræde. Dette betyder, at såfremt Grønland omfattes af en international konvention med videre, skal Naalakkersuisut sørge for at udarbejde regler, der sikrer overholdelsen af konventioner med videre.

Til stk. 1

Nr. 15

Paragraffen giver Naalakkersuisut hjemmel til udstedelse af regler om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand. Formuleringen af paragraffen er ny i forhold til eksisterende lovgivning.

I forbindelse med den nye formulering er der indført lovhjemmel til at kommunalbestyrelser kan udarbejde regulativer på området. Naalakkersuisut kan eksempelvis give mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan påbyde borgere at anvende bestemte typer af klosetter, og kommunens indsamlings- og bortskaffelsesordning.

Til stk. 1

Nr. 16

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om sanitære forhold som toilet-, bade- og vaskefaciliteter, samt forhold der er at sidestille hermed. Bemyndigelsen skal fortsat anvendes som hjemmelsgrundlag for Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 17. september 1993 om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand.

Til stk. 1

Nr. 17

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om campingpladser, kultur-, fritids- og idrætsarrangementer. Formuleringen omfatter alle arran-

gementer, der i dag arrangeres rundt i landet, herunder traditionelle Aasivikstævner såvel som større koncerter. Hvor et stort antal mennesker samles, kan der være særlige forhold af betydning for hygiejnen og sundheden såvel som for miljøet. Bemyndigelsen skal derfor anvendes til at fastsætte regler om toilet- og badeforhold, affaldsbortskaffelse og lignende, således at skader på mennesker og miljø undgås.

Til stk. 1

Nr. 18

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om flænsning af hav- og landdyr. Efter bestemmelsen er der hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om forbud mod flænsning af hav- og landdyr i nærmere afgrænsede områder. Et sådant forbud kan være begrundet i hensynet til menneskers sundhed og levevilkår, herunder forurening af luft, vand, is, fjeld og jord. Efter bestemmelsen kan der også stilles krav om, at særlige pladser til flænsning af dyr indrettes og skal anvendes. Der er særlige hensyn at tage ved bortskaffelse af organisk affald efter flænsning af dyr, da nedbrydningen kun sker langsomt i et arktisk miljø. Som det fremgår af § 1, er forurening af havet, herunder dumpning af organisk affald, reguleret af anden lovgivning.

Til stk. 1

Nr. 19

Dette er en ny bestemmelse, som omhandler virksomheders egenkontrol, herunder udarbejdelse af driftsjournaler. Til eksempler på hvor egenkontrol anvendes i dag kan nævnes, at kraftvarmeværker kan pålægges, at der skal føres en driftsjournal, hvor der foretages registreringer af kraftvarmeværkets produktions- og forbrugsdata som:

- anvendt brændstofmængde,
- anvendt mængde af hjælpestoffer,
- belastning og driftstiden for de enkelte aggregater,
- producerede energimængder fordelt på el, varme og bortledt restvarme,
- oplysninger om driftsforstyrrelser og uheld og
- mængden og arten af farligt affald, herunder sod og spildolie med angivelse af bortskaffelsessted.

Som et andet eksempel kan fiskeindustrien forpligtes til at føre en driftsjournal, hvor der foretages registreringer af fabrikkens produktions- og forbrugsdata som:

- mængden og arten af indhandlet råvarer,
- mængden af affald herunder hvor meget der udledes via spildevand, og hvor meget der dumpes til havs,

- anvendt mængde af olie, el og vand,
- brugte rengøringsmidler og
- oplysninger om driftsforstyrrelser og uheld.

Målet med egenkontrolmålinger er, at kunne dokumentere, at grænseværdier f.eks. for støj, luft, lugt og udledning af spildevand overholdes. De fleste af målingerne der indgår i virksomhedernes driftsjournaler, kan gennemføres ved egenkontrol. Men for eksempel til årlige kontrolmålinger, situationer, hvor der er i tvivl om hvorvidt grænseværdier overholdes, eller der bliver klaget over en virksomhed, er der ofte brug for, at kunne kræve målinger eller analyser, typisk for støj, luft og lugt udført af et akkrediteret målelaboratorium, eller lignende for derved at sikre uvildige og korrekte data.

Til stk. 1

Nr. 20

Dette er en ny bestemmelse, som indeholder en bemyndigelse til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler vedrørende tilsynsmyndighedens udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder regler for betaling for miljøtilsyn.

Bestemmelsen agtes benyttet, blandt andet i forbindelse med, at der skal føres tilsyn med virksomheder og aktiviteter, der ikke er placeret i nærheden af eksisterende byer og bygder.

Bestemmelsen giver hjemmel til at virksomheden, der får udført et tilsyn, skal afholde rimelige udgifter til tilsynsmedarbejderes transport mellem inspektionsstedet og nærmeste offentlige lufthavn eller heliport med rutebeflyvning. Tilsvarende gælder for tilsynets ophold på inspektionsstedet og eventuel transport i det omfattede område, virksomheden kan påvirke.

Til stk. 1

Nr. 21

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om typegodkendelse af anlæg, maskiner, redskaber og transportmidler. Bemyndigelsen skal anvendes til at fastsætte krav begrundet i miljømæssige forhold, eksempelvis vedrørende støj, forurening eller forbedring af energieffektiviteten ved anvendelse af anlæg, maskiner, redskaber og transportmidler.

Til stk. 1

Nr. 22

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udformning og valg af materialer ved forsyningsanlæg for vand med drikkevandskvalitet. Bemyndigelsen skal anvendes til at sikre, at forsyningsanlæg for drikkevand anlægges i over-

ensstemmelse med princippet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi til levering af den bedst mulige drikkevandskvalitet. Efter bestemmelsen kan der fastsættes regler om, at eksempelvis rør til brug i forsyningsanlæg for drikkevand skal være godkendte til denne brug, således at afgivelse af giftstoffer fra installationer, f.eks. rør og tanke til vand, undgås.

Til stk. 1

Nr. 23

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om dag- og natrenovationsordninger.

I bekendtgørelse nr. 27 af 17. september 1993 om bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand, er reglerne for dag- og natrenovationsordninger fastsat. Bemyndigelsen skal anvendes til fortsat at sikre, at indsamling, transport og bortskaffelse af dag- og natrenovation sker på sundheds- og miljømæssig forsvarlig vis.

Endvidere henvises til kapitel 7 der særligt har fokus på affald.

Til stk. 1

Nr. 24

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om ligkapeller, krematorier og kirkegårde. Der kan fastsættes regler om anlæg, indretning og drift af ligkapeller, krematorier og kirkegårde, hvor der er hensyn at tage til menneskers sundhed og miljø.

Til stk. 1

Nr. 25

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om bortskaffelse af sygehusaffald. Bemyndigelsen skal anvendes til at fastsætte regler om bortskaffelse af klinisk risikoaffald og vævsaffald, herunder regler om registrering, anmeldelse, sortering, opbevaring, emballering og transport.

Til stk. 1

Nr. 26

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om forhold der ikke er omfattet af de forudgående regler, men som vurderes at have betydning for den offentlige hygiejne og sundhedstilstand. Bemyndigelsen skal anvendes til at regulere forhold, hvor der viser sig at være et klart og entydigt hensyn at tage til menneskers sundhed og miljø, uanset om disse forhold er allerede kendte ved lovens vedtagelse.

Til stk. 1
Nr. 27

Bestemmelsen er en sammenskrivning af de eksisterende bestemmelser § 7 a-c i den gældende miljøforordning med ændringer. Der er dog sket en udvidelse, hvor kommunen får mulighed til at fastsætte transportkorridorer i og uden for by og bygder.

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om regulering af færdslen med transportmidler med det formål at værne om miljøet og naturen. Bemyndigelsen giver bl.a. Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte kommunernes adgang til at regulere færdslen i form af korridorer og kørezoner i og uden for by og bygder, hvor færdsel med transportmidler er tilladt.

Ved ”transportmidler” forstås bl.a. snescootere, terrænkøretøjer, planende og ikke planende både, motorfly samt mountainbikes.

Bemyndigelsen tænkes anvendt til at forebygge og begrænse negative miljø- og naturmæssige påvirkninger i forbindelse med sådan færdsel, herunder støjgener samt skader på landskabet.

Bemyndigelsen kan tænkes anvendt i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser om anvendelse af motoriserede befordringsmidler gældende i og uden for by og bygder i alle fire kommuner. I dag findes der alene bekendtgørelser der regulerer færdslen i områderne Upernavik og Uummannaq samt Sisimiut og Kangerlussuaq, men det er Naalakkersuisuts ønske at alle frilandsområder fremover skal være omfattet af en bekendtgørelsesregulering.

Til stk. 1
Nr. 28

Bestemmelsen, som er ny i forhold til den gældende miljøforordning, fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om produktsikkerhed. Med denne bestemmelse er tænkt, at Naalakkersuisut kan påbyde enhver, der har bragt et produkt, der kan skabe risiko for miljømæssige eller sundhedsmæssige konsekvenser, i omsætning, eller som har været et led i afsætningen af produktet:

- 1) at advare forbrugerne om de risici, der er ved produktet,
- 2) at afhjælpe forhold, som er årsag til faren,
- 3) øjeblikkeligt og effektivt at trække produktet tilbage fra markedet,
- 4) at tilbagekalde produktet fra forbrugerne eller
- 5) at destruere produktet.

Bestemmelsen giver hjemmel til at Naalakkersuisut kan afholde udgifter til indhentelse af sagkyndige erklæringer, som Naalakkersuisut skønner nødvendige til afgørelse af, om et påbud eller et forbud skal meddeles. Udgifterne hertil kan Naalakkersuisut kræve refunderet af den, som har fået meddelt et påbud.

I påbuddet er det tænkt at det vil fremgå, hvordan det ulovlige produkt som minimum skal håndteres, herunder eventuel bortskaffes. Yderligere vil det fremgå af påbuddet, hvordan påbudshaver skal annoncere omkring tilbagekaldelsen. Udgifter til en annoncering skal dækkes af påbudshaver.

Bestemmelsen omhandler ikke fødevarer eller emballage til fødevarer.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 2, giver Naalakkersuisut adgang til, på bekendtgørelsesniveau, at fastsætte regler om håndtering af kasserede (kondemnerbare) skibe. Dette for at sikre en miljømæssig forsvarlig bortskaffelse af kasserede skibe. Som det foregår i dag, hvor der ikke er klare regler på området, efterlades mange skibe ofte ved kaj med fare for olieforurening, hvis eller når de synker. De kasserede skibe udgør et reelt affaldsproblem, så længe der ikke tages hånd om dem. Der lægges op til, at kommunalbestyrelserne i første omgang pålægges et ansvar for anvisning af skrotningsmuligheder for skibene. Såfremt kommunalbestyrelserne pålægges denne nye opgave, skal en økonomisk kompensation drøftes. I den foreslåede § 10, stk. 2, gives Naalakkersuisut endvidere kompetence til at fastsætte regler om neddeling og genanvendelse af skibe.

Til stk. 3

Med forslaget til § 10, stk. 3, bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte regler om en række videns- og uddannelsesmæssige forhold i bestemte forurenende anlæg og i § 10, stk. 3, nr. 3, særligt forurenende virksomheder. De anlæg, der henvises til i forslagets § 10, stk. 3, nr. 1, og

2, er omfattet af den nuværende landstingsforordnings regler om særligt forurenende virksomhed, og er kendetegnet ved, at der sker håndtering eller bortskaffelse af affald.

§ 10, stk. 3, nr. 1, omhandler personer, der leder bestemte forurenende anlæg. Med bestemmelsen gives Naalakkersuisut hjemmel til at opstille krav til den tekniske viden, som disse personer skal besidde. Bemyndigelsen ventes anvendt hvor man, ved at stille krav til ledelsens viden og uddannelse, eksempelvis kan opnå en sikkerhedsmæssig forsvarlig drift med færre miljøskadelige uheld til følge eller en drift der i højere grad er i overensstemmelse med ”BAT-princippet”. Internationalt forskes der intensivt i miljøforhold, og den viden, der er tilgængelig, bør komme samfundet til gode i form af anlæg, der i etablering, drift og nedlukning er så miljømæssig skånsomme som muligt.

I henhold til § 10, stk. 3, nr. 2, kan Naalakkersuisut fastsætte regler om undervisning af personale, der betjener forurenende anlæg.

Bestemmelse tænkes brugt på f.eks de ansatte, som betjener forbrændingsanlæg og modtagestationer. Kravet om undervisning af personale skal ses som en sikkerhedsmæssig såvel som en samfundsøkonomisk foranstaltning. Den type af forbrændingsanlæg, som opføres i dag, har en teknisk karakter som forudsætter, at driftspersonalet har gennemgået en forudgående oplæring i betjening af anlægget og har bevis herfor. Ligeledes er det nødvendigt med undervisning af personale, der betjener modtagestationerne, da personalet modtager, sorterer og videresender farligt affald. Personalet skal have forudgående kendskab til, hvordan sådanne affaldskategorier håndteres og hvilke forholdsregler der skal tages.

I forbindelse med miljøgodkendelsen af en modtagestation er der i dag indføjet vilkår om, at driftspersonalet skal have modtaget undervisning, der gør, at de kan drive anlægget på en tilfredsstillende måde, såvel teknisk som miljømæssigt. Den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 3, nr. 2, skal sikre den forsatte hjemmel til at kunne stille et sådant vilkår.

I dag afholder MOKANA, et fælleskommunalt selskab bestående af en række nordjyske kommuner, lejlighedsvis kurser for driftspersonalet på modtagestationerne. De grønlandske kommuner har indgået en associerings- og samarbejdsaftale med MOKANA omkring miljøfarligt affald.

I forhold til bygdeforbrændingsanlæggene er der udarbejdet en driftsvejledning samt en instruktionsvideo/dvd, som personalet bør gøres bekendt med ved ansættelse.

På sigt vil der dog være behov for mere formaliserede kurser, der dækker hele affaldsområdet og er målrettet de enkelte sektorer indenfor affaldsområdet. I Danmark findes der eksempelvis en række kompetencegivende AMU-kurser inden for renovationsområdet.

Bestemmelse tænkes ligeledes brugt på f.eks. forarbejdning af byggemateriale og behandling af mineralolier. I den forbindelse kan det overvejes, om der skal være krav om kursus for folk, der arbejder med lager af større mængder diesel og olie. Det kunne ligeledes tænkes at bestemmelsen kunne benyttes i forbindelse med kemisk fabrikation og oparbejdning af animalske råvare.

De nærmere krav til undervisning af personale, der betjener bestemte forurenende anlæg, herunder krav om bevis for den nødvendige tekniske viden, vil blive fastsat i en bekendtgørelse. I forbindelse med udarbejdelse af regler på området, vil der taget højde for, at uddannelsespligter så vidt muligt skal kunne opfyldes gennem uddannelser i Grønland.

Det foreslås, at Naalakkersuisut i medfør af § 10, stk. 3, nr. 3, kan fastsætte regler om særligt forurenende virksomheders inddragelse af medarbejderne i miljøarbejdet. Som et minimum skal alle relevante medarbejdere være bekendte med indholdet af virksomhedens miljøgodkendelse, hvis der er tale om en virksomhed omfattet af bilagene i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 11 af 20. august 2004 om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder m.v. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, hvordan særligt forurenende virksomheder i øvrigt skal inddrage medarbejderne i miljøarbejdet i en bekendtgørelse.

Til stk. 4

Dette er en ny bestemmelse der giver Naalakkersuisut hjemmel til, at fastsætte regler om, at ledelsen af anlæg, der har særlig betydning for befolkningens sundhed og miljø, skal have den dertil fornødne tekniske viden og eventuel bevis herfor. Her tænkes der f.eks. på anlæg, som producerer drikkevand til befolkningen, og derfor har stor betydning for sundheden. Baggrunden herfor er, at der stilles stigende krav til kvaliteten af drikkevand og at kvaliteten overholdes, kombineret med at der indføres andre og mere avanceret vandbehandlingsmetoder, hvorfor der stilles øgede fagtekniske krav til ledelsen og personalet.

Yderligere eksempler på anlæg, hvor bestemmelsen kunne tænkes anvendt er f.eks. ved kemisk fabrikation, oparbejdning af animalske råvarer og oplagring, deponering eller behandling af affald i øvrigt.

De nærmere krav til hvilken tekniske viden, der kræves vil afhænge af hvilket anlæg, der er tale om. Indenfor vil drikkevandsområdet der ofte være tale om teknisk viden om vandbehandlingsprocesser og styring af vandforsyningsanlæg.

Til § 11

I regler, der udarbejdes efter § 10, kan det bestemmes, at kommunalbestyrelsen har adgang til at fastsætte nærmere regler. Der tænkes her på kommunale vedtægter, som de kendes i dag, og som stadfæstes af Naalakkersuisut.

Til § 12

Dette er en ny bestemmelse som har til formål at præcisere, at Naalakkersuisut kan udarbejde vejledninger indenfor lovens anvendelsesområde. Vejledningerne har til formål at vejlede myndighederne i behandling af konkrete sager. I forbindelse med udarbejdelse af vejledninger vil relevante aktører blive inddraget i arbejdet.

Til § 13

Denne bestemmelse er indholdsmæssigt identisk med § 8, stk. 3, i den gældende miljøforordning. De hidtidige bestemmelser har givet mulighed for at pålægge kommunalbestyrelserne konkrete opgaver i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Bestemmelsen har tidligere været benyttet i forbindelse med at indføre bortskaffelsesordninger for olie og kemikalieaffald.

De i § 13 nævnte påbud til kommunalbestyrelserne kan kun gives efter forhandling, idet nogle af de nævnte opgaver utvivlsomt kan være omkostningskrævende. Da det kan være vanskeligt at forudsige behovet for kommunale foranstaltninger, og da disse vil kunne variere fra kommune til kommune, vil en fast forhånds aftale om fordelingen af de økonomiske byrder ikke være rimelig.

Til § 14

I den gældende miljøforordnings § 8, stk. 2, bemyndiges Naalakkersuisut til at kunne udarbejde regler om opkrævning af gebyrer. Foruden § 14 er der ligeledes hjemmel i § 10, stk. 1, mulighed for at fastsætte gebyr i forbindelse med udarbejdelse af nye regler efter denne bestemmelse. Den foreslåede bestemmelse i § 14 giver ligeledes Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om gebyrer i forbindelse med lovens administration til dækning af myndighedernes omkostninger ved behandling af sager, herunder godkendelser, miljøgodkendelser, tilladelser eller dispensationer, og ved behandling af klagesager. Gebyr kan dog alene opkræves i tilfælde, hvor en virksomhed, juridisk person m.v. ved ansøgning, klage og lignende har givet anledning til en myndighedsbehandling.

Til kapitel 4

For at få en bedre forståelse af lovteksten i dette kapitel, indledes bemærkningerne med definitioner af de forskellige begreber relateret til spildevand. Dette skal ses i lyset af at hovedparten af kapitlet er nyt eller en præcisering af den i dag anvendte praksis. Her er også medtaget definitioner, der ikke bruges i denne Inatsisartutlov, men som skal bruges i den kommende bekendtgørelse om spildevand.

Spildevand

Ved spildevand forstås alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder samt øvrig bebyggelse.

Husspildevand (sanitært spildevand)

Ved husspildevand forstås spildevand fra husholdninger, herunder afløb fra vandklosetter.

Gråt spildevand

Ved gråt spildevand forstås husspildevand uden afløb fra vandklosetter.

Sort spildevand

Ved sort spildevand forstås spildevand fra vandklosetter.

Processpildevand

Ved processpildevand forstås spildevand fra virksomheders produktion og drift.

Tag- og overfladevand

Ved tag- og overfladevand forstås nedbør fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevand må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres afløb i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Spildevandsanlæg

Åbne såvel som lukkede ledninger og andre anlæg, der afleder og/eller behandler spildevand (f.eks. renseanlæg) m.v. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse.

Spildevandsanlægs kapacitet

Den spildevandsmængde med indhold af forurenende stoffer, der kan afledes fra en eller flere ejendomme inden for et fastlagt opland til anlægget.

Offentlige spildevandsanlæg

Spildevandsanlæg, hvor en kommunalbestyrelse har ansvaret for anlæggets drift eller vedligeholdelse.

Private spildevandsanlæg

Spildevandsanlæg der ikke er offentlige.

Personækvivalent

Ved 1 personækvivalent (PE) forstås 21,9 kg organisk stof/år målt som det biokemiske iltforbrug (BI5), 4,4 kg total kvælstof/år eller 1,0 kg total fosfor/år.

Til § 15

Hovedreglen er her et generelt forbud mod at tilføre forurenende stoffer til salt- og ferskvand. Forbuddet omfatter såvel tilførsel af faste stoffer som væsketilførsel, herunder væsker i koncentreret form eller opblandet i spildevand. Det gælder f.eks. også perkolat (udsivende vand) fra lossepladser, dumpe eller forurenede grunde. Kriteriet er alene, om det pågældende stof kan forurene.

Disse stoffer skal endvidere opbevares således, at faren for udskylning i salt- eller ferskvand begrænses bedst muligt. Herved tænkes der for eksempel på oplag af spildolie i tønder ved havne. Oplag af olie eller andre kemikalier skal altid stilles således, at man bedst muligt forebygger en udskylning i havet.

Der gives dog mulighed for at få en tilladelse til udledning af spildevand efter § 16.

Med § 15, stk. 2, der er ny i miljøbeskyttelseslovgivningen, er hensigten at der ikke må graves eller på anden måde laves forstyrrelse i aflejrede stoffer (sedimenter), der kan forurene salt- eller ferskvand, uden at Naalakkersuisut først giver en tilladelse.

Til § 16

Denne formulering af paragraffen er ny i miljøbeskyttelseslovgivningen. Det skal noteres, at med de nye formuleringer i denne paragraf, får kommunalbestyrelsen kompetencen til at give tilladelse til udledning af spildevand i nogle tilfælde. De nærmere detaljer bliver endelig fastsat på bekendtgørelsesniveau efter forhandling med kommunerne.

Det er således hovedreglen, at det er Naalakkersuisut, der udsteder godkendelser bortset fra de områder som falder under § 16, stk. 2 og 3.

Godkendelsesmyndigheden afgør hvilke oplysninger, der skal med i en ansøgning om udledningstilladelse, med mindre andet er fastsat i bekendtgørelse eller andre regler.

Ved et nærmere fastsat antal boliger i § 16, stk. 2, forudsættes, at kommunalbestyrelsen er godkendelsesmyndighed ved private spildevandsanlæg på ikke over 10 boliger, indtil Naalakkersuisut efter forhandlinger med kommunerne fastsætter nærmere regler herom i en bekendtgørelse efter § 18.

Ved en nærmere fastsat størrelse for virksomheder i § 16, stk. 2, forudsættes, at kommunalbestyrelsen er godkendelsesmyndighed ved private spildevandsanlæg på ikke over 20 personækvivalenter (PE), indtil Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler herom efter forhandlinger med kommunerne i en bekendtgørelse efter § 18.

Kommunalbestyrelsen har med denne paragraf fået mulighed for at give tilladelse til udledning af husholdningsspildevand. En tilladelse fra kommunalbestyrelsen kan ikke omfatte processpildevand fra virksomheder.

§ 16, stk. 3 er en videreførelse af en bestemmelse fra den gældende miljøforordning, hvori det stadig er kommunalbestyrelsen der er godkendelsesmyndighed i forbindelse med tilladelser til udledning af gråt spildevand fra de enkelte husholdninger til terræn og åbne grøfter med udløb i fjord eller hav er.

Landslægeembedet, som har det overordnede ansvar på sundhedsområdet, skal høres i sager vedrørende tilladelser til udledning af spildevand uanset, at det er Naalackersuisut eller kommunalbestyrelsen, der har godkendelsesmyndigheden jf. § 16, stk. 4.

Til § 17

Der er tale om en ny bestemmelse med hjemmel til at gribe ind og give påbud eller forbud, hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer hensigtsmæssigt eller opfylder kravene i tilladelsen.

Der kan foretages indgreb, hvis senere tilkomne forskningsresultater viser, at spildevandsudledningen må betegnes som farlig eller har større miljøskadelige virkning end forudset ved godkendelsens meddelelse. Tilsvarende gælder, jf. nr. 4, hvis spildevandsudledningen forurening og miljøskadelige effekt går ud over, hvad der kunne eller burde være forudset ved godkendelsens meddelelse.

Det skal bemærkes at den omtalte myndighed i denne paragraf er myndigheden, der udsteder tilladelsen efter § 16.

Efter stk. 3 muliggøres at et forbud mod spildevandsudledning efter stk. 3 (modsat stk. 2) meddeles uden eller med meget kort varsel. Meddelelsen om et sådant straksforbud vil i givet fald indeholde nærmere anvisninger om, hvordan spildevandet skal opsamles eller behandles midlertidigt, henholdsvis hvorvidt spildevandsproduktionen helt skal ophøre med den følge, at en produktion, hhv. anvendelse af bolig mv. skal ophøre med det samme.

Til § 18

Bestemmelsen samler forskellige hjemmelsbemyndigelser til Naalackersuisut omkring fastsættelse af nærmere regler i forbindelse med spildevand. Det er kun nummer 5 og 6, der er nye i forhold til den gældende lovgivning.

Nr. 1 giver Naalackersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om udledning af spildevand til terræn, is, salt- og ferskvand.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27. af 17. september 1993 om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand har hjemmel i en tilsvarende bestemmelse i den hidtidige forordning. Bemyndigelsen skal anvendes til at fastsætte regler om udledning af spildevand og til at regulere udledningen til recipienter, hvis særlig miljø- eller sundhedsmæssige forhold taler herfor, herunder ny forskningsmæssig viden, nye miljøoplysninger eller hensyn til indvinding af drikkevand.

Nr. 2 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at stille krav til spildevandets rensning og udledning, såfremt det måtte vise sig nødvendigt. Egentlige rensningsanlæg vil næppe komme på tale, medmindre der opstår andre industrier end hidtil i landet. Man kan derimod godt forestille sig, at der kan blive stillet krav til, at spildevandet ledes længere ud i havet eller på bedre egnede steder, end tilfældet er mange steder i dag. Der kunne også stilles krav om mekanisk rensning i form af riste til separation af uorganisk forurening. Den nuværende belastning af havmiljøet med udledning af spildevand kan ikke registreres, undtagen helt lokalt i bugter og vige eller lige ud for et udledningspunkt.

Nr. 3 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til udarbejdelse af regler om behandling af sager, om ansøgning og tilladelse til udledning af spildevand, herunder hvilke oplysninger der skal med i en ansøgning.

Nr. 4 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at udarbejde regler om gældende og fremtidige bebyggelsers tilslutning til spildevandsanlæg. Bestemmelsen skal sikre en fortsat udbygning af spildevandsnettet og en udfasning af natrenovationsordningen, hvor der findes økonomisk og miljømæssigt bedre alternativer hertil.

Departementet for Indenrigsaffærender, Natur og Miljø er i gang med sidste del af et projekt til belysning af problemer og løsninger i relation til spildevandsudledning. Den sidste del af dette projekt handler om at få udarbejdet det rette lovgrundlag for en passende regulering af spildevandsområdet.

Det er hensigten, at denne hjemmel kan bruges til at kræve at husejere eller virksomheder for egen regning tilslutter spildevand til spildevandsledningen, når en række forhold er opfyldt, som f.eks. at der er ført spildevandsledning til en nærmere fastsat afstand af den pågældende arealtildeling eller hus og det er i overensstemmelse med en spildevandsplan, at området kloakeres.

Nr. 5 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at udarbejde regler om, at kommunerne skal udarbejde spildevandsplaner i henhold til en kommende bekendtgørelse på området. En spildevandsplan kan blandt andet bestå af en afgrænsning af gældende og kommende spildevandsoplande, opgørelse af nuværende og fremtidige spildevandsudledninger, identifikation af kritiske udledninger i forhold til vandmiljøet og en opgørelse over økonomien i en realisering af planen.

Nr. 6 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at udarbejde regler om godkendelse af kommunernes spildevandsplaner. Hensigten med at Naalakkersuisut skal godkende planerne er for at sikre et ensartet indhold og detaljeringsgrad.

Nr. 7 Dette er en ny bestemmelse i miljølovgivningen. Formålet med denne bestemmelse er at Naalakkersuisut kan udarbejde regler der giver kommunalbestyrelserne mulighed for at dække udgifter til anlæg, drift og reovering af spildevandsanlæg igennem fastsættelse af gebyrer. Gebyrerne skal dækkes af de ejendomme, der forbruger drikkevand.

Til kapitel 5

Nuværende kapitel 5 er en redigering af gældende lovgivning på området, dog hvor hjemmel til opkrævning af gebyr er indført.

Til § 19

Til stk. 1

Særlig forurenede virksomheder, anlæg eller indretninger, der må forventes at kunne påvirke miljøet, må ikke anlægges eller påbegyndes før der er meddelt godkendelse til det i henhold til dette kapitel. Til afgrænsning af hvilke typer virksomheder, anlæg eller indretninger der er omfattet af kapitlet, er der udarbejdet en liste i en bekendtgørelse. En virksomhed er kun omfattet af listen, såfremt den falder ind under en af de kategorier, som udtrykkelig er nævnt.

Der kan ikke anlægges en udvidende fortolkning af listen. En virksomhed, som blot er omfattet af en af overskrifterne i listens pkt. A - K, er således ikke som følge heraf undergivet af reglerne i nærværende kapitel. Som eksempel herpå kan nævnes fårehold og tamrendrift uanset, at listens pkt. J har overskriften "Dyrehold".

Til stk. 2

For at gøre listen over godkendelsespligtige virksomheder mere dynamisk og tidssvarende er der i denne bestemmelse hjemmel til, at Naalakkersuisut udfærdiger denne liste. Dette er sket via udstedelsen af bekendtgørelse nr. 11 af 22. august 2004 om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder mv.

Til stk. 3

Særligt forurenende virksomheder må ikke udvides bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, såfremt dette indebærer en forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Forøget forurening foreligger, såfremt en godkendt virksomhed overskrider de i godkendelsen

fastsatte værdier, uanset om den pågældende virksomhed hidtil har haft en mindre forurenende effekt end tilladt i godkendelsen. Bestemmelsen omfatter både virksomheder etableret før Inatsisartutlovens ikrafttræden og godkendte virksomheder.

Såfremt en virksomhed er i tvivl om, hvorvidt en påtænkt udvidelse eller ændring vil medføre øget forurening som omtalt efter denne bestemmelse, kan virksomheden anmode Naalakkersuisut om en bindende udtalelse herom. For behandlingen af en sådan henvendelse kan der være fastsat et gebyr, jf. bl.a. lovens § 14. En afgørelse, som er til ugunst for virksomheden, kan af denne påklages på sædvanlig vis, jf. lovens kapitel 14.

Ved afgørelsen af, om der kan meddeles godkendelse til en udvidelse eller ændring af en særlig forurenede virksomhed, skal godkendelsesmyndigheden alene foretage en vurdering af forureningen fra udvidelsen eller ændringen. I en række tilfælde må forureningen fra den bestående virksomhed dog inddrages i vurderingen, selv om udgangspunktet er, at en bedømmelse heraf skal foretages på grundlag af noget lempeligere principper.

Hvis det ikke er muligt at adskille forureningen fra henholdsvis udvidelsen eller ændringen og den bestående virksomhed, må forureningen fra den bestående virksomhed også inddrages i bedømmelsen. Som eksempel kan nævnes, hvor udvidelsen eller ændringen forudsætter forandringer i den bestående virksomhed.

Dersom udvidelsen eller ændringen er så omfattende, at det ikke er praktisk muligt at gennemføre en bedømmelse uden at foretage en total vurdering af den bestående virksomheds forureningsforhold, må godkendelsesmyndigheden være berettiget til at ligestille situationen med etablering af en ny virksomhed.

Til stk. 4

Forpligtelsen til at søge godkendelse efter § 19, stk. 1, gælder for nye virksomheder eller udvidelser og ændringer m.v. af eksisterende virksomheder. Der er imidlertid i stk. 4 indsat en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at også bestående virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget i listen over særligt forurenende virksomheder, som betingelse for fortsat drift skal ansøge om godkendelse, uanset at disse ikke udvides eller ændres. Dette er tænkt anvendt til hele kategorier af virksomhedstyper og i specielle tilfælde, såfremt der er grund til at frygte for forurening, man ikke tidligere har taget højde for.

Ved ordet ”fortsat drift” i lovtæksten forstås virksomheder der er anlagt før ikrafttrædelse af landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet.

Til § 20

Uanset at den i § 19 nævnte liste både af hensyn til retssikkerheden og miljøbeskyttelsen er udfærdiget så udtømmende som muligt, vil der kunne opstå situationer, som tilsiger en nærmere undersøgelse af en virksomheds emission m.v., hvilket for eksempel kan skyldes, at de ydre omgivelser uforudsigeligt er blevet beskadiget. Uanset om det drejer sig om en gældende eller ny virksomhed, og selv om virksomheden ikke er optaget på listen, har man fundet, at Naalakkersuisut bør kunne foranledige en særlig undersøgelse iværksat. I disse tilfælde anses det for mest betryggende, at undersøgelsen sker i form af en godkendelsessag.

Forslagets § 20 er indholdsmæssigt identisk med § 21 i Landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 om beskyttelse af miljøet med senere ændring, og der er således ikke tale om en ændring af retstilstanden.

Påbud om at søge godkendelse tænkes kun anvendt, når helt særlige forhold gør sig gældende og kun i sjældne og usædvanlige tilfælde.

Til § 21

Der vil i medfør af denne paragraf kunne skrives ind over for godkendte virksomheder, der forvolder forurening ud over det, der er lagt til grund ved godkendelsen, ved at overtræde de i godkendelsens fastsat vilkår.

Betydningen af en overtrædelse af vilkår vil afhænge af den konkrete godkendelse og det er derfor ikke muligt at opsætte eksakte værdier for, hvornår noget skønnes væsentligt. F.eks. i nogle tilfælde, hvor der tales om PCB, vil en meget lille overskridelse af grænseværdier være væsentligt, mens overskridelser på andre områder kan have et større spænd, før der er tale om en væsentlig overskridelse. Således vil det afhænge af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Til § 22

Normalt må det anses tilstrækkeligt med påbud efter § 21, men efterkommes dette ikke, eller er det ikke tilstrækkeligt til at afhjælpe forureningen, kan der tænkes tilfælde, hvor en effektiv forhindring af forureningen kun kan opnås ved enten forbud mod fortsat drift, eller ved at anlægget eller indretningen fjernes med hjemmel i denne bestemmelse.

Det vil dreje sig om konstaterede gentagne eller vedvarende tilsidesættelser af påbud efter § 21, før man vil gribe til at nedlægge forbud eller fjerne en virksomhed eller indretning. Bestemmelsen tænkes kun anvendt i yderst alvorlige og sjældne tilfælde.

Godkendelsesmyndigheden skal tilvejebringe de oplysninger og gennemføre de undersøgelser, der er nødvendige for at tage stilling til, om påbud efter § 21 eller forbud efter § 22 kan meddeles. Det betyder dog ikke, at godkendelsesmyndigheden selv skal skaffe alle oplysning-

ger. Forureneren skal efter anmodning give alle oplysninger, jf. oplysningspligten i § 52, som har betydning for en vurdering af virksomhedens forurening og for eventuelle afhjælpende foranstaltninger. Desuden kan der for godkendte virksomheder være fastlagt en driftskontrol, som indebærer, at virksomheden skal tilvejebringe oplysninger om f.eks. forureningens eventuelle miljømæssige skadevirkninger.

Til § 23

Det er her lagt til grund, at der umiddelbart må kunne nedlægges forbud imod udøvelsen af virksomhed, som indebærer overhængende fare for miljøet eller sundheden. Dette kunne allerede følge af nødretsgrundsætninger, men det er fundet hensigtsmæssigt udtrykkeligt at nævne forholdet.

Forbuddet der udstedes af kommunalbestyrelsen er kun bindende indtil enten de to ugers frist er forløbet eller at Naalakkersuisuts inden for de to uger har truffet beslutning efter de øvrige bestemmelser i kapitel 5.

Såfremt Naalakkersuisut ikke inden for to uger har meddelt parterne, hvorvidt forbuddet skal opretholdes, bortfalder det. Meddelelsen kan ske mundtlig, men skal følges umiddelbart op skriftligt.

Da Naalakkersuisut er myndighed på kapitel 5, vil Naalakkersuisuts stillingtagen være bindende for kommunalbestyrelsen.

Med umiddelbart underretning forstås at kommunalbestyrelsen straks samme dag skriftligt orienterer Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø om forbuddet. Den skriftlige underretning skal foregå elektronisk.

Til § 24

Til stk. 1

Når perioden på 8 år er udløbet, består der en vid adgang til at revidere vilkårene i en godkendelse, hvilket skal ske gennem en ny godkendelsesprocedure. Bag forslagens affattelse ligger, at de særligt forurenende virksomheder løbende skal begrænse forureningen på grundlag af den teknologiske udvikling. Det er således udgangspunktet, at den samlede forureningsmæssige påvirkning af omgivelserne skal minimeres, og at den enkelte virksomhed derfor indenfor realistiske økonomiske rammer skal begrænse forureningen bedst muligt.

Der er således et klart grundlag for at foretage indgreb, hvis den samlede påvirkning af et område nærmer sig en uacceptabel belastning. I vurderingen af anvendelsen af § 24, stk. 1, vil

tillige kunne indgå en vurdering af, om der, bl.a. begrundet i den fysiske planlægning, skabes forureningsmæssige konflikter i forhold til godkendte virksomheder.

Med udtrykket ”ny godkendelse” menes, at Naalakkersuisut efter udløb af den 8-årige frist på eget initiativ kan genoptage den tidligere meddelte godkendelse med henblik på at fastsætte ændrede, herunder skærpede, vilkår i overensstemmelse med denne bestemmelse. En grund til at Naalakkersuisut genoptager en tidligere meddelt godkendelse kan ske ved, at der igennem ny forskning udarbejdes nye vejledninger for grænseværdier indenfor lugt, støj og spildevand. Ligeledes skal det nævnes at allerede godkendte virksomheder laver ombygninger, hvor en ny godkendelse er nødvendig.

En ny godkendelse vil ikke kunne ændres, inden der er udløbet den i stk. 1 nævnte 8-årige, hhv. den i stk. 2 nævnte kortere frist. Virksomhedernes adgang til at søge om ændrede, herunder lempede, vilkår i forhold til en allerede meddelt godkendelse, berøres ikke af § 24.

Det skal nævnes at i det tilfælde, hvor der også kræves en spildevandsgodkendelse til en virksomhed, der kræver en kapitel 5 godkendelse, er spildevandstilladelsen ikke omfattet af § 24, stk. 1 nævnte tidsperiode. Dette er beskrevet i § 26.

Til stk. 2

I henhold til § 24, stk. 2, kan Naalakkersuisut fastsætte regler om at den i stk. 1 nævnte tidsfrist 8 år nedsættes for særlige brancher, dog ikke under 4 år. Denne bestemmelse er beregnet på virksomheder med forurening af særlig omfattende eller vanskelig karakter.

I henhold til den gældende miljøforordning er tidsfristen 5 år. I forslaget nedsættes denne til 4 år, men dette er reelt en præcisering den gældende praksis, der allerede anvendes i dag. En del forbrændingsanlæg har således en miljøgodkendelse, der kun er gældende i 4 år, specielt af hensyn til forurening med dioxin.

Det skal nævnes at i det tilfælde, hvor der også kræves en spildevandsgodkendelse til en virksomhed, der kræver en kapitel 5 godkendelse, er spildevandstilladelsen ikke omfattet af § 24, stk. 2, nævnte tidsperiode. Dette er beskrevet i § 26.

Til § 25

§ 25 kan benyttes både indenfor den i § 24 stk. 1, nævnte tidsperiode på 8 år eller i den § 24 stk. 2 nedsatte tidsfrist, og efter at de overnævnte tidsperioder er udløbet.

Til stk. 1

Nr. 1

I et tidsrum af otte år efter en meddelt godkendelse, jf. § 24, eller hvis en godkendelse er tidsbegrænset indenfor denne periode, kan der som hovedregel ikke gribes ind overfor en virksomhed, medmindre denne, jf. nr. 1., overtræder vilkårene i en godkendelse.

Til stk. 1

Nr. 2

Der kan jf. nr. 2 foretages indgreb overfor en godkendt virksomhed, der udleder stoffer, som blandt andet efter senere tilkomne forskningsresultater, må betegnes som farlige. Derimod vil en teknisk-videnskabelig udvikling af nye rensningsformer eller produktionsprocesser ikke i sig selv kunne danne grundlag for indgreb overfor en virksomhed, som i øvrigt overholder de fastsatte vilkår om emissionernes art og mængde. Udvikling af bedre rensningsformer eller mindre forurenende produktionsmetoder kan således ikke begrunde indgreb i den periode, godkendelsen er gældende.

Til stk. 1

Nr. 3

Der kan foretages indgreb, hvis det senere viser sig, at f.eks. virksomhedens emissioner har andre eller større miljøskadelige egenskaber end forudset ved godkendelsens meddelelse.

Til stk. 1

Nr. 4

Tilsvarende gælder, jf. nr. 4, hvis virksomhedens forurening og miljøskadelige effekt går ud over, hvad der kunne eller burde være forudset ved godkendelsens meddelelse.

Til § 26

Ved miljøgodkendelser, hvor der samtidig skal gives udledningstilladelse efter kapitel 4 er det ikke hensigtsmæssigt, at der skal gives to særskilte godkendelser/tilladelser. Det er ofte vanskeligt for borgerne at skelne imellem miljøgodkendelse og spildevandstilladelse, og dette resulterer ofte i en del forvirring fra både myndigheders og virksomheders side.

Ved at sagsbehandle miljøgodkendelse og spildevandstilladelse under ét kan virksomheden modtage både en miljøgodkendelse og spildevandsgodkendelse i et samlet dokument. Der er derfor indsat bestemmelse om dette i forslaget, hvilket er nyt i forhold til den gældende miljøforordning. Bestemmelsens 2. pkt. indebærer, at de frister, der i medfør af § 24 gælder for ændring af vilkår for en miljøgodkendelse, finder ikke anvendelse på en spildevandsgodkendelse efter § 26, uanset om begge godkendelser meddeles i samme dokument

Holdningen til udledning af spildevand er under stor forandring i disse år og 8 år uden mulighed for at ændre vilkårene er lang tid til et område, der ofte giver problemer og klager. Yderligere ville det stille de særligt forurenende virksomheder bedre end alle andre virksomheder, borgere og kommuner, der ikke har 8 års retsbeskyttelse på deres tilladelser til udledning af spildevand.

Til § 27

Der er indføjet en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler omkring forskellige emner vedrørende miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder. Ved godkendelsessagers behandling må der tages stilling til den forurening, der hidrører fra virksomheden, herunder både spildevand, mængder af slam og fast affald, forureningen ved luftformige stoffer, støjgener med mere. Denne regelfastsættelse er i henhold til den hidtidige lovgivning sket i bekendtgørelse nr. 11 af 22. august 2004 om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder mv., som skal gøre hele processen omkring miljøgodkendelser lettere både for ansøgere og myndigheder.

Nr. 1

Ansøgnings- og godkendelsesordningens form og indhold.

Ved en godkendelsessag, skal virksomhederne inden behandlingen af sagen tilvejebringe og fremkomme med alle tekniske og andre oplysninger, der er nødvendige for en bedømmelse af sagen.

Oplysningspligtens omfang vil afhænge af det ansøgte og den enkelte virksomheds karakter, og godkendelsesmyndigheden skal kun have de oplysninger, der er nødvendige for at bedømme virksomhedens forurening af omgivelserne. Det vil typisk dreje sig om planer over virksomhedens beliggenhed og en række detaljerede oplysninger, dels om virksomhedens etablering, indretning og drift, dels om forureningsbegrænsende foranstaltninger og virksomhedens forurening, herunder oplysninger om affald m.v.

Der må som oftest være gennemført en detailprojektering, før en ansøgning om godkendelse kan indgives. Under detailprojekteringen må ansøgeren tilvejebringe de nødvendige oplysninger ved hjælp af teknisk eller videnskabelig sagkundskab. Såfremt det er nødvendigt for godkendelsesmyndighedens bedømmelse, må ansøgeren - udover oplysninger om sammensætning og mængde af emissionerne - lade foretage undersøgelser af et stofs mulige skadevirkninger på sundheden eller miljøet.

Oplysningspligten er ikke ubegrænset. I almindelighed kan det ikke pålægges ansøgeren at tilvejebringe undersøgelser af den aktuelle forureningstilstand i recipienten, der forårsages af andre forureningskilder. I særlige tilfælde vil der være behov for baseline undersøgelse ved

aktiviteter, der forventes at have en væsentlig påvirkning af lokale miljø, for eksempel etablering af særlige deponier. Ved baseline undersøgelse forstås en undersøgelse af de aktuelle miljø- og naturforhold før en aktivitet anlægges.

Undersøgelser af miljøkvaliteten i omgivelserne må som udgangspunkt påhvile miljømyndighederne. Der kan dog opstå tilfælde, hvor det er nødvendigt at gennemføre undersøgelser af specielle forhold i recipienten, som alene er begrundet i det ansøgtes særlige karakter. I en sådan situation må ansøgeren selv afholde omkostningerne til undersøgelserne eller i hvert fald i rimeligt omfang deltage i finansieringen af miljømyndighedernes undersøgelser. Fremsender ansøgeren ikke de oplysninger, der er nødvendige for godkendelsesmyndighedens bedømmelse, må der stilles krav om yderligere oplysninger. I givet fald må godkendelsesmyndigheden præcisere, hvilke oplysninger, der mangler, og fastsætte en rimelig frist for deres fremskaffelse.

Tilvejebringes oplysningerne herefter ikke, indtræder der den virkning, at godkendelsesmyndigheden må tage stilling på det foreliggende grundlag. Dette kan indebære, at der helt eller delvis meddeles afslag på ansøgningen, eller at godkendelsesmyndigheden afviser at behandle ansøgningen på det foreliggende grundlag.

Nr. 2

Rapporteringspligt.

Miljøgodkendelse kan gøres betinget af en rapporteringspligt til Naalakkersuisut, herunder driftsjournaler. Denne pligt vil hyppigt dreje sig om løbende indberetninger af virksomhedens egne målinger og analyser.

Nr. 3

Vilkårstillelse.

Godkendelsesbeslutningen skal normalt indeholde de endelige vilkår for virksomhedens påbegyndelse, drift, udvidelse eller ændring.

Som hovedregel må der kunne stilles krav til vilkårenes endelige og bestemte karakter, som er af stor betydning for såvel virksomheden som de omkringboende. Virksomheden får på den ene side på forhånd skabt klarhed over, hvilke forskrifter der skal opfyldes. På den anden side får de omkringboende et klart grundlag for at vurdere, hvilke forurenende aktiviteter, der overhovedet må finde sted, og hvilken grad af miljøbeskyttelse, der kan kræves opretholdt i forbindelse med virksomhedens drift.

Nr. 4

Tidsbegrænsning.

I forbindelse med miljøgodkendelser kan det være nødvendigt at opstille forskellige tidsbegrænsninger. Det kan eksempelvis være tidsbegrænsning for hvornår på døgnet/året driften kan ske, men også indenfor hvilke tidsgrænse tilladelsen bortfalder uden udnyttelse.

Nr. 5

Regler om nedlukning og efterbehandling.

Det er muligt at opstille nærmere regler for virksomheder, hvor nedlukning kan forekomme. Her tænkes der især på, at der ved en nedlukning er behov for krav til håndtering og bortskaffelse af affald, herunder også produktionsmaterialer, men der er ligeledes også behov for at holde virksomheden og dets område i en forsvarlig stand.

F.eks. ved virksomheder, der driver et anlæg for deponering af affald, skal der foretages nedlukning og efterbehandling, når der ikke længere modtages affald med henblik på deponering.

Såfremt der skal fastsættes regler herom, er det hensigten, at forinden der foretages en nedlukning, skal der fremsendes oplysninger herom til Naalakkersuisut, og en plan skal være godkendt for nedlukningen og genetablering af omgivelserne.

Nr. 6

Sikkerhedsstillelse.

Visse typer virksomhed vil i høj grad få udgifter i forbindelse med oprydning ved ophør. For at der er sikkerhed for, at der er kapital til oprydning, hvis firmaet ophører, herunder eventuel til reetablering af landskabet, er der mulighed for at opstille nærmere regler omkring sikkerhedsstillelse.

Hvor stort et beløb der kræves i sikkerhedsstillelse, afhænger af typen af virksomheden og af virksomhedens omfang. Virksomheden samt andre med en væsentlig interesse heri vil blive hørt i forbindelse med vilkår om sikkerhedsstillelse.

Det samlede omfang af sikkerhedsstillelsen vil blive beregnet på baggrund af de omkostningsniveauer og sandsynligheder for, hvad der er nødvendigt. Sikkerhedsstillelse kan kræve en relativt stor kapital ved opstart af virksomheden eller ved en eventuel udvidelse. Det påtænkes ikke, at der skal kræves sikkerhedsstillelse fra Den Danske Stat eller fra Selvstyremyndigheder.

Nr. 7

Regler om vilkårsovertrædelse.

Der er mulighed for at opstille nærmere regler, der gør det muligt at kunne skride ind over for godkendte virksomheder, der forvolder forurening ud over det, der er lagt til grund ved godkendelsen, ved at overtræde de i godkendelsen fastsat vilkår.

Ved en vilkårsovertrædelse kan reaktionen spænde fra en simpel indskærpelse, til påbud og politianmeldelse. Der må her skelnes mellem enkeltstående overtrædelser af begrænset omfang og grove, vedvarende eller gentagne vilkårsovertrædelser. Der fastsættes en tidsfrist for de påbudte foranstaltninger.

Nr. 8

Regler om forbud og påbud.

Godkendelsesmyndigheden skal ikke udtrykkeligt bestemme, hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger virksomheden skal gennemføre, idet det i almindelighed bør overlades til virksomheden at afgøre, hvordan et påbud skal efterkommes. Baggrunden herfor er, at virksomheden selv er nærmest til at vurdere, hvilke forholdsregler, der mest hensigtsmæssigt kan gennemføres under hensyntagen til indretning, procesforhold, drift m.v.

Nr. 9

Egenkontrol og miljøundersøgelser.

Det er muligt at fastsætte nærmere regler for virksomhedernes egenkontrol og krav om miljøundersøgelse. Regler i forbindelse med miljøundersøgelser kan indeholde vilkår om udførelse og mulighed for betaling af miljøundersøgelser. Der tænkes her på undersøgelser af en art, der naturligt vil være et led i virksomhedens drift med henblik på at begrænse forurening, jf. rapporteringspligten i henhold til § 52.

Nr. 10

Gebyr til dækning af myndighedernes omkostninger i forbindelse med sagsbehandlingen af disse sager.

Der er mulighed for at fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyr i forbindelse med sagsbehandlingen af disse sager. I forbindelse med store og omfattende ansøgninger kan der blandt andet være behov for ekstern hjælp til sagsbehandlingen, hvor der med denne regel er mulighed for også at få dækket disse udgifter i form af gebyr.

Til § 28

Til stk. 1

Spærrezonen fastlægges af Naalakkersuisut til beskyttelse af drikkevandet og indarbejdes af kommunerne i kommuneplanerne.

Denne praksis udspringer af bekendtgørelse om bygningsafstande fra 1962, der blev ophævet ved bygningsreglementets udsendelse i 1983.

Vandressourceoplandet er defineret ved nedbørsområdet, hvor vandet løber til vandsøer. Uden om vandressourceoplandet etableres spærrezonen. Spærrezonen er generelt 30 m udenfor for vandressourceoplandet. Spærrezonen er variabel og kan være større eller mindre end 30 m afhængig af topografien.

Til stk. 2

Stk. 2 oplister hvad der ikke må ske/foregå inden for spærrezonen.

Spærrezonen skal sikre, at der ikke føres forurenende stoffer ind i vandressourceoplandet og dermed bliver risiko for, at drikkevandet tilføres forurenende stoffer, som ingen vandværker i dag kan tilbageholde.

En given forurening inden for spærrezonen der tilføres vandressourcen, kan betyde et stop af vandproduktionen til befolkningen og de fødevarerproducerende virksomheder i en længere periode, hvorfor eksporten af fødevarer kan blive berørt og tilliden til produktionen formindsket.

Vandforsyningen er hovedsageligt baseret på overfladevand fra søer og elve. I nogle bygder afsaltes havvand og enkelte bygder er forsynet fra borer.

Da den nuværende vandforsyning i byerne blev opbygget i 1950-erne, blev overfladevandet fra søer og elve betragtet som værende af bedste kvalitet uden nævneværdig forurening af den ene eller anden art. Overfladevandet blev derfor klassificeret som så rent, at vandbehandlingen kun krævede en simpel fysisk behandling (filtrering), pH justering og desinfektion med klor.

De fleste vandsøer lå dengang godt beskyttet udenfor byerne, og der var ingen eller få sne-scootere eller andre terrængående køretøjer til at forurene vandsøerne.

Udbygning af byerne, den øgede aktivitet, samt et stigende antal snescootere og andre terrængående køretøjer har i dag øget risikoen for forurening af vandressourcerne.

Bygdernes vandforsyning er stort set opbygget uden egentligt vandbehandling, bortset fra de steder, hvor der findes afsaltningsanlæg.

Grundet dårlig råvandskvalitet i Ilulissat og Aasiaat er vandværkerne moderniserede til behandling af den dårlige råvandskvalitet, så drikkevandet kan overholde gældende kvalitetskrav til drikkevand.

Over en årrække er der ved at blive installeret UV-bestråling af vandet i byer og bygder til desinfektion (en mikrobiologisk barriere) af vandet.

Ingen vandværker kan i dag rense råvandet ved en forurening med f.eks. benzin/olieudslip eller ved øget menneskelig aktiviteter. Derfor er det særligt vigtigt at det sikres, at der ikke tilføres forurening til spærrezonen. En udbygning af vandværker til at kunne rense råvandet ved en forurening med f.eks. benzin/olieudslip, vil kunne få betydelige økonomiske konsekvenser for landskassen.

Af hensyn til Grønlands eksport af fødevarer til EU og resten af verden skal drikkevandet til produktion overholde kvalitetskrav i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 17 marts 2008, der er i overensstemmelse med EU-direktiv 98/83/EF.

Til stk. 2

Nr. 1

Ved motordrevne transportmidler forstås alle former for motordrevne befordringsmidler, herunder snescootere, både, terrængående køretøjer samt transportmidler med eldrevne motor.

Til stk. 2

Nr. 2

Ved motordrevne redskaber/værktøjer forstås alle former for redskaber og værktøjer der er motordrevne mht. brændstoffer, herunder f.eks. generator, motorsav, dozer, gravemaskiner og dumpers.

Til stk. 2

Nr. 3

Ved etablering af bygninger, veje eller stier forstås både permanente og midlertidige opførelser af enhver karakter. Hvad angår stier er der alene et forbud mod sådanne, såfremt det sker i

forbindelse med en organiseret etablering af en sti. Denne bestemmelse omfatter således ikke stier, der er opstået spontant i forbindelse med almindelig færdsel.

Til stk. 2

Nr. 4

Ved udvidelse af eksisterende bygninger forstås alle fysiske udvidelser over eksisterende fundament og udvidelser af tagetager af enhver art.

Til stk. 2

Nr. 5

Ved erhvervsvirksomheder, institutioner og lignende forstås både private og offentlige tiltag.

Til stk. 2

Nr. 6

Ved dyrehold forstås blandt andet både husdyr og slædehundehold.

Til stk. 2

Nr. 7

Ved anvendes, transporteres eller opbevares stoffer forstås blandt andet transport, benyttelse og opbevaring af stoffer der kan forurene vandet.

Til stk. 2

Nr. 8

Ved andre aktiviteter forstås en bred vifte af aktiviteter der kan forurene vandet. Bestemmelsen er ment som en opsamlingsbestemmelse i forhold til de i nr. 1-7 nævnte aktiviteter.

Nr. 8, omfatter ligeledes flyvning og landing med helikopter, fly og andre transportmidler i luften.

Naalakkersuisut har intentioner om at udarbejde en nærmere vejledning omkring hvilke aktiviteter, der ikke er tilladt indenfor spærrezoneerne.

Til stk. 3

Begrænsningen indenfor spærrezoneen gælder ikke for redningsaktioner og politiefterforskning og lignende væsentlige myndighedsopgaver for eksempel forureningsbekæmpelse. Bestemmelsen kan ikke finde anvendelse til generel tilsynsudøvelse Således må der f.eks. ikke an-

vendes motorkøretøj inden for spærrezonen i forbindelse med en myndigheds prøveudtagning, inspektionsvirksomhed eller lignende.

Til § 29

Som det fremgår af forslaget § 29, stk. 1, kan der dispenseres fra forbud i § 28, stk. 2, når særlige samfundsmæssige forhold eller forebyggelse af personskader taler herfor. Det forudsættes at denne bestemmelse kun anvendes i helt særlige tilfælde.

I henhold til § 33 skal der i forbindelse med dispensationssager ske høringer af kommunalbestyrelsen, Landslægeembedet og Selvstyrets Veterinærafdeling. Dette er blandt andet af hensyn til, at Naalakkersuisut får en sundhedsfaglig vurdering i den konkrete sag. Høringen af kommunalbestyrelsen sker blandt andet på baggrund af, at kommunen er tilsynsmyndighed på området.

Efter den gældende miljøforordning kan der dispenseres fra forbuddet om aktiviteter indenfor spærrezonen, ”når der er helt særlige forhold der taler herfor”. I forslaget til § 29, stk. 1, præciseres det, hvornår der kan dispenseres, nemlig når særlige samfundsmæssige forhold eller forebyggelse af personskader taler herfor.

Dispensationer til spærrezonen er blevet forvaltet restriktivt i alle årene og der gives normalt kun dispensationer til anlæg for vandforsyningen, og til forbedring eller opretholdelse af vandforsyningen.

Siden 1962 er der kun givet få dispensationer fra spærrezonegrænsen, der ikke vedrører vandforsyningen. Disse dispensationer har været givet af hensyn til særlige samfundsmæssige forhold, som f.eks. etablering og permanent opstilling af transmissionsledninger fra vandkraftværker gennem spærrezonen frem til byerne.

Begrundelsen herfor er, at Naalakkersuisut har vurderet, at når først transmissionsledningen er etableret, vil der ikke være tale om en øget belastning af vandressourceoplandet, idet anlæggenes levetid er på mere end 50 år, og der vil kun sjældent være behov for vedligeholdelses- eller reparationsarbejder eller for inspektion af kablet.

På baggrund af en ansøgning fra Qaasuitsup kommune, har Naalakkersuisut i 2010 givet dispensation til kørsel med en pistemaskine indenfor spærrezonen ved Ilulissat med det formål, at vedligeholde slædesporet for at sikre ordentlige arbejdsforhold for fangere og fiskere, samt sikre forsvarlig kørsel med turister. Der er således sket flere ulykker på slædesporet, hvor turister er kommet alvorlig til skade. Denne dispensation blev således givet af hensyn til fremtidig forebyggelse af personskader.

Som led i ovennævnte dispensation blev der opstillet en række vilkår, herunder krav om en beredskabsplan, der mindsker risikoen for forureningen af vandressourcen.

Selvom der sikres et beredskab for at undgå forurening i forbindelse med kørsel med motordrevne transportmidler/redskaber, øges aktiviteten og dermed risikoen for en forurening med olieprodukter. En udbygning af vandværker til at kunne rense råvandet ved en forurening med f.eks. benzin/olieudslip, vil kunne få betydelige økonomiske konsekvenser for landskassen.

For at modvirke forurening i forbindelse med en dispensation er det fastsat i stk. 2, at dispensationer efter stk. 1 til enhver tid kan ændres eller tilbagekaldes, når der efter Naalakkersuits skøn er fare for forurening af drikkevandsressourcerne.

Til § 30

Til stk. 1

Som udgangspunkt er en lang række aktiviteter i henhold til § 28 ikke tilladt indenfor spærrezonen. I konkrete tilfælde kan det blive nødvendigt at forbyde en aktivitet, der i udgangspunkter efter § 28 ikke er forbudt, med henblik på at sikre vandkvaliteten. Et eksempel kan være færdsel til fods, som normalt er tilladt efter § 28, såfremt denne færdsel kan medføre fare for forurening af drikkevandsressourcerne.

Til stk. 2

Det kan blive nødvendigt, hvis der er fare for forurening af fremtidige indvindingsområder til drikkevand, at forbyde færdsel eller andre forurenede aktiviteter i sådanne områder eller fastsætte betingelser herfor. Derfor er her hjemmel til Naalakkersuisut efter høring af kommunalbestyrelsen at nedlægge forbud eller påbud.

Til § 31

Til stk. 1

Formålet med bestemmelsen er, at der kan fastsættes en regulering til at sikre rent drikkevand til befolkningen og fødevarerindustrien i Grønland. Vandindvinding kun til eksport er ikke omfattet denne bestemmelse.

Reglen er knyttet til de øvrige regler i kapitlet.

Tilsynet med vandkvaliteten efter Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 17. marts 2008 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg består af bakteriologiske, fysiske og kemiske undersøgelser samt vurdering af resultaterne af disse.

Lovgivningen i relation til drikkevandskvaliteten er baseret på principperne i EU direktivet nr. 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevandet.

Lovgivning er indført af hensyn til befolkningens sundhed samt at al vand, som kommer i kontakt med fødevarer, skal overholde ovennævnte kvalitetskrav.

Analyseprogrammet omfatter både mikrobiologiske, samt fysik-kemiske parametre og er tilpasset den enkelte lokalitet. Baggrunden herfor er, at der kan forekomme naturlige forhold indenfor spærrezonen, som kan medføre en forringelse af råvandskvaliteten, såvel som der også kan foregå menneskeskabte aktiviteter, som udgør en risiko for forurening af råvandet.

Det skal bemærkes, at tilsynet med mikrobiologiske parametre varetages af Selvstyrets Veterinærmyndighed. Jf. § 1 stk. 1, i Landstingsforordning nr. 9 af 31. maj 2001 om ændring af landstingsforordning om kontrol med levnedsmidler og zoonoser er reguleringen affattet således:

”Landstingsforordningen omfatter tilsyn, tilladelser og kontrol vedrørende levnedsmidler, zoonoser, herunder rabies og trikiner, mikrobiologiske kvalitet af drikkevand og af offentligt tilgængeligt badevand, samt med teknisk – hygiejnisk indretning af vandbehandlingen og forsyningsanlæg”.

Tilsynet med de fysiske kemiske parametre varetages af Departementet for Indenrigsanklager, Natur og Miljø. På det fysisk kemiske området skal vandet analyseres for en lang række organiske og uorganiske parametre. Dertil kommer, at der skelnes mellem indikator- og sundhedsparametre.

Indikatorparametre vedrører naturligt forekommende stoffer i drikkevandet. En pludselig ændring i den naturlige blanding af salte og metaller kan indikere, at drikkevandet er blevet forurennet.

Sundhedsparametre vedrører stoffer, som kan indikere en given forurening som følge af eksempelvis korrosion på installationerne og/eller aktiviteter indenfor spærrezonen og som ved en overskridelse kan udgøre en sundhedsmæssig risiko. Sammenholdes nærværende med, at vandværkerne i dag ikke kan foretage en vandbehandling af råvandet, som er forurennet med oliekomponenter m.m., er det således nødvendigt at forvalte dispensationer til spærrezonen restriktivt.

Tilsyn, analyseprogram, ibrugtagning af en ny råvandsressource, dispensationsmuligheder, kontrolhyppigheder for udtagning af vandprøver, påbud og forbud m.m. fremgår af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 17 marts 2008 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

Til stk. 2

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en ny råvandsressource godkendes forud for ibrugtagning.

Baggrunden herfor er at hindre anvendelse af råvandsøer, som kan være problematiske og dermed medføre en intensiveret vandbehandling som følge af forringet vandkvalitet i forbindelse med eksempelvis:

1. at råvandssøen kan være lavvandet, hvorved eksempelvis vandstandsfluktuationer og øget algevækst kan medføre en vandkvalitetsforringelse.
2. at der forekommer en naturlig forringelse af råvandskvalitet via eksempelvis lerudvaskning, eller
3. at der foregår aktiviteter inden for vandressourceoplandet.

Til § 32

Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø varetager udarbejdelse af godkendelse af vandforsyningsanlæg, der skal sikre forbrugerne, at vandet håndteres forsvarligt og miljørigtigt fra vandindtaget og frem til afgang fra vandværket.

Bestemmelsen sigter især på at hindre anvendelse af produkter, der afgiver sundhedsskadelige stoffer til drikkevandet, og godkendelse af vandbehandlingsprocesser der både kan have positive og negative effekter på vandkvaliteten. Eksempler herpå kan være:

1. brugen af vintertanke i bygder, hvor drikkevandet oplagres i en tank i mange måneder.
2. at der anvendes materiale, som kan korrodere og som dermed medfører en kontaminering af drikkevandet med tungmetaller, eller
3. at der klores før et UV-anlæg, hvor de sundhedsmæssige effekter ikke er belyst.

Selvstyrets Veterinærafdeling varetager godkendelse af desinfektion samt anlæg til desinfektion.

Ændringen ønskes fordi små private vandforsyninger som f.eks. vandforsyning til vandkraftværker og lejrskoler ikke skal godkendes. Sådanne vandværker er heller ikke omfattet af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 17. marts 2008 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

Der er sket en lempelse i forhold til den gældende miljøforordning. Det vurderes således ikke hensigtsmæssigt at små og lokale vandværker skal godkendes, som tilfældet er i henhold den gældende miljøforordning.

Desuden er der sket en lempelse af de første bestemmelser i paragraffen, i forhold til ordningen der gælder i dag, så det nu kun er de elementer, der er i kontakt med vandet og vandbehandlingsprocessen, som skal godkendes, både dem der har negative og positive effekter for vandet. I henhold til den gældende miljøforordning er det alle ændringer og udskiftninger i vandværket, der giver anledning til en fornyet godkendelse.

Til § 33

Som følge af at Landslægeembedet har det overordnede tilsyn med sundhedsforholdene, og Selvstyrets Veterinærafdeling har det centrale tilsyn med drikkevandets indhold af mikroorganismer, parasitter, vira med videre, skal de inddrages i alle sager vedrørende drikkevand og dispensationer til spærrezoner. Derudover skal kommunen inddrages.

Til § 34

Til stk. 1

Nr. 1

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om indvinding af både ferskvand og saltvand til drikkevand med videre samt regler til sikring af vandressourcer.

Der er efterhånden installeret en del anlæg til afsaltning af havvand til vand med drikkevandskvalitet, og efterhånden er der gode erfaringer med sådanne anlæg. Det kan forventes, at antallet af sådanne anlæg vil øges i fremtiden, og saltvand må derfor regnes som en del af drikkevandsressourcen. Derfor foreslås en lovhjemmel til også at sikre kystnære havområder for unødigt forurening, ligesom der er hjemmel til at sikre ferskvandsområder. I praksis skal visse kystområder friholdes for kloakudløb og lignende forurening.

Bemyndigelsen skal finde anvendelse som hjemmelsgrundlag for regler svarende til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 9 af 15. april 1993 om beskyttelse af ferskvandsressourcer og indvinding af ferskvand til drikkevand.

Til stk. 1

Nr. 2

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om kvaliteten af vand, der indvindes både til drikkevand og til procesvand i levnedsmiddelindustrien, ligesom Naalakkersuisut kan fastsætte regler om kontrol med vand. Der kan fastsættes nærmere regler om kontrollens omfang og konkrete udførelse.

Til § 35

Til stk. 1

§ 35, stk. 1, fastslår, at enhver, der frembringer, opbevarer, transporterer, behandler eller bortskaffer affald, er ansvarlig for, at der ikke herved sker en forurening af luft, vand, is, fjeld eller jord. Bestemmelsen indebærer, at såvel erhvervsdrivende, myndigheder og privatpersoner er ansvarlige for, at nødvendige foranstaltninger er foretaget således, at der ikke sker en forurening af luft, vand, is, fjeld eller jord.

Til stk. 2

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om affaldsbegrebet. Med affaldsbegrebet fastsættes, hvad der skal anses som affald, ligesom affald kategoriseres i forskellige affaldsfraktioner. Bestemmelsen lægger op til, at de affaldstermer og kategorier, som anvendes internationalt, indarbejdes i den grønlandske lovgivning. Grønland transporterer i dag en del affald til Danmark, hvorfor det vil være naturligt, at Grønland bruger de samme betegnelser og kategorier, som anvendes internationalt, sådan at der ikke i konkrete situationer opstår tvivl om disse begreber og deres anvendelse på grund af en manglende harmonisering.

Det følger af EU Rådets afgørelse af 27/11 2001 om de oversøiske landes og territoriers (OLT) associering med Det Europæiske Fællesskab artikel 39, at transport af affald mellem EU og Grønland som udgangspunkt skal kontrolleres i overensstemmelse med Baselkonventionen og EU's Affaldsforordning. Det følger imidlertid endvidere af afgørelsens artikel 39, stk. 7, at det er muligt at anvende nationale regler for transport af affald fra Grønland til Danmark. I alle henseender vil det dog være mest praktisk og fremtidssikret, at følge den kategorisering og klassificering som anvendes internationalt. Det vil konkret sige EU's direktiv om farligt affald samt de hovedkategorier, der anvendes i Baselkonventionen og i Rådets forordning om overvågning af og kontrol med overførsel af affald både inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab (Affaldsforordningen, Rådets forordning nr. 259/93/EØF med ændringer i 1997 og 2001).

En nærmere kategorisering af affald vil indgå som bilag i den nye affaldsbekendtgørelse, som skal udarbejdes.

Til stk. 3

Bestemmelsen omhandler oplysningspligt i forhold til affaldsadministrationen. I den gældende landstingsforordnings § 12 samt dette forslags § 52 er der mulighed for, at tilsynsmyndigheden kan kræve oplysninger, som har betydning for vurdering af forureningsrisikoen eller for eventuelle afhjælpende foranstaltninger, ligesom der kan afkræves prøver af materialer med videre. § 35, stk. 3, er dog i højere grad tænkt anvendt i forhold til at opsamle et brugbart datagrundlag. I forbindelse med, at der er indført krav om, at Naalakkersuisut skal foretage

affaldsplanlægning og ikke mindst udarbejde en affaldshandlingsplan, er det nødvendigt at have et overblik over affaldsmængder og affaldsstrømme. Skal der ske en opfyldelse af opstillede mål, er det væsentligt, at der er mulighed for at indsamle oplysninger, som kan indgå som indikatorer for målopfyldelsen. Bestemmelsen giver således affaldsadministrationen mulighed for at indhente væsentlige informationer fra virksomheder.

Naalakkersuisut gives med § 35, stk. 3, adgang til enhver oplysning, der er af væsentlig betydning for affaldsadministrationen. Hvor Naalakkersuisut vurderer, at der er tale om strafbare forhold, og hvor oplysningerne omfattes af bestemmelsen vil kunne være af betydning for den nærmere vurdering af forholdet, er Naalakkersuisut afskåret fra at kræve disse fremlagt, jf. de almindelige retsprincipper om selvinkriminering.

Til § 36

Med formuleringen af § 36 tilvejebringes der klarhed om kommunalbestyrelsens forpligtelser og kompetencer i forhold til affaldshåndteringen.

Til stk. 1

Kommunalbestyrelsen tillægges kompetence til at afgøre, om et stof eller en genstand kan betragtes som affald. Bestemmelsen adskiller sig fra § 35, stk. 2, som omhandler selve affaldsbegrebet. I § 36, stk. 1, er der tale om en konkret vurdering af, om henstillede genstande er udtjente og altså ikke en generel kategorisering af affald i overensstemmelse med internationale standarder, regler og praksis som fastsat efter § 35, stk. 2.

Ofte kan det være svært at få den enkelte borger eller virksomhed til at tage ansvar for udtjente genstande, da dette ofte er forbundet med udgifter til bortskaffelse. Som følge heraf står der mange steder udtjente biler, skibe, både, snescootere eller andet udstyr, som reelt ikke længere benyttes, og som er at betragte som affald. Kommunalbestyrelsen har med § 36, stk. 1, mulighed for at forlange udtjente skibe, både, biler, snescootere og andet udstyr bortskaffet.

Omkring udtjente skibe og både gør et særligt forhold sig gældende, idet havnemyndigheden har en særlig kompetence i forhold til oplagte, efterladte, sunkne eller strandede skibe eller vrage ifølge Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 1 af 4. januar 2000 om havnereglement. Der er regler om, at havnemyndigheden kan foranledige udtjente skibe fjernet og solgt for ejerens regning efter forudgående varsel. Udtjente både, der er omfattet af havnereglementets regler, skal behandles efter disse. Der er dog tilfælde, hvor både efterlades uden for havneområdet og altså uden for havnemyndighedens kompetence. I disse tilfælde kan § 36, stk. 1, være relevant.

Praksis for bortskaffelse af henstillede genstande har været forskellige i landets gamle kommuner. Generelt varslede kommunerne dog borgerne i byer og bygder om en forestående op-

rydning, enten via opslag i lokale medier eller ved henvendelse til ejere af henstillede biler, snescootere og både, hvis disse er kendte. Varsling skete 2 til 6 uger før end oprydningen blev foretaget, med oplysning om, at genstande vil blive bortskaffet for ejerens risiko og regning. I Sisimiut kommune gav man med mellemrum bilejere adgang til at aflevere udtjente biler, uden at ejerne opkræves det sædvanlige skrotningsgebyr. Ved en aktion blev der indleveret 40 skrotningsmodne biler til kommunens modtagestation. Men samtidig blev der skabt en forventning hos borger og virksomheder om, at det igen bliver muligt at bortskaffe biler uden skrotningsgebyr.

I havneområderne søger havnemyndigheden at holde områderne fri for udtjente og synkefærdige både og joller. I nogle steder foretages der en løbende oprydning, mens man i andre steder med mellemrum varsler en oprydning. Ved nogle havne inddrages ejerne af især lystbåde og joller i oprydningen, da de med mærkater udleveret af havnemyndigheden skal markere både som deres ejendom. Efter en varslet periode bugserer havnemyndigheden de både og joller, der ikke er behæftet med en ejermærkat, til et mindre befærdet område af havnen.

Nuuk kommune tog tidlige initiativ til en egen ordning for fremlysning, opbevaring og bortskaffelse af henstillede genstande, især biler og både. Kommunen fremlyste den henstillede genstand med beskrivelse og billede i den lokale ugeavis, og ejeren opfordredes til at afhente sin ejendom inden en nærmere angivet tidsfrist. Kommunen gjorde opmærksom på, at genstanden efter tidsfristens udløb vil blive transporteret til den kommunale opbevaringsplads for ejerens regning, og at den efter 12 måneder vil blive bortskaffet.

Kommunens bortskaffelse af henstillede genstande kan give anledning til klager, og i enkelte tilfælde også til sagsanlæg med krav om erstatning. Klager er som regel løst i dialog med ejeren. I enkelte tilfælde har en af de gamle kommuner indgået aftale om erstatning efter bortskaffelse. En kommune har således betalt for reparationer af biler, der under oprydning havde fået knust en rude, og en anden kommune indgik forlig om erstatning efter kommunens bortskaffelse af et stillads. Endvidere er en kommune i to tilfælde blevet mødt med krav om indfrielse af restgæld til tredje mand efter bortskaffelse af henstillede biler. Men er bortskaffelsen af eksempelvis en henstillet bil sket i overensstemmelse med gældende lovgivning, er forholdet mellem pantaver og pantsætter kommunen uvedkommende. Dette forhold, herunder vilkår ved forringelse eller væsentlig misligholdelse af pantet, er reguleret af pantebrevet og pantsætningsaftalen.

På baggrund af klager og enkelte sagsanlæg var det et ønske fra et flertal af kommunerne, at der i 2007 blev indført ensartede retningslinjer for bortskaffelse af henstillede genstande. Med § 36, stk. 1, gives kommunalbestyrelsen hjemmel til at afgøre, hvorvidt et stof eller en genstand kan betragtes som affald. For genstande, hvor det ikke umiddelbart er muligt at lokalisere den retmæssige ejer, skal kommunerne med opslag, annoncering eller på anden måde, der lokalt benyttes til offentlig annoncering, offentliggøre, at den pågældende genstand vil blive betragtet som affald. Med § 36, stk. 1, vil der være mere ensartede ordninger i hele landet,

med mulighed for bortskaffelse af henstillede genstande efter fremløsning i 3 måneder. En fremløsningsperiode på 3 måneder synes en rimelig tid for en ejer at blive bekendt med problemet og at finde alternativer til den ikke godkendte henstilling, samtidig med at man i kommunerne kan foretage en løbende oprydning.

§ 36, stk. 1, 2. pkt. fastslår, at en kommunal bortskaffelse af biler, skibe, både, snescootere og andre større genstande gøres betinget af, at genstanden har været fremløst i minimum 3 måneder.

Kommunalbestyrelsens afgørelse af, om en konkret genstand kan betragtes som affald, er omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler om bl.a. høring og begrundelse, som de fremgår af landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Til stk. 2

Denne bestemmelse pålægger kommunalbestyrelsen en pligt til at udarbejde et regulativ for affaldshåndteringen i overensstemmelse med Inatsisartutlovens regler. Der er behov for, at den enkelte kommunalbestyrelse fastsætter regler for kommunens affaldsordning og tilrettelæggelse, da affaldsordninger og anvisningsordninger er centrale elementer i en effektiv affaldshåndtering.

For at sikre, at affaldsregulativer udarbejdes i overensstemmelse med gældende lovgivning, fastslår § 36, stk. 2, at Naalakkersuisut skal godkende de kommunale affaldsregulativer. Før 2007 blev regulativerne blot sendt til orientering hos Direktoratet for Miljø og Natur uden krav om godkendelse. Erfaringsmæssigt har dette betydet, at ikke alle kommuner fremsendte regulativer til orientering, og at ikke alle kommuner fik tilrettet eventuelle bemærkninger. Nogle regulativer var derfor behæftede med misforståelser og fejlfortolkninger af lovgivningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen i § 36, stk. 3, indeholder hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan meddele påbud eller forbud vedrørende affaldsopbevaring, -behandling, og -bortskaffelse. Kommunalbestyrelsen skal have adgang til at meddele påbud om særlige foranstaltninger eller nedlægge forbud mod en fortsat aktivitet, hvis kommunen eksempelvis bliver opmærksom på, at affald ikke opbevares, behandles eller bortskaffes på miljømæssig forsvarlig vis.

Til stk. 4

Denne bestemmelse fastslår, at kommunerne skal foretage en affaldsplanlægning og -kortlægning, som sammenfattes i en kommunal affaldsplan. Kortlægningen og planlægningen skal

ske i overensstemmelse med Naalakkersuisuts overordnede affaldshandlingsplan og de øvrige forskrifter, Naalakkersuisut fastlægger i medfør af Inatsisartutloven.

Udarbejdelsen af en kommunal affaldsplan vil typisk resultere i en mere optimal drift af affaldsanlæggene og bidrage til en reduktion af ukontrolleret affaldsbortskaffelse. En af forudsætningerne for en hensigtsmæssig udvikling af affaldshåndteringssystemet er, at placering eller lokaliseringen af affaldsbehandlingsanlæg (forbrændingsanlæg, deponi, dumpe, modtagestationer med videre) foretages ud fra en vurdering af affaldsbortskaffelsesbehovet og miljøfølsomheden.

Ligeledes skal der foretages en nærmere vurdering af den kapacitet, som det enkelte anlæg skal have. Dette nødvendiggør en registrering af affald. Ligeledes vil en affaldskortlægning samt udarbejdelse af en kommunal affaldsplan hjælpe kommunerne til at få et bedre overblik over de ressourcer, som der reelt bruges på affaldshåndteringen i kommunen, samt få gennemtænkt fremtidige investeringer, således at der afsættes penge hertil i budgetterne.

Den kommunale affaldsplan skal både vedrøre lokaliseringen af affaldsanlæg og særligt forurenende virksomheder, der er godkendelsespligtige, samt øvrige aspekter, som en forsvarlig affaldsadministration må bygge på. Planen skal sikre, at affaldet gennem styring af affaldsstrømme tilrettelægges på den samfundsøkonomisk bedst tænkelige måde.

Til § 37

Efter § 15 i kapitel 4 er der generelt forbud imod at tilføre forurenende væsker og stoffer til hav og ferskvand. Med § 37 er der et tilsvarende forbud imod oplag af affald, som kan indebære forurening på land. I medfør af § 37 er der et generelt forbud imod forurening af luft, vand, is, fjeld og jord. Det skal nævnes at denne bestemmelse ligeledes regulere forurening på land, der kan påvirke vand, herunder saltvand. § 37 omhandler stoffer, produkter og materialer, der kan forurene luft, vand, is, fjeld og jord. Efter § 37, stk. 1, nr. 1, må disse ikke nedgraves i jorden eller isen, og efter § 37, stk. 1, nr. 2, ikke udledes eller oplægges på jorden eller isen, og efter § 37, stk. 1, nr. 3, ikke afledes til undergrunden.

Forbuddet imod forurening efter § 37 finder anvendelse, hvor en affaldsproducent har større mængder affald oplagret og oplagringen medfører risiko for forurening, eksempelvis hvor der sker udsivning fra affaldsoplaget eller hvor gamle olietønder med olieholdigt indhold langsomt lækker eller korroderer, eller hvor de står placeret, så der er nærliggende risiko for at de vælter med risiko for forurening.

§ 37 understøtter endvidere § 19, stk. 1, om godkendelse af særligt forurenende virksomheder. Med § 37 understreges det, at hovedreglen er, at der er forbud imod at forurene omgivelserne, og at forurenende aktiviteter kræver Naalakkersuisuts godkendelse efter reglerne i § 19.

Anlæg til oplagring eller deponering af affald, herunder fyldpladser, lossepladser, deponier og specialdepoter til slam eller slagger samt modtagepladser for olie- og kemikalieaffald er opført på listen over særligt forurenende virksomheder og anlæg der kræver godkendelse, jf. reglerne i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 11 af 20. august 2004 om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder m.v. udstedt med hjemmel i regler, der svarer til § 19, stk. 2. Omfattet af kravet om forudgående godkendelse er nye virksomheder eller ændringer og udvidelser af bestående virksomheder. Allerede bestående anlæg, eksempelvis gamle dumpe, kan søge om godkendelse efter reglerne i bekendtgørelsen. Naalakkersuisut kan dog, efter lovens § 19, stk. 4, fastsætte regler om godkendelse for allerede etablerede anlæg, hvis særlige hensyn taler herfor, herunder fare for forurening.

Til § 38

§ 38, stk. 1 og 2, omhandler forbud mod import af affald og tilsigter at beskytte Grønland imod import af affald til deponering og forbrænding. Forbuddet gælder for alle typer af affald, medmindre der er tale om import af ikke-farligt affald med henblik på genanvendelse.

Reglerne viderefører regel i den gældende miljøforordning, jf. § 35f, der havde til formål at implementere Baselkonventionen, der omhandler import og eksport af farligt affald, i den grønlandske lovgivning. Baselkonventionen er ratificeret i 1994 af Danmark uden forbehold for Grønland.

Import af affald kan efter § 38, stk. 1 og 2, kun ske, hvis importen gælder ikke-farligt affald importeret med genanvendelse for øje og importen er godkendt af Naalakkersuisut.

§ 38, stk. 1 og 2, er en skærpelse set i forhold til Baselkonventionen. Skærpelsen ligger i at Baselkonventionen kun omhandler import og eksport af farligt affald, men Grønland i forbindelse med dette forslag taget skridtet videre og vil kun tillade import af ikke farligt affald med henblik på genanvendelse.

§ 38, stk. 3, skal ses i forhold til den ændring af Baselkonventionen, som blev foretaget i 1995, og som Naalakkersuisut godkendte den 7. januar 1998. Med ændringen af Baselkonventionen blev der indført forbud imod eksport af farligt affald fra bilag VII-lande til ikke-bilag VII-lande. Bilag VII-lande omfatter OECD og EU-lande samt Liechtenstein.

§ 38 stk. 3, gælder alle typer affald, og eksporten må kun ske til lande, der er omfattet Baselkonventionen.

Til § 39

§ 39 omhandler kommunalbestyrelsens adgang til at fastsætte gebyrer til dækning af udgifter i forbindelse med affaldsbortskaffelse m.v.

Bestemmelsen er en konkret udmøntning af det ændrede syn på miljøomkostninger. F.eks. omfatter omkostningerne ved at deponere affald såvel omkostninger til at etablere og drive et deponi som omkostninger til oprydning, kontrol med og reetablering af området, den dag anlægget ikke længere benyttes. Der lægges vægt på, at miljøomkostninger i højere grad skal indregnes i de almindelige anlægs- og driftsomkostninger.

Med § 39, stk. 1, er der hjemmel til, at kommunerne kan opkræve gebyrer til indsamling af affald, men også til finansiering af drift, administration og planlægning, indsamling og registrering af oplysninger om affaldsmængder og -kategorier samt til etablering og drift af modtagestationer, forbrændingsanlæg og andre anlæg til genanvendelse, forbrænding eller bortskaffelse af affald.

Til grund for reglerne i § 39 ligger ”hvile-i-sig-selv-princippet”. Princippet bygger på en forudsætning om, at opkrævede gebyrer afspejler de faktiske omkostninger ved affaldshåndteringen. Dette vil sige, at alle omkostninger som er forbundet med den enkelte kommunalbestyrelses håndtering og bortskaffelse af affald, kan indregnes i gebyret. Ved gebyrernes fastsættelse efter § 39, stk. 1, nr. 1-4, kan alle drifts- og kapitalomkostninger samt udgifter til indsamling af oplysninger dækkes, hvis de direkte er knyttet til den kommunale affaldsbortskaffelse.

Det vil være op til kommunalbestyrelsen at afgøre, i hvilken grad man ønsker at gebyrfinansiere håndtering og bortskaffelse af affald. Dog skal kommunalbestyrelsen til hver en tid kunne redegøre for beregningen af gebyrernes størrelse og for de forudsætninger, der er lagt til grund herfor. De opkrævede gebyrer kan alene afspejle de faktiske omkostninger knyttet til den kommunale affaldsbortskaffelse, og såfremt omkostninger til nedlukning og efterbehandling af et deponi medregnes, skal kommunen kunne sandsynliggøre rimeligheden heraf.

Kommunalbestyrelsen kan ikke opkræve gebyrer, der overstiger de omkostninger som kommunalbestyrelsen kan dokumentere at bruge til affaldshåndteringen og aktiviteter knyttet her til.

Enhver borger eller virksomhed skal til enhver tid kunne få oplyst, hvilke aktiviteter de indkrævede gebyrer dækker over og have mulighed for at få oplyst de faktiske omkostninger, som kommunalbestyrelsen har i forbindelse med disse. Som andre regler kan afgørelser om gebyrer indbringes for Miljøklageudvalget, jf. § 60.

Til stk. 2

Efter denne bestemmelse påhviler affaldsgebyrer den person, virksomhed, institution eller havn, der har fået et areal tildelt, eller har fået brugsret over arealet hvor affaldet frembringes.

Denne bestemmelse er medtaget for ikke at skabe tvivl om, hvorvidt det i en given situation er ejeren eller lejereren af en ejendom, som er pligtig til at betale de kommunale affaldsgebyrer.

Til § 40

Bestemmelsen viderefører den hidtidige miljøforordnings § 35 b, som blev indført i 2007. Den foreslåede formulering indebærer dog en præcisering af de gældende regler, idet der vurderes, at der ikke var en tilstrækkelig klar hjemmel til at fastsætte regler om udarbejdelse af affaldsregulativer samt til at fastsætte regler om velfungerende affaldsindsamlings- og anvisningsordninger.

Til stk. 1

Nr. 1

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om udarbejdelse af affaldsregulativer. Bestemmelsen er indført i 2007 for at bringe lovgivningen i overensstemmelse med praksis. Affaldsregulativerne udarbejdes i dag af den enkelte kommune og fastsætter reglerne for affaldshåndteringen i den enkelte kommune, ligesom forskellige gebyrer forbundet hermed figurerer i et bilag til affaldsregulativet.

Til stk. 1

Nr. 2

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om indsamlings- og anvisningsordninger. Med indsamlingsordninger tænkes der eksempelvis på indsamling af dag- og natrenovation og indsamling af storskrald. Alle kommuner har i dag etableret indsamlingsordninger. Anvisningsordninger skal forstås således, at der ikke nødvendigvis er etableret en konkret indsamlingsordning for den pågældende fraktion, men den ansvarlige myndighed oplyser i stedet affaldsproducenten om, hvor den pågældende affaldsfraktion kan bortskaffes.

Til stk. 1

Nr. 3

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at anvise bortskaffelsesmuligheder for affald. Bestemmelsen blev medtaget, idet der i dag er fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om, at kommunalbestyrelsen i alle byer og bygder skal sikre etablering af en bortskaffelsesmulighed for dagrenovation og dagrenovationslignende affald, døde hunde og andre mindre dyr, brændbar og ikke-brændbar emballage, sten, jord, grus, bygningsmaterialer og andet fyldmateriale og jernskrot.

Til stk. 1

Nr. 4

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at forestå indsamling og bortskaffelse af affald.

Af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 28 af 17. september 1993 om bortskaffelse af affald fremgår det, at kommunalbestyrelsen har pligt til at anvise en bortskaffelsesmulighed for affald, mens kommunalbestyrelsen kan iværksætte indsamlingsordninger. I praksis har alle kommuner dog etableret indsamlingsordninger for dag- og natrenovation i byerne og bygderne.

Samtidig med, at Naalakkersuisut skal fastsætte regler om den enkelte kommunes pligt til at etablere anvisnings- samt indsamlingsordninger, skal Naalakkersuisut ligeledes fastsætte regler om affaldsproducenternes pligt til at benytte indsamlingsordninger og anviste bortskaffelsesmuligheder eller affaldsordninger. Bestemmelsen i § 40, stk. 1, nr. 5, fastslår dette forhold. Bestemmelsen er medtaget, idet det ofte vil være nødvendigt fra centralt hold at fastsætte sådanne regler om affaldsproducenternes pligt til at benytte etablerede ordninger. Har Naalakkersuisut ikke pligt til at fastsætte regler herom, kan det betyde, at affaldsproducenterne selv ønsker at bortskaffe affald for at spare de udgifter, som eventuelt vil være forbundet med den kommunale ordning. Dette kan i nogle tilfælde betyde, at affaldet ikke vil blive behandlet og bortskaffet hensigtsmæssigt. Endvidere er det væsentligt, at sikre dimensioneringsgrundlaget for kommunale modtage- og bortskaffelsesordninger, sådan at driften af disse ikke vanskeliggøres.

Til stk. 1

Nr. 5

Naalakkersuisut kan ikke alene fastsætte regler om affaldsproducenternes pligt til at benytte indsamlingsordninger og anviste bortskaffelsesmuligheder eller affaldsordninger for byer og bygder, men også for det åbne land. Grunden til at bestemmelsen omfatter byer og bygder er at der er behov for at der kan ske en regulering på området, så affaldet bliver håndteret på en korrekt måde. Desuden i takt med, at der bygges flere sommerhytter m.v., er det nødvendigt også at fastsætte regler om affaldsbortskaffelse og affaldsordninger i det åbne land.

Til stk. 1

Nr. 6

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om oplysningspligten omkring affald for ikke alene virksomheder, men også for borgere, husejere, institutioner og havne. Bestemmelsen i § 40, stk. 1, nr. 6, vil finde anvendelse i forhold til den enkelte borger i de tilfælde, hvor denne vurderes at have affaldsmængder ud over det, som kan betegnes som normalt for en husholdning.

Bestemmelsen i § 40, stk. 1, nr. 6, skal sikre, at håndværkere eller øvrige erhvervsdrivende ikke bortskaffer erhvervsaffald gennem den kommunale affaldsordning gældende for private husstande. Med henblik på oplysningspligtens omfang må denne bygge på et proportionalitetsprincip. Der skal være sammenhæng mellem myndighedens behov for at indsamle oplysninger og få konkrete forhold belyst og de omkostninger og arbejdsbyrder, som den enkelte påføres.

Til stk. 1

Nr. 7

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende miljøforordning.

Bestemmelsen § 40 stk. 1, nr. 7, er med til at sikre den nødvendige hjemmel til, at der kan udarbejdes nærmere regler omkring regulering af henkastning af stoffer, produkter og materialer der ikke er ønskværdige i såvel det åbne land som byer og bygder.

Til stk. 2

Bestemmelsen tager sigte på udstedelse af generelle regler om bl.a. opbevaring, behandling, genanvendelse og bortskaffelse af affald med henblik på at forebygge og bekæmpe forurening.

Efter § 40, stk. 2, nr. 1, kan Naalakkersuisut fastsætte regler om bortskaffelse af affald, herunder klassificering, anmeldelse og sortering af affald. Desuden kan der fastsættes regler om opbevaring, indsamling og transport af affald og endelig behandling og oparbejdning af affald ved modtagestationer, forbrændingsanlæg, deponi og dumpe.

Omfattet af bestemmelsen er også regler om kildesortering. Ved kildesortering forstås sortering af husholdningsaffald i husholdningerne, for eksempel i fraktionerne elektronikskrot, brændbart affald til forbrænding, ikke-brændbart affald til deponi eller genanvendelse og farligt affald til særlig bortskaffelse.

Bestemmelsen skal ses på baggrund af ønsket om i højere grad at bringe lovgivningen i overensstemmelse med affaldshåndtering i kommunerne. Bestemmelsen giver således hjemmel til at stille krav om kildesortering. I dag er der etableret forbrændingsanlæg samt modtagestationer i alle større byer, hvilket nødvendiggør en øget sortering, såfremt disse anlæg skal fungere effektivt og efter hensigten. Ligeledes er der behov for, at der tages hånd om eksempelvis elektronikskrot og andre affaldsfraktioner, som indeholder miljøfarlige stoffer. Idet ikke alle byer og bygder i dag har etableret modtagestation/modtagefaciliteter, vil det være nødvendigt ligeledes at lave en dispensationsmulighed, såfremt hjemlen til at fastsætte regler om kildesortering på bekendtgørelsesniveau udnyttes.

Der kan med hjemmel i § 40, stk. 2, nr. 2, fastsættes regler, der tager sigte på at løse bortskaffelsesproblemer i forbindelse med affaldstyper og affaldsfraktioner. Bestemmelsen omfatter alle former for affald, herunder olie- og kemikalieaffald, samt andre typer af affald, der kan medføre forurening.

§ 40, stk. 2, nr. 3 og 4, giver mulighed for, at der kan fastsættes regler om, at virksomheder og havne, der sorterer eller oparbejder nærmere bestemte affaldstyper eller affaldsfraktioner, for egen regning skal etablere miljø- og kvalitetsstyringssystemer. Ved nærmere bestemte affaldstyper eller affaldsfraktioner tænkes der på affaldstyper, der kan give såvel sundhedsmæssige som miljømæssige problemer for mennesker og natur. Bestemmelsen er primært møntet på virksomheder, som genererer store mængder af affald eller som genererer farligt affald.

I medfør af § 40, stk. 2, nr. 4, kan Naalakkersuisut fastsætte regler om afholdelse af udgifter og sikkerhedsstillelse for udgifter til bortskaffelse af affald. Sikkerhedsstillelse blev indført ved landstingsforordning nr. 1 af 21. maj 2004 om ændring af landstingsforordning om beskyttelse af miljøet. Dengang blev bestemmelsen knyttet til de i § 7 nævnte forhold. Da affaldsområdet i 2007 blev reguleret i et selvstændigt kapitel, skal hjemlen til at fastsætte regler om afholdelse af udgifter og sikkerhedsstillelse for udgifter også indskrives her.

Med bestemmelsen er der hjemmel til, at Naalakkersuisut i sin regelfastsættelse kan fastsætte regler om sikkerhedsstillelse for eventuelle udgifter til bortskaffelse af affald, herunder klassificering, anmeldelse, sortering, kildesortering, opbevaring, indsamling, transport, behandling og oparbejdning af affald. Regler om sikkerhedsstillelse kan fastsættes for særlige affaldstyper og affaldsfraktioner, eksempelvis med krav om sikkerhedsstillelse for transport af farligt affald.

Til stk. 3

Bestemmelsen omhandler produktkontrol og fremme af genanvendelse med videre. Reglerne er formuleret med udgangspunkt i de ordninger, der kendes i Danmark. Reguleringen tilsigter at skabe klar hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler med henblik på at begrænse affaldsmængderne gennem en produktorienteret affaldspolitik. Affaldsdannelse hænger tæt sammen med samfundets materielle forbrug. Naalakkersuisut gives derfor kompetence til at fastsætte nærmere regler for, hvilke råvarer, tilsætningsstoffer og hjælpestoffer, der må importeres samt anvendes i materialer eller produkter, der findes i Grønland.

Bestemmelsen i § 40, stk. 3, giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler med henblik på, at begrænse affaldsproblemer eller for at fremme genanvendelse.

Substitutionsprincippet ligger til grund for denne bestemmelse. Princippet vedrører muligheden for at vælge mindre affaldsfrembringende og/eller mindre skadelige råstoffer som alternativer til foreslåede eller allerede anvendte stoffer eller produkter. Grundideen bag princippet

er, at de råstoffer eller produkter, som er mindre skadelige for mennesker og miljø, bør vælges frem for de mere skadelige, hvis de stort set har den samme nytteværdi. Reglerne i § 40, stk. 3, nr. 1-4, skal ses i forhold hertil.

I § 40, stk. 3, nr. 1, gives Naalakkersuisut hjemmel til at forbyde eller begrænse importen af særlige råvarer, tilsætnings- og hjælpestoffer, hvis en regulering af importen af disse vurderes at kunne begrænse affaldsproblemerne eller fremme genanvendelsen i det grønlandske samfund.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at udfase produkter, der indeholder miljø- eller sundhedsskadelige stoffer i brug såvel som i bortskaffelse. Et eksempel herpå er bromerede flammehæmmere, som anvendes til kabinetter i fjernsyn og computere. De kemiske stoffer i bromerede flammehæmmere afdamper til omgivelserne og man har påvist, at de findes i menneskers blod og i modermælk. I forsøg med dyr har bromerede flammehæmmere forårsaget hjerneskader, hormonskader og kræft. Produkter indeholdende bromerede flammehæmmere udgør også et problem, når de er udtjente og skal bortskaffes.

Bestemmelsen i § 40, stk. 3, nr. 1, giver adgang til, at Naalakkersuisut kan begrænse adgangen af disse produkter. Nye og mindre miljøskadelige alternativer til kendte produkter udvikles hele tiden. Det er vigtigt, at Grønland følger med udviklingen og sætter samme høje standarder som andre lande, så man ikke ender som et marked for produkter, der hverken kan eller må afsættes andre steder.

§ 40, stk. 3, nr. 2, omhandler særlige råvarer, tilsætnings- og hjælpestoffers forekomst i materialer og produkter. Med hjemmel i bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte regler om disses forekomst i materialer eller produkter, der enten fremstilles eller anvendes i Grønland.

§ 40, stk. 3, nr. 3 og 4, giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler, der stiller krav til den anvendte emballage og til mærkning af produkter. Hvad angår emballage, er der flere problemer forbundet hermed. Først og fremmest resulterer store mængder af emballage i store affaldsmængder. Det kan være en mulighed i fremtiden at minimere affaldsmængderne og forbruget af miljøfremmede stoffer ved at stille krav til typen af emballering, eksempelvis for at undgå emballage indeholdende PVC. Med hjemmel i § 40, stk. 3, nr. 4, kan der udstedes regler om godkendelse af produkter og varer til nærmere angivne formål, herunder emballage, og regler om særlig mærkning af disse produkter, varer og emballager, jf. § 40, stk. 3, nr. 5.

Til kapitel 8

I den gældende miljøforordning er der i § 7, stk. 1, nr. 15, hjemmel til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om vurdering af virkning af miljøet, hvilket dog endnu ikke er sket. I forbindelse med udarbejdning af ny miljølov er det valgt at udarbejde et selvstændigt kapitel, hvor reglerne om VVM fastsættes.

Til §§ 41 og 42

Reglerne giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte regler om vurdering af større anlægs virkninger på miljøet (VVM) i forbindelse med større bygnings- og anlægsarbejder.

Bestemmelsen implementerer Espoo-konventionen om miljøvurdering af anlæg, der formodes at have grænseoverskridende miljøvirkninger, således at negative miljøvirkninger mindskes eller bekæmpes gennem en forebyggende miljøindsats. Espoo-konventionen stiller krav om, at der gennemføres miljøkonsekvensvurderinger af en række oplistede anlæg, bl.a. kemiske anlæg, større kraftværker, minedrift og offshore produktion. Konventionen indeholder også regler om, at disse anlægs miljøvirkning skal offentliggøres og debatteres i fuld offentlighed. Espoo-konventionen blev tiltrådt af Grønland i 1993, og bestemmelsen skal fortsat anvendes til at fastsætte regler i overensstemmelse med konventionen.

Bestemmelsen giver dog også mulighed for, at der stilles krav om vurdering af virksomheders og anlægs miljømæssige virkninger internt i Grønland.

Ved projektering af større anlæg bør en vurdering af virkninger på miljøet indeholde en naturkonsekvensvurdering efter § 43 i Landstingslov nr. 29 af 18. december 2003 om naturbeskyttelse.

§ 41 stk. 1, fastsætter at større bygge- og anlægsarbejder, der må antages at kunne få væsentlige indvirkning på miljøet ikke må anlægges eller påbegyndes før der er meddelt godkendelse til det i henhold til dette kapitel. Til afgrænsning af hvilke typer virksomheder, anlæg eller indretninger der er omfattet af kapitlet, vil der blive udarbejdet en bekendtgørelse.

Ved godkendelsessagers behandling skal der tages stilling til den påvirkning, der hidrører fra virksomheden, herunder både i anlægsfasen, driften og en eventuel nedlukning. Dette indebærer blandt andet påvirkninger relateret til spildevand, affald, forureningen ved luftformige stoffer, støjgener med mere.

§ 41 stk. 2, fastsætter at der i forbindelse med en ansøgning om anlæggelse eller påbegyndelse af en i stk. 1 nævnt aktivitet skal fremsendes en redegørelse til Naalakkersuisut om projektets påvirkning på miljøet. De nærmere regler for hvilke krav der er til en redegørelse vil blive udarbejdet på bekendtgørelsesniveau.

Af § 42 fremgår det, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler omkring forskellige emner vedrørende godkendelse af større bygnings- og anlægsarbejdes påvirkning på miljøet. Denne regelfastsættelse vil ske på bekendtgørelse niveau.

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om:

Nr. 1

Hvilke virksomheder, anlæg og indretninger, som er omfattet af kapitel 8.

På bekendtgørelsesniveau er det intentionen at definere hvilke virksomheder, anlæg og indretninger, der vil blive omfattet af bestemmelserne i kapitel 8. Dette kan både ske enten ud fra lister eller vurderinger.

Nr. 2

Krav til indholdet til en ansøgnings- og godkendelsesordningens form og indhold.

Ved en godkendelsessag, skal virksomhederne inden behandlingen af sagen tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige for en bedømmelse af sagen.

Oplysningspligtens omfang vil afhænge af det ansøgte og det enkelte projekts karakter, og godkendelsesmyndigheden skal kun have de oplysninger, der er nødvendige for at bedømme projektets påvirkning på miljøet.

Nr. 3

Krav til indholdet til en redegørelse om vurdering af virkning på miljøet.

I forbindelse med ansøgningen skal der fremsendes en redegørelse om projektets virkning på miljøet. Kravene til hvad denne redegørelse skal indeholde, gives der hjemmel til her. Her tænkes blandt andet på omfanget af redegørelsen, men også eventuelle krav til borgerinddragelse.

Nr. 4

Rapporteringspligt.

I forbindelse med større bygnings- og anlægsarbejde kan der være behov for en rapportering om forskellige miljøforhold. En godkendelse efter kapitel 8 kan gøres betinget af en rapporteringspligt til Naalakkersuisut, herunder driftsjournaler. Denne pligt vil hyppigt dreje sig om løbende indberetninger af virksomhedens egne målinger og analyser.

Nr. 5

Vilkårstillelse.

En godkendelse bør normalt indeholde vilkår for bygnings- og anlægsarbejdes påbegyndelse, drift, udvidelse eller ændring. Vilkårene kan have karakterer af hvordan negative påvirkninger mindskes og hvordan positive effekter øges.

Nr. 6

Nedlukning og Efterbehandling.

Det er muligt at opstille nærmere regler for hvordan bygnings- og anlægsarbejdets nedlukning skal ske. Her tænkes der især på, at der ved en nedlukning er behov for krav til håndtering og bortskaffelse af affald, herunder også produktionsmaterialer, men der kan ligeledes også være behov for at holde et område i en forsvarlig stand.

Nr. 7

Sikkerhedsstillelse.

Visse typer bygninger og anlæg vil i høj grad få udgifter i forbindelse med oprydning ved ophør. For at der er sikkerhed for, at der er kapital til oprydning, hvis et firma ophører, herunder eventuel til reetablering af landskabet, er der mulighed for at opstille nærmere regler omkring sikkerhedsstillelse.

Hvor stort et beløb der kræves i sikkerhedsstillelse, afhænger af typen af bygninger og anlæg og af projektets omfang. Virksomheden samt andre med en væsentlig interesse heri vil blive hørt i forbindelse med vilkår om sikkerhedsstillelse.

Det samlede omfang af sikkerhedsstillelsen vil blive beregnet på baggrund af de omkostningsniveauer og sandsynligheder for, hvad der er nødvendigt. Sikkerhedsstillelse kan kræve en relativt stor kapital ved opstart af virksomheden eller ved en eventuel udvidelse. Det påtænkes ikke, at der skal kræves sikkerhedsstillelse fra Den Danske Stat eller fra Selvstyremyndigheder.

Nr. 8

Regler om vilkårsovertrædelse.

Der er mulighed for at opstille nærmere regler, der gør det muligt at kunne skride ind over for godkendte bygninger og anlægsprojekter, der forvolder påvirkninger ud over det, der er lagt til grund ved godkendelsen, ved at overtræde de i godkendelsen fastsat vilkår.

Ved en vilkårsovertrædelse kan reaktionen spænde fra en simpel indskærpelse, til påbud og politianmeldelse. Der må her skelnes mellem enkeltstående overtrædelser af begrænset om-

fang og grove, vedvarende eller gentagne vilkårsovertrædelser. Der fastsættes en tidsfrist for de påbudte foranstaltninger.

Nr. 9

Regler om forbud og påbud.

Godkendelsesmyndigheden skal ikke udtrykkeligt bestemme, hvilke foranstaltninger virksomheden skal gennemføre ved overtrædelse af opstillet vilkår, idet det i almindelighed bør overlades til virksomheden at afgøre, hvordan et påbud skal efterkommes. Baggrunden herfor er, at virksomheden selv er nærmest til at vurdere, hvilke forholdsregler, der mest hensigtsmæssigt kan gennemføres under hensyntagen til indretning, procesforhold, drift m.v.

Nr. 10

Egenkontrol og miljøundersøgelser.

Det er muligt at fastsætte nærmere regler for virksomhedernes egenkontrol og krav om miljøundersøgelse. Regler i forbindelse med miljøundersøgelser kan indeholde vilkår om udførelse og mulighed for betaling af miljøundersøgelser. Der tænkes her på undersøgelser af en art, der naturligt vil være et led i virksomhedens drift med henblik på at begrænse forurening, jf. rapporteringspligten i henhold til § 52.

Nr. 11

Afholdelse af udgifter i forbindelse med sagsbehandling og udarbejdning af redegørelse.

Der er mulighed for at fastsætte nærmere regler for udgifter i forbindelse med sagsbehandlingen, herunder også udarbejdningen af redegørelsen. I forbindelse med store og omfattende projekter kan der blandt andet være behov for ekstern hjælp til sagsbehandlingen, herunder også redegørelsen, hvor der med denne regel er mulighed for at få dækket udgifter i form af et gebyr.

Til § 43

Der kan være behov for en egentlig kortlægning og planlægning af miljøforholdene i de enkelte kommuner. Derfor er det her fastsat, at Naalakkersuisut skal forhandle med kommunerne, hvorefter der vil kunne fastsættes regler herfor. Dette kan eksempelvis benyttes i kortlægning af specielle virksomheder så som elværker, autoværksteder og lignende, hvor der kan være særlig risiko for, at der er forekommet oliespild. Bestemmelse kan endvidere tænkes anvendt ved kortlægning af forurening fra dumpe og andre nuværende og tidligere affaldsdepoter.

I forbindelse med miljøudfordringer i hele landet kan det være nødvendigt, at der sker en registrering og planlægning på nationalt niveau, hvor planlægningen skal ske i samarbejde med kommunerne.

Til § 44

§ 44 giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at udarbejde handlingsplaner. Samtidig skabes der tilsvarende hjemmel til, at Naalakkersuisut kan pålægge kommunerne og udvalgte sektorer, som for eksempel energisektoren, fiskeindustrien o.l., at udarbejde handlingsplaner for egne aktiviteter.

Disse handlingsplaner kan fastsætte mål for anvendelsen, udledningen eller bortskaffelsen af nærmere bestemte produkter, stoffer eller materialer for kommunerne og udvalgte sektorer. Ligeledes understreges kravet om de enkelte kommuner og sektorers pligt til kortlægning af miljøpåvirkninger samt afgivelse af oplysninger. Naalakkersuisut har pligt til at inddrage de enkelte kommuner og sektorer i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanerne, herunder forhandlinger omkring eventuel afholdelse af udgifter.

Den Strukturpolitiske Handlingsplan fra 2000 foreskriver, at integrationen af miljøhensyn og en bæredygtig udvikling i alle dele af samfundet skal være et af de bærende principper, når det gælder den fremtidige erhvervsudvikling i Grønland. Hjemlen kan derfor ses som et skridt i retningen af en udmøntning af denne handlingsplan.

Hjemlen er ligeledes en konsekvens af allerede tiltrådte og fremtidige internationale konventioner, idet disse ofte indeholder krav om, at der udarbejdes nationale handlingsplaner med mål for eksempelvis minimering af udslip, en endelig eliminering af udslip, fremme af udviklingen og anvendelsen af alternative materialer og processer, anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) osv. Såfremt målene skal være af en mere bindende karakter, vil målfastsættelsen dog ske i bekendtgørelsesform med udgangspunkt i § 10, stk. 1.

Som et eksempel på, i hvilke tilfælde denne bestemmelse vil kunne finde anvendelse, kan nævnes, at der i Stockholm-konventionen om persistente organiske stoffer (POP-stoffer) er krav om, at der skal gennemføres en kortlægning af bl.a. forekomsten af stoffet PCB og udarbejdes en handlingsplan for reduktion af udslip af dette stof. Grønland har endnu ikke tiltrådt Stockholm-konventionen.

Kortlægning, handlingsplaner og indsatsplaner kan f.eks. også være på jordforureningsområdet. Her eksemplificeret nedenfor.

Jordforureningen kan udgøre en sundhedsmæssig risiko, f.eks. i forbindelse med børns leg på udendørsarealer i dagsinstitutioner og lignende. Jordforurening kan også spredes via vandet

og dermed ind under husene, hvor det kan forårsage indeklimaproblemer. Tillige vejer hensynet i relation til drikkevandet tungt, eftersom de grønlandske vandværker ikke er i stand til at rense for en given forurening, som f.eks. kan opstå i tilfælde af, at der går hul på en olietank. Endelig kan en jordforurening medføre en belastning af miljøet. Bl.a. er der eksempler på i permafrostområder, at jordforureningen medfører at store arealer forurenes som følge af vandgennemstrømningen i det aktive jordlag, eller at denne har en optøende effekt, og dermed kan medføre sætningsskader på bygninger. Derudover bør der fokuseres på at forebygge de afledte effekter på miljøet, således at havmiljøet, elve, dykningsarealer m.v. ikke påvirkes fra jordforureningen.

En kortlægning og regulering kan give et forbedret grundlag for en sammenhængende indsats mod jordforurening.

En strategi kan knytte sig til, at udarbejde nærmere bestemmelse om undersøgelses- og afværgeindsatser. Bl.a. foreslås det, at der arbejdes med arealfølsomme områder (f.eks. særlige indsatsområder) i relation til prioriteringen af mennesker og drikkevand. Arealfølsomme områder defineres til at være områder, hvor jordforureningen f.eks. er beliggende indenfor spærrezonen og kan udgøre/udgør en fare for drikkevandet, eller områder der kan have en skadelig virkning på mennesker i et areal med boliger, børneinstitutioner eller offentlig lejeplads. Et sekundært hensyn kunne f.eks. være en forurening som er beliggende i et industriområde, eller i det åbne land.

Den offentlige indsats bør i det enkelte forureningstilfælde fokusere på den aktuelle forureningstrussel mod menneskers sundhed og drikkevandet.

Til § 45

En optimal løsning af affaldsproblemer forudsætter en sammenfattende oversigt og planlægning. Der er derfor i 2007 indføjet en bestemmelse i den gældende miljøforordning om Naalakkersuisut rolle. Der er behov for at interessere sig for, hvordan affaldsplanlægning og kortlægning kan udvikles.

I 1996 blev der for første gang udarbejdet en overordnet, landsdækkende affaldshandlingsplan. Denne affaldshandlingsplan blev evalueret i 2003, og på baggrund af denne evaluering er der udarbejdet en ny affaldshandlingsplan. Affaldshandlingsplanen beskriver, hvad der skal til for at løfte affaldsområdet op på et tidssvarende niveau. Selve affaldshandlingsplanen består af 8 delmål. Inden for hvert delmål er der opstillet konkrete målsætninger og aktiviteter, og der redegøres for de økonomiske og administrative konsekvenser samt afledte miljø- og sundhedsmæssige forbedringer.

En overordnet affaldshandlingsplan skal evaluere den gældende affaldshåndtering i Grønland samtidig med, at den skal være fremtidsorienteret og opstille mål og opgaver for den kom-

mende periode, som affaldshandlingsplanen dækker over. Der skal på baggrund heraf udarbejdes en tids- og aktivitetsplan. Derfor skal Naalakkersuisut i henhold til § 45, stk. 1, hvert fjerde år udarbejde en affaldshandlingsplan vedrørende de følgende 12 års affaldshåndtering.

Ligeledes skal en sådan affaldshandlingsplan redegøre for økonomiske og administrative konsekvenser, som en gennemførelse af de skitserede aktiviteter i affaldshandlingsplanen vil medføre i kommunerne såvel som for Naalakkersuisut.

Den kommunale affaldskortlægning skal bidrage til at skabe et overblik over affaldsmængder, -kategorier og -behandlingsformer rundt i landet. Efter § 45, stk. 2, 3 og 4, skal Naalakkersuisut fastsætte regler for udarbejdelsen af de kommunale affaldsplaner. Naalakkersuisut skal fastsætte regler for de kommunale affaldsplaners indhold, for tidsfrister og procedurer i forbindelse med udarbejdelse af planerne samt regler om revision. Naalakkersuisut skal endvidere fastsætte regler om, hvilke forudsætninger der skal lægges til grund for affaldsplanlægningen i kommunerne. Endelig skal Naalakkersuisut fastsætte regler om, hvilke oplysninger kommunerne som led i affaldskortlægningen og -planlægningen skal indsamle og fremsende til Naalakkersuisut.

I kortlægningen skal indgå indsamlings- og transportordninger i de enkelte byer og bygder, såvel gældende som planlagte, herunder genanvendelsesordninger. Desuden skal indgå oplysninger om affaldsmængder, -typer og materialemængder.

Ligeledes skal gældende og planlagte anlæg for modtagelse, behandling og genanvendelse af affald, deres placering, tilførte affaldsmængder, behandlingskapacitet samt anlæggets levetid fremgå af planlægningen. Anlæggets betjeningsopland, hvilket vil sige de bydele, bygder med videre som anlægget betjener, angives, ligesom planlagte ændringer heri oplyses. Der oplyses desuden om anlæggets økonomi, miljømæssige stand og påvirkning af det omgivende miljø.

Til § 46

Med bestemmelsen skal Naalakkersuisut årligt udarbejde en miljøredegørelse omfattende de områder, der reguleres af Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet.

Miljøredegørelsen skal indeholde såvel en beskrivelse af de miljøforbedrende tiltag, der er gjort i det forgangne år, som en redegørelse for de tiltag Naalakkersuisut vil iværksætte i de kommende år. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvilke emner inden for miljøområdet Naalakkersuisut specielt vil fokusere på de kommende år. Det kunne f.eks. være en særlig fokus på bestemte virksomhedstyper omfattet af listen over særligt forurenende virksomheder. Et indsatsområde kunne også være særlige aktiviteter, der ønskes igangsat inden for områderne affald, spildevand, jordforurening med mere.

Hensigten med miljøredegørelsen er at præsentere en samlet beskrivelse af status og planer for miljøområdet for den samlede befolkning. Miljøredegørelsen skal skabe synlighed om miljømæssige problematikker i dag og diskussion om løsningerne herpå. Der skal i redegørelsen være fokus på formidling af formål og sammenhænge imellem udredningsarbejder og konkrete, miljøforbedrende initiativer.

Til § 47

Dette er en ny regel i forhold til den gældende miljøforordning. Bestemmelsen foreslås indsat i den kommende Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet for at give den tilstrækkelige hjemmel til at få adgang til ejendomme m.v., hvilket kan være helt nødvendigt i visse sager.

Bestemmelsen tænkes alene anvendt når dette er fornødent for myndighedens udøvelse af sine beføjelser, herunder i tilfælde af overhængende fare for sundheden samt i tilfælde, hvor øjeblikkelig indgriben er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse, jf. § 58. § 47 skal således ikke benyttes i almindelig tilsynsvirksomhed, men kun i akut opståede situationer.

Med udtrykket ”indehaveren af en brugsrettighed” i bestemmelsen stk. 3, forstås både private husejere, virksomheder, boligselskaber, offentlige institutioner m.m., lejere og evt. andre indehavere med begrænsede brugsrettigheder.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget § 52, nr. 1, hvor tilsynsmyndigheden efter anmodning skal have adgang til alle virksomhedens anlæg mod behørig legitimation.

Til § 48

Dette er en ny bestemmelse. Bestemmelsen er udformet som en generel bestemmelse til loven, for at offentliggørelsen kan hjemles på alle lovens områder. Bestemmelsen er udarbejdet med henblik på at inddrage og informere befolkningen om miljøforhold.

Denne generelle hjemmelbestemmelse er bestemt på at fastsætte regler om offentliggørelsen i aviser og nyhedsmedier, her tænkes på offentliggørelsen af tilladelser, dispensationer, godkendelser, hvor offentligheden har mulighed for at fremkomme med høringssvar. Bestemmelsen er ligeledes tænkt på at skulle benyttes i forbindelse med, at kunne stille krav til at ansøger om inddragelse af borgere, herunder eventuel afholdelse af borgermøder.

Bestemmelsen kan ikke benyttes til, at Naalakkersuisut offentliggør virksomheders forretningshemmeligheder. Ligeledes vil bestemmelsen ikke tilsidesætte den almindelige tavshedspligt iht. forvaltningsretten og kriminalretten.

Til § 49

Til stk. 1

I bestemmelsen fastslås hvor kommunalbestyrelsen har tilsynet med, at de i loven fastsatte regler efterleves. Af § 49. stk. 1, fremgår det således, at kommunalbestyrelsen har det generelle tilsyn med at loven og de regler, der fastsættes med hjemmel heri overholdes, at beslutninger om påbud eller forbud efterkommes, samt at vilkår fastsat i forbindelse med tilladelser overholdes.

Som det fremgår af § 49, stk. 2 har Naalakkersuisut tilsynet med specifikke områder.

Det ligger i bestemmelsen, at tilsynsmyndigheden skal udføre et tilsyn, der er udtryk for en forsvarlig administration af loven. Man kan således ikke nøjes med at tage anmeldelser op til behandling, men skal tillige foretage kontrolvirksomhed af egen drift. I den forbindelse skal omfanget af tilsynet naturligvis ses i sammenhæng med de ressourcer tilsynsmyndigheden har til rådighed til at føre tilsynet.

Kommunalbestyrelsen har bl.a. tilsyn med at forbuddet i § 29 overholdes, herunder at det påses, at der ikke køres med snescooter eller andre motordrevne transportmidler indenfor spærrezonen for vandressourceoplandet.

Til stk. 2

Der er i § 49, stk. 2, indsat en bestemmelse om, at tilsyn med virksomheder, der er optaget i listen over godkendelsespligtige virksomheder, jf. kapitel 5, føres af Naalakkersuisut, eller hvem Naalakkersuisut i de enkelte tilfælde bemyndiger hertil. Det fastsættes ligeledes at tilsynet i relation til VVM-reglerne i kapitel 8 varetages af Naalakkersuisut.

Endeligt fremgår det af § 49, stk. 2, at tilsynet med vandforsyningsanlæg varetages af Naalakkersuisut.

Et vandforsyningsanlæg kan bestå af følgende elementer:

- a) Vandværker.
- b) Afsaltningsanlæg.
- c) Ismeltningsanlæg.
- d) Brønde og borer.
- e) Råvands- og vintervandstanke.
- f) Dæmningsanlæg ved søer og elve.
- g) Råvandsanlæg.
- h) Andet.

Der føres ikke tilsyn på ledningsnettet og vandforsyningsanlæg der udgår fra vandværket. Grunden til, at ansvaret for tilsynet angående vandforsyningsanlæg og VVM er foreslået placeret hos Naalakkersuisut er, at områderne er komplicerede og har stor sundheds- og samfundsmæssig betydning, hvorfor det findes hensigtsmæssigt, at tilsynet foretages af den centrale miljømyndighed.

Til stk. 3

Hensigten med bestemmelsen er at kommunen fører tilsyn med alle spildevandsudledninger, undtagen kommunens egne udledninger og de særligt forurenende virksomheder, hvor tilsynet i forvejen ligger hos Naalakkersuisut.

Tilsynet hos de særligt forurenende virksomheder ligger i forvejen hos Naalakkersuisut, derfor er det hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut også fører tilsyn med udledningen af spildevandet i forbindelse med tilsyn på den enkelte virksomhed. Yderligere kan der for de særligt forurenende virksomheder være tale om spildevandsudledninger med meget miljøfarlige stoffer eller udledninger med et højt indhold af næringsstoffer til stor belastning for nærmiljøet.

Med hensyn til kommunens egne spildevandsudledninger findes det hensigtsmæssigt, at det er Naalakkersuisut, der fører tilsyn med de kommunale spildevandsudledninger.

Til stk. 4

Efter forhandling med en kommunalbestyrelse kan Naalakkersuisut henlægge tilsynet med nærmere specificerede virksomheder til denne kommunalbestyrelse. Naalakkersuisut kan efter forhandling med en kommunalbestyrelse fastsætte regler, hvorvidt tilsynsopgaver, som ifølge denne Inatsisartutlov eller ifølge regler udstedt i medfør af denne lov henhører under denne kommunalbestyrelse, henføres under Naalakkersuisut.

Forhandlingspligten indebærer at kommunalbestyrelsen er enig i tilsynsopgavens overførelse til eller fra Naalakkersuisut. Skulle der ikke være muligt at opnå enighed om overdragelsens økonomiske konsekvenser, kan forhandlinger desangående henskydes til de førstkommende bloktilskudsforhandlinger med kommunerne.

I forbindelse med overdragelse af tilsyn tages der stilling til overgangsspørgsmål, navnlig hvorvidt igangværende tilsynssager skal færdigbehandles.

Både Naalakkersuisut og kommunerne har initiativretten til at indlede forhandlinger.

Til stk. 5

Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på forhold af betydning for Naalakkersuisuts tilsyn efter stk. 2, skal dette meddeles Naalakkersuisut. Hvis øjeblikkelig indgriben er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller dennes yderligere udbredelse, meddeler den lokale myndighed på Naalakkersuisuts vegne dog umiddelbart de nødvendige påbud eller forbud med efterfølgende meddelelse til Naalakkersuisut. I tilfælde at kommunalbestyrelsen benytter sig af et øjeblikkeligt indgreb gælder de almindelige beføjelser for tilsynsmyndigheden.

Meddeler kommunalbestyrelsen på vegne af Naalakkersuisut påbud eller forbud, skal kommunalbestyrelsen straks samme dag skriftligt orienterer Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø om forbuddet. Den skriftlige underretning skal foregå elektronisk.

Til stk. 6

Forbud eller påbud meddelt af den lokale myndighed efter stk. 5 kan tilbagekaldes af Naalakkersuisut. De 14 dage der er nævnt i bestemmelsen er bl.a. indsat for at give de berørte parter en hurtig vished om, hvorvidt Naalakkersuisut agter at tilbagekalde et af kommunalbestyrelsens meddelte påbud. Såfremt at Naalakkersuisut ikke har meddelt parterne senest 14 dage efter et kommunalt forbud eller påbud, bortfalder dette.

Til § 50

Efter denne bestemmelse skal tilsynsmyndigheden foranledige, at ulovlige forhold bliver bragt til ophør. Tilsynsmyndigheden kan om nødvendigt meddele forbud eller påbud om foranstaltninger, der kan afhjælpe eller afværge en forurening. Omfatter det ulovlige forhold en særligt forurenende virksomhed, kan tilsynsmyndigheden vælge at give påbud efter § 21 eller udstede forbud efter § 22 og § 23.

Med hjemmel i § 51 kan tilsynsmyndigheden lade påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning. Bestemmelsen benyttes kun, hvis en meddelt tidsfrist for påbudte foranstaltninger overskrides, eller hvis en øjeblikkelig indgriben er nødvendig for at afværge væsentlig forurening.

Der sondres mellem fysisk og retlig lovliggørelse. Det er lovens udgangspunkt, at håndhævelsens primære mål er, at der skal ske fysisk lovliggørelse med henblik på, at ulovlig forurening af omgivelserne bringes til ophør. Retlig lovliggørelse, det vil sige en efterfølgende godkendelse af det ulovlige forhold, er dog ikke udelukket, såfremt det ulovlige forhold kan godkendes indenfor lovgivningens rammer.

Efterfølgende retlig lovliggørelse er ikke udelukket af, at myndigheden forinden har taget de ovenfor anførte håndhævelsesskridt. F. eks. kan der godt efterfølgende ske godkendelse efter § 19 af en virksomhed, som tilsynsmyndigheden egentlig havde politianmeldt, for at have påbegyndt virksomhed uden miljøgodkendelse. Politianmeldelsen kan i givet fald opretholdes

på trods af en senere lovliggørelse, idet politiet dog underrettes om den mellemliggende lovliggørelse.

Bestemmelsen præciserer, at det ikke alene er kapitel 5-virksomheder, tilsynsmyndigheden kan give påbud til, men også borgere og virksomheder, når disse medfører sundhedsmæssige problematiske forhold eller væsentlig forurening, herunder blandt andet affaldsfrembringelse og gråt spildevand. Med til sundhedsmæssige problematiske forhold regnes alle forhold der ved en øjeblikkelig påvirkning og over tid må forventes at give skader på menneskers helbred.

Bestemmelsen i § 50, stk. 3, 2. pkt., kan blive anvendt i situationer, hvor der er konstateret gentagne eller vedvarende tilsidesættelse af påbud. Forbud mod en virksomhed eller en aktivitet i medfør af § 50, stk. 3, 2. pkt., er en meget indgribende bestemmelse, som kun er tænkt anvendt i yderste konsekvens. Før et sådant påbud om lukning af en virksomhed kan komme på tale, skal alle kendte løsninger af problemet være afsøgt.

Hvor der er nærliggende risiko for sundhedsmæssige skader på mennesker, der enten deltager i eller er del af omgivelserne til en aktivitet, gives tilsynsmyndigheden adgang til at give påbud for aktiviteten. Afhjælpes ulemperne ikke med et påbud, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud imod enten virksomheden eller aktiviteten, jf. § 50, stk. 3.

Det følger af bestemmelsen, at bliver tilsynsmyndigheden opmærksom på et ulovligt forhold, skal den foranledige, at dette ulovlige forhold bringes til ophør.

Til § 51

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at den myndighed, der har givet et påbud eller et forbud, kan lade dette udføre for den eller de ansvarliges regning, såfremt det ikke efterkommes inden for den heri fastsatte frist. En sådan adgang til at foretage en såkaldt selvhjælpshandling skønnes nødvendig for i særlige tilfælde at kunne gennemtvinge, at beslutninger føres ud i livet inden for rimelig tid.

I almindelighed har tilsynsmyndigheden ingen pligt til at gennemføre selvhjælpshandlinger, hvorfor ordet "kan" benyttes i bestemmelsen.

Ifølge stk. 1 kan tilsynsmyndigheden lade udføre de foranstaltninger, som den ansvarlige har forsømt at gennemføre rettidigt, men den har ikke pligt hertil. Baggrunden herfor er, at det i mange tilfælde vil forekomme mindre indgribende at anvende andre tvangsmidler, f.eks. politianmeldelse med henblik på anvendelse af bøder. Desuden vil det ofte af praktiske grunde være vanskeligt eller umuligt for tilsynsmyndighederne at lade de nødvendige foranstaltninger gennemføre.

Miljømyndigheden vil som hovedregel ikke kunne gennemføre en selvhjælpshandling umiddelbart, hvis et påbud kan efterkommes på flere forskellige måder. I sådanne tilfælde tilkommer det forureneren selv at afgøre, hvilken af flere mulige foranstaltninger, der skal gennemføres.

Der er ikke fastsat nærmere regler om fremgangsmåden ved gennemførelse af en selvhjælpshandling. Det følger imidlertid af den forvaltningsretlige vejledningspligt, at den ansvarlige skal have meddelelse om, at selvhjælpshandlingen vil blive foretaget, såfremt forpligtelsen ikke opfyldes inden en vis frist.

Til stk. 2

Tilsynsmyndigheden kan ligeledes lade en foranstaltning udføre for den ansvarliges regning, hvis øjeblikkelig indgriben er påkrævet for at afværge en væsentlig forurening eller en gældende forurenings yderligere, væsentlige udbredelse. Der er her tale om en opstået eller umiddelbart truende alvorlig forureningsituation.

I øvrigt må formuleringen "øjeblikkelig indgriben er påkrævet" tage sigte på situationer, hvor der kan opstå skadevirkninger af en vis kvalificeret karakter, f.eks. uoprettelige eller vanskeligt oprettelige miljøskader.

Der kan kun være pligt til at iværksætte fareafværgende selvhjælpshandlinger, hvis tilsynsmyndigheden i den konkrete situation har praktiske muligheder for at gennemføre de nødvendige foranstaltninger. Der kan heller ikke bestå nogen handlepligt for tilsynsmyndigheden, hvis den ansvarlige allerede selv har iværksat egnede foranstaltninger.

Udgifterne til de foranstaltninger, som tilsynsmyndigheden gennemfører ved en selvhjælpshandling, påhviler den ansvarlige, jf. stk. 1 og 2. Reglerne må dog forstås på den måde, at den ansvarlige kun har pligt til at godtgøre udgifterne, hvis de trufne foranstaltninger kan betragtes som rimelige og forsvarlige. Er der truffet foranstaltninger, som ikke opfylder disse kriterier, må den ansvarliges forpligtelse reduceres forholdsmæssigt.

Ved en efterfølgende vurdering af, hvad der har kunnet betragtes som rimelige og forsvarlige foranstaltninger, må der indrømmes tilsynsmyndigheden et forholdsvis bredt skøn. Det må især gælde i tilfælde, hvor selvhjælpshandlingen har taget sigte på fareafværgelse af den i stk. 2 nævnte karakter. Såfremt der lægges tilsynsmyndigheden hindringer i vejen, kan politiet yde bistand til selvhjælpshandlingens gennemførelse, når der er fare for væsentlig forurening.

Til § 52

Bestemmelsens nr. 1 er indsat for at sikre, at myndigheder kan få alle oplysninger til vurdering af de samlede forhold omkring en forurenende virksomhed og de eventuelle foranstaltninger, der vil være nødvendige.

Definitionen af virksomhed er præciseret i § 3 stk. 1.

Reglen i § 52, nr. 2, om myndighedernes adgang til alle virksomhedens anlæg er en nødvendighed for at kunne gennemføre tilsynet. Bestemmelsen benyttes i situationer, hvor der føres lovpligtig tilsynsmyndighed, i forbindelse med afgivne godkendelser, tilladelser mv.

Der påhviler derfor den ansvarlige for virksomheden en generel oplysningspligt om såvel tekniske som økonomiske forhold, ligesom der i henhold til nr. 3 påhviler virksomheden en pligt til at afgive prøver af materialer m.m. med henblik på en nærmere analyse heraf.

Med hensyn til oplysningspligtens omfang er det væsentligt, om en virksomhed kan pålægges at foretage eller lade foretage udgiftskrævende undersøgelser. Den blotte klage over en virksomheds forurening kan ikke begrunde, at virksomheden pålægges udgiftskrævende undersøgelser. Som minimum må det kræves, at miljømyndigheden finder overvejende sandsynlighed for klagens berettigelse, og at der er årsagssammenhæng mellem en forurening i omgivelserne og virksomhedens emissioner. Desuden må det tillægges betydning, hvor omfattende og økonomisk byrdefuld oplysningspligten konkret vil være, og hvilke muligheder der er for at få forholdene belyst på anden måde.

§ 52 nr. 4, fastsætter at enhver der udfører virksomhed omfattet af denne lov, efter anmodning skal identificere sig over for tilsynsvirksomheden. Dette vil kunne ske ved at oplyse navn og adresse samt at der vises billedlegitimation.

Til § 53

Bestemmelse er indsat for at styrke tilsynsmyndighedens mulighed for hurtigt at kunne gribe ind i tilfælde af eller risiko for væsentlig forurening, således at myndighederne ikke er henvist til at vente, indtil de selv bliver opmærksomme på forholdene. Underretningen medfører dog ingen indskrænkning i virksomhedens pligt til selv at søge følgerne af et eventuelt uheld afværget, ligesom bestemmelsen ikke tager sigte på egentlige katastrofesituationer eller ulykker, hvor virksomheden selv har pligt til øjeblikkeligt at alarmere politi, brandvæsen og andre.

Underretningspligten efter stk. 1 indtræder umiddelbart efter, at man på virksomheden er blevet opmærksom på, at en driftsforstyrrelse eller et uheld har forvoldt væsentlig forurening eller indebærer fare herfor.

Handlepligten efter § 53 stk. 2, indtræder, når den ansvarlige for en aktivitet bliver opmærksom på overhængende fare for væsentlig forurening og skal straks forhindre yderligere foru-

rening. Har situationen på en virksomhed en sådan karakter, at det ikke er muligt både at iværksætte afværge- og bekæmpelsesforanstaltninger samt udføre sin underretningspligt, skal underretningen først finde sted, når foranstaltninger er iværksat.

Til § 54

§ 54 supplerer § 52 om tilsynsmyndighedens adgang til virksomheder og anlæg. I modsætning til § 52 er § 54 målrettet situationer, hvor myndighederne har behov for oplysninger i forbindelse med enten en konkret indtrådt forurening eller en konstateret mulig forureningsrisiko. Tilsynsmyndigheden kan ikke alene kræve oplysninger om miljørelaterede forhold fra virksomheder omfattet af lovens kapitel 5 om særligt forurenende virksomhed, men også fra alle andre typer af virksomhed, herunder institutioner, havne, skibe, pramme, både og lignende aktiver.

Oplysninger om miljørelaterede forhold er afgørende for, at der kan iværksettes både forebyggende og, når skaden er sket, afhjælpende foranstaltninger. Tilsynsmyndigheden gives med bestemmelsen adgang til alle oplysninger, der er af betydning for en nødvendig miljøindsats. Hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at der er tale om strafbare forhold og, hvor oplysningerne vil kunne være af betydning for den nærmere vurdering heraf, er tilsynsmyndigheden dog afskåret fra at kræve disse fremlagt, jf. de almindelige retsprincipper om forbud imod selvinkriminering (afgive belastende oplysninger, der kan skade en selv i strafbare forhold).

Til stk. 1

Efter denne bestemmelse kan tilsynsmyndigheden anmode den, der ejer eller driver en virksomhed, et aktiv eller en institution, herunder for eksempel en havn eller et tankanlæg, om at give oplysninger af betydning for forebyggelse af en mulig forureningsrisiko eller for afhjælpende foranstaltninger ved en allerede indtrådt forurening. Efter bestemmelsen kan tilsynsmyndigheden anmode om oplysninger, som den pågældende ejer eller driftsleder allerede er i besiddelse af, såvel som oplysninger, der kan frembringes ved udgiftskrævende undersøgelser m.v.

Kriteriet mulig forureningsrisiko kræver ikke, at der konkret er påvist en aktuel forureningsfare, men vil allerede være opfyldt, hvis en forureningsfare ikke kan anses som udelukket, for eksempel fordi myndighederne ikke er kendt med lasten på et skib efterladt i et havneområde eller med karakteren af et udslip fra et anlæg.

Til stk. 2

Efter denne bestemmelse kan tilsynsmyndigheden anmode den, der tidligere har ejet eller drevet en virksomhed, en institution, en havn, et skib, en båd, en pram eller andre anlæg eller aktiver m.v. om at afgive oplysninger af betydning for behandlingen af en allerede indtrådt

forurening. Omfattet af påbuddet om at overdrage oplysninger er blandt andet tegninger over anlæggets indretninger, rapporter om drift, meddelte godkendelser og vilkår, rapporter efter tilsyn og særligt ved skibe oplysninger om last, besætning og lignende forhold som den tidligere ejer, driftsleder eller kaptajn måtte ligge inde med eller måtte se sig i stand til at fremskaffe umiddelbart og uden væsentlige udgifter.

Samme pligt gælder for en tidligere ejer m.v., hvis en forurening endnu ikke er indtrådt, men faren herfor på grund af objektive omstændigheder skønnes at være overhængende. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis beholdere med et giftigt indhold viser så alvorlige tegn på korrosion, at en forurening vil kunne indtræde i den nærmeste tid.

Til stk. 3

Denne bestemmelse giver tilsynsmyndigheden en generel hjemmel til at pålægge den, der ejer eller driver en forurenende virksomhed, en institution, en havn eller et aktiv, herunder et skib, at føre egenkontrol. Pligten vedrører ikke tidligere ejere eller driftsherrer m.v. som omhandlet i stk. 2.

Det tilsigtes med § 54 at fastholde forurenere som den, der først og fremmest skal foretage de nødvendige foranstaltninger til at afværge følgerne af en forurening, og som ligeledes skal afholde udgifterne i forbindelse hermed.

Efter § 54, stk. 3, nr. 1, kan tilsynsmyndigheden påbyde den, der ejer eller driver en virksomhed eller lignende anlæg for egen regning at udtage prøver og foretage analyse af stoffer, støj og rystelser, der udledes til omgivelserne ved en truende eller indtrådt forurening. Efter § 54, stk. 3, nr. 2, kan den ansvarlige, jf. § 54, stk. 1, desuden påbydes at udtage prøver og foretage analyser af materialer, produkter og affaldsstoffer, der indgår i eller udledes af anlæggets drift.

Med hjemmel i § 54, stk. 3, nr. 3 og 4, kan den, der ejer eller driver en virksomhed, et aktiv, en institution eller en havn pålægges at klarlægge årsagerne til og virkningerne af en stedfunden forurening samt klarlægge, hvordan følgerne af denne kan forebygges eller afhjælpes.

Det vil ved anvendelsen af hjemmelen i § 54, særligt til påbud om udgiftskrævende undersøgelser m.v., være et krav, at myndighederne har en begrundet mistanke om, at der er sket en forurening. Der kan således ikke uden videre udstedes påbud efter § 54 om undersøgelse af eksempelvis afløb og kloakforhold. For eksempel vil et påbud om undersøgelse af en stikledning normalt forudsætte, at kommunen har udført en lignende inspektion af hovedledningen for at kunne indkredse, hvor indsivningen stammer fra.

Det gælder endvidere for § 54, at der skal være proportionalitet mellem miljømæssige forbedringer og de virkemidler, der konkret tages i brug. Således har myndighederne pligt til at und-

gå, at der kræves uforholdsmæssigt dyre foranstaltninger i forhold til det mulige problems omfang.

Til § 55

Kommunalbestyrelserne vil efterhånden sandsynligvis komme i besiddelse af en betydelig sum af oplysninger vedrørende forureningsforholdene inden for deres kommune. Det må her være naturligt at give Naalakkersuisut mulighed for at indsamle fornødne oplysninger såvel vedrørende generelle opgaver som behandling af enkeltsager, såfremt dette skønnes nødvendigt.

Til § 56

Til stk. 1

Den nærmere tilrettelæggelse af tilsynsvirksomhedens udøvelse og omfang findes ikke hensigtsmæssigt at regulere i forslaget. Dette skal ses i lyset af de specielle geografiske forhold i Grønland, hvor det kan være vanskeligt at definere tilsynsmyndighedens udøvelse.

Regler udstedt i medfør af Inatsisartutloven kan tænkes udformet under hensyn til de praktiske problemer, der måtte vise sig hen ad vejen med administrationen af Inatsisartutloven og i forbindelse med udfærdigelsen af særlige regler i henhold til § 10.

Indenfor de sagsområder, hvor kommunalbestyrelsen har tilsynsmyndigheden, er der ganske vide rammer for, hvordan kommunalbestyrelserne vil udføre tilsynet. Det skal nævnes at loven giver hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan udstede påbud på vegne af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Denne bestemmelse giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelserne skal indsende indberetninger om deres kortlægnings- og tilsynsvirksomhed, herunder om resultaterne af målinger og undersøgelser, samt fastsætte regler om indberetningens form, jf. den foreslåede § 36, stk. 4.

Formålet med bestemmelsen er dels at sikre et solidt grundlag for Naalakkersuisuts planlægning inden for lovens anvendelsesområde.

Til stk. 3

For at sikre et tidssvarende fagligt tilsyn med miljøet, er der indføjet en ny bestemmelse om, at der fra Naalakkersuisut kan administrativt bestemme, hvordan kommunernes tilsynsforpligtigelser skal udføres.

Denne paragraf er kun tænkt benyttet i helt særlige tilfælde og for en kortere periode, hvor der er et behov for systematisk tilsyn.

Såfremt denne bestemmelse benyttes, er det hensigten at den berørte kommune så vidt muligt inddrages i udarbejdningen af omfanget af tilsynsforpligtigelsen.

Til § 57

Det er her fastsat, at de involverede parter skal høres inden meddelelse af myndighedens beslutning, ligesom det er fastslået, at beslutninger skal meddeles skriftligt, og at Landslægeembedet skal underrettes af hensyn til eventuelt sundhedsmæssige forhold. Som minimum skal beslutningerne indeholde de hovedhensyn, der har været bestemmende for disse, oplysninger om klagemuligheder og en frist for beslutningens efterkommelse. Dette er minimumskrav, der under alle omstændigheder skal være opfyldt.

Til § 58

Undtaget fra hovedreglen om, at alle beslutninger skal meddeles skriftligt, er tilfælde, hvor der er overhængende fare for sundheden eller tilfælde, hvor det er nødvendigt at gribe ind øjeblikkeligt, enten for at afværge en forurening af væsentlig karakter eller for at forhindre dennes yderligere udbredelse. Det er her forudsat, at disse mundtlige beslutninger, hvis de gives af en kommunalbestyrelse og vedrører en godkendt virksomhed, herefter indberettes til Naalakkersuisut, ligesom det er forudsat, at mundtlige beslutninger snarest meddeles skriftligt.

Til § 59

Det er her fastslået, at i alle tilsynssager, hvor man ønsker at nedlægge påbud eller give et forbud begrundet i sundhedsfare eller risiko herfor, skal Landslægeembedet medinddrages, inden der træffes en afgørelse. Forskriften skal sikre, at afgørelsen hviler på et sundhedsfagligt korrekt grundlag.

Til kapitel 14

De foreslåede regler om klage svarer til de gældende regler, bortset fra redaktionelle ændringer. Dog er der i § 65 indføjet en bestemmelse omkring søgsmål, hvilken er en ny bestemmelse i forhold til eksisterende miljølovgivning.

Til § 60

Der er i forhold til de gældende regler ingen ændring af hvem, der er klageberettiget. Dog er det i bestemmelsen direkte indsat, at det foruden foreninger og organisationer med væsentlige rekreative interesser også er muligt for foreninger og organisationer med væsentlige miljø- og naturmæssige interesser at påklage en afgørelse. Der er imidlertid ikke tale om en reel ændring i forhold til den hidtidige forståelse af den gældende miljøforordnings bestemmelse om, at ”foreninger og organisationer med væsentlige rekreative interesser” kan klage, idet denne formulering hidtil er fortolket som også omfattende foreninger og organisationer med væsentlige natur- og miljømæssige interesser.

”Rekreative interesser” skal forstås bredt som interesser der udspringer af borgernes fritid, f.eks. snescooterforeninger, spejderforeninger m.v.

Til § 61

Indholdet af § 61 svarer til de gældende regler omkring sammensætning af klageudvalg mv. Naalakkersuisut nedsætter således et miljøklageudvalg bestående af 3 medlemmer. Naalakkersuisut udpeger, efter indstilling fra Inatsisartut, en formand for miljøklageudvalget og yderligere 2 medlemmer, hvoraf den ene skal være indstillet af KANUKOKA, De Grønlandske Kommuners Landsforening.

I § 61, stk. 3, fastslås det, at miljøklageudvalgets valgperiode følger Inatsisartut valgperiode. Udvalget fungerer indtil det nyvalgte Inatsisartut er trådt sammen og har indstillet en person som formand for udvalget. Hvor et Naalakkersuisut træder tilbage indenfor en valgperiode, skal der udpeges et nyt miljøklageudvalg, når det nye Naalakkersuisut træder til.

Efter at nyvalg til Inatsisartut har fundet sted, vil miljøklageudvalgets sammensætning ikke nødvendigvis fortsat afspejle Inatsisartuts vilje. Dette vil som regel medføre, at udvalget udsætter sit arbejde, indtil en ny udpegning af medlemmer har fundet sted. Der kan dog fortsat ske besvarelse af forespørgsler og anden løbende sagsbehandling i sekretariatet, ligesom miljøklageudvalget kan behandle hastende sager, navnlig hvis de er af ikke-principiel karakter, eksempelvis afvisning af en klage begrundet i overskridelse af klagefristen m.v.

Efter § 61, stk. 4, kan der til miljøklageudvalget knyttes sagkyndige tilforordnede. Det er hensigtsmæssigt at kunne tilknytte miljøklageudvalget faste sagkyndige tilforordnede, hvilket fastsættes i den forretningsorden, udvalget skal udarbejde. Ved behandling af enkelte sager kan der, om fornødent, indkaldes den nødvendige særlige ekspertise.

Til §§ 62-64

Som udgangspunkt har kun klager relateret til påbud og forbud opsættende virkning. I § 63 understreges det, at en klage over en tilladelse, godkendelse eller dispensation ikke har opsættende virkning, medmindre Naalakkersuisut bestemmer andet. Naalakkersuisut gives adgang til, undtagelsesvis, at fastsætte regler om, at visse godkendelser, eksempelvis godkendelser for hele brancher eller særlige typer af anlæg, ikke må udnyttes inden for klagefristen.

Udnyttelse af en meddelt tilladelse sker dog for egen regning og risiko for udfaldet af en eventuel klagebehandling.

I henhold til § 62, stk. 2, kan den myndighed, der træffer afgørelse om påbud eller forbud, bestemme, at afgørelsen straks skal efterleves, selv om den påklages. Bestemmelsen finder anvendelse, hvor særlige omstændigheder taler herfor, herunder begrænsning af en akut forurening.

Naalakkersuisut gives ligeledes adgang til at fastsætte regler om, at en klage skal have opsættende virkning. Bestemmelsen skal anvendes, hvor man må forvente særlige problemer, hvis et allerede påbegyndt anlæg senere kræves ændret, eksempelvis hvor der er tale om særlig store eller bekostelige anlæg, hvor anlægget medfører uoprettelige forandringer for omgivelserne, eller hvor anlægget er af afgørende betydning for et lokalområde.

Bestemmelsen i § 64, stk. 1, indebærer ingen begrænsninger i klagemyndighedens adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse, godkendelse eller dispensation.

Der kan dog være helt særlige omstændigheder, der gør, at bygge- og anlægsarbejder bør kunne påbegyndes inden klagefristens udløb. Hvis dette skønnes nødvendigt, skal man ansøge Naalakkersuisut herom, jf. stk. 2. En tilladelse fra Naalakkersuisut kan ikke påklages.

Til § 65

I forslaget indsættes der en bestemmelse om, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter Inatsisartutloven eller de regler, der udstedes efter Inatsisartutloven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Er en afgørelse truffet af Naalakkersuisut eller kommunalbestyrelsen påklaget til miljøklageudvalget, regnes de 6 måneder fra det tidspunkt, hvor miljøklageudvalget har meddelt sin afgørelse.

Til kapitel 15

Det er givet, at forurening ikke kan bekæmpes på grundlag af sanktionsregler, men at der snarere må lægges betydelig vægt på oplysende virksomhed. På den anden side findes det nød-

vendigt for gennemførelse af lovens formål og for efterlevelse af de enkelte regler, at overtrædelser kan sanktioneres, navnlig i grove tilfælde. Endvidere henvises til, at virkelig alvorlige overtrædelser af loven eventuelt vil kunne falde ind under kriminallov for Grønland.

Til § 66-67

Af forslaget § 67, stk. 1, fremgår at begås overtrædelserne af et aktie- eller anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan selskabet idømmes bødeansvar. Ved "lignende" forstås andre selskabsformer end dem der er opremset i stk. 1.

Bødestørrelsen må fastsættes under hensyn til:

1. En tilsigtet eller opnået økonomisk fordel.
2. Skærpende omstændigheder:
  - miljøskader eller faren herfor,
  - forsætlige eller groft uagtsomme forhold,
  - gentagelse, herunder gentagelse efter administrativ indskærpelse m.v.,
  - manglende efterkommelse af påbud/indskærpelse,
  - vinding.
3. Mængden af ulovligt udledt forurenende stof, evt. suppleret med oplysninger om udgifter ved rensning før udledning eller oprensning efter udledning.
4. Virksomhedens størrelse og omsætning tillægges typisk tillægges betydning for bødestørrelsen.
5. Hvis både selskab og direktør gøres ansvarlig, fastsættes en betydeligt lavere bøde til direktøren.

Til § 68

Naalakkersuisut ønsker med denne nye bestemmelse at gennemføre en skærpelse af bødeniveauet i sager om overtrædelser, der er begået i forbindelse med gerningsmandens udøvelse af sit erhverv. En yderligere en skærpende foranstaltning er opnået økonomisk fordel ved overtrædelserne.

Til kapitel 16

Lovforslaget omfatter ikke de dansk-amerikanske forsvarsområder, der er oprettet i henhold til traktat af 27. august 1951 om forsvaret af Grønland. I praksis drejer det sig om baseområdet ved Pituffik.

Miljøforhold på Pituffik er reguleret via traktat af 27. august 1951 og de tilhørende MOU'er (aftaler mellem USA/Danmark og Grønland) samt i henhold til Igaliku aftalen fra 6. august 2004.

Skulle der ske en udledning i grønlandsk søterritorium inden for 3 sømil vil være denne være omfattet af reglerne i landstingsforordning nr. 4 af 3. november 1994 om beskyttelse af havmiljøet

Der er - før havmiljøforordningen og før indgåelsen af Igaliku-aftalen - indgået "Agreement of 20 March 1979 concerning the disposal of US salvage, surplus or excess equipment and supplies at USAF Aerospace Command bases and sites in Greenland, with prococol of 30 July/6 August 1987" (hvor Hjemmestyret, nu Selvstyret er part), der bl.a. omhandler udledning.

Departementet for Indenrigsanliggender, Miljø og Natur aflægger med mellemrum besøg på Pituffik som led i opfyldelsen af denne aftale.

I Igaliku-aftalen om samarbejde om miljø, pkt. 1, er det aftalt, at parterne samarbejder om at forebygge og bekæmpe forurening. I aftalens pkt. 3 er det anerkendt, at USA respekterer grønlandske miljøstandarder. Dette er udtrykt i USAs miljøreglement "Final Governing Standard", der gælder for baseområdet. Reglementet skal afspejle de hhv. amerikanske og grønlandske standarder, der giver størst beskyttelse. Final Governing Standard er blevet gennemgået i den fælles underkomite vedr. miljø, der iht. aftalens pkt. 4 er oprettet under Permanent Committee.

Hvis der - uanset overholdelsen af disse standarder - skulle opstå en forurening til lands eller til vands uden for baseområdet, forårsaget af f.eks. en udledning fra basen, vil afhjælpningstiltagene blive drøftet i dette regi, jf. pkt. 1 i aftalen. En sådan situation vil i øvrigt være omfattet af princippet om at forureneren betaler.

Tidligere amerikanske baseområder samt danske forsvarsinstallationer i Grønland er omfattet af nærværende forslag.

Det fremgår af forslagets § 70, stk. 3, at de hidtil gældende regler udstedt i henhold til de i § 70, stk. 2, nævnte landstingsforordninger forbliver i kraft, indtil de ophæves eller ændres i medfør af denne Inatsisartutlov. Ligeledes vil godkendelser, tilladelser og dispensationer der er givet efter den i § 70, stk. 2, nævnte landstingsforordningen ikke bortfalde.